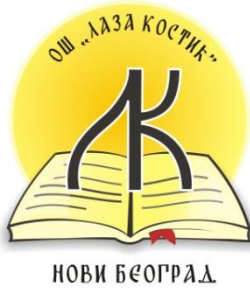


**ОСНОВНА ШКОЛА „ЛАЗА КОСТИЋ“
НОВИ БЕОГРАД**



Милентија Поповића 72
11070 Нови Београд
тел/фах: 011/713-06-56
email: lazakostic@mts.rs

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период шк. 2018/2019 - 2021/2022. године**

Директор школе

Милорад Јауковић

Садржај

1. Увод
2. Мисија и визија ОШ „Лазар Костић“
3. Просторни, материјално-технички и услови средине у којој школа ради;

4. Сврха програма образовања, циљеви и задаци;
5. План наставе и учења основног образовања и васпитања;
6. Програми обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
7. Изборни програми по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
8. Програми активности по разредима са начинима и поступцима за њихово остваривање
(програм ваннаставних и слободних активности ученика);
9. Програм додатне и допунске наставе;
10. Програм културних активности школе;
11. Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности;
12. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања;
13. Програм професионалне оријентације;
14. Програм здравствене заштите;
15. Програм социјалне заштите;
16. Програм заштите животне средине;
17. Програм сарадње са локалном самоуправом;
18. Програм сарадње са породицом;
19. Програм излета, екскурзија и наставе у природи;
20. Програм рада школске библиотеке;
21. Начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад;
 - а. Програм рада у продуженом боравку;
 - б. Програм инклузивног образовања;
 - в. Програм рада Ученичког парламента;
 - г. Програм рада Клуба родитеља и наставника;
 - д. Програм школског маркетинга.
22. Међупредметне компетенције и стандарди постигнућа ученика;
23. Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану;
24. Програм безбедности и здравља на раду;
25. Праћење реализације школског програма;
26. Прилози.

1. Увод

Школски програм израђен је за период од четири године, тј. од школске 2018/19. до школске 2021/2022. По потреби се доносе измене и додаци Школском програму у виду Анекса школског програма. Школским програмом обезбеђује се остваривање наставних планова и програма и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе. Школски програм израђен је у складу са Законом. Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи. Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад. Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика. Школски програм се доноси на основу наставног плана и програма у складу са Законом. Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања. Школа објављује школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

Начела израде школског програма

Школски програм утемељен је на начелима:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;

- 6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
- 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

Школски програм ОШ „Лаза Костић” у Новом Београду основни је радни документ који приказује све планиране наставне теме и области, активности, као и организацију рада на остварењу циљева и задатака од првог до осмог разреда. Школски програм базиран је на следећим документима:

- Закон о основама система образовања и васпитања;
- Закон о основном образовању и васпитању;
- Наставни план за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања;
- Наставни програм образовања и васпитања за први и други разред основног образовања и васпитања;
- Наставни програм образовања и васпитања за трећи разред основног образовања и васпитања;
- Наставни програм образовања и васпитања за четврти разред основног образовања и васпитања;
- Наставни план за други циклус основног образовања и васпитања;
- Наставни програм за пети разред основног образовања и васпитања;
- Наставни програм за шести разред основног образовања и васпитања;
- Наставни програм за седми разред основног образовања и васпитања;
- Наставни програм за осми разред основног образовања и васпитања;
- Резултати извршеног самовредновања у области школског програма.

2. Мисија и визија ОШ „Лаза Костић”

Мисија

Мисија наше школе је задовољавање развојних потреба ученика у складу са развојним потребама друштва сагласно највишим образовним и васпитним стандардима. Отворени смо за промене, реализујемо процес у коме се стичу занања, развија другарство и толеранција, развија се сазнање о правима и обавезама сваке личности, као и свест о важности здравог живота и заштите животне средине.

Визија

Школа са савременом и квалитетном наставом у добро опремљеним кабинетима која мотивише ученике за стицање знања, задовољавање њихових развојних потреба и развојних потреба друштва и која омогућава бољу међусобну сарадњу на релацији наставник-учитељ-родитељ-друштвена заједница. У наредном периоду желимо да унапређујемо процес који смо започели у претходном циклусу ШРП, да остваримо још савременије техничке, просторне и кадровске услове за рад, да створимо савремену школу у коју ученици, наставници и родитељи радо долазе, у којој се стичу функционална знања у складу са могућностима и потребама сваког ученика уз истовремени развој креативности и критичког мишљења, сарадње, развој физичке и здравствене структуре ученика кроз јачање спортског духа, да би смо пружили добру основу за наставак школовања.

3. Просторни, материјално-технички и услови средине у којој школа ради

Школа се налази у Новом Београду, у Улици Милентија Поповића 72. Зграда школе је подигнута 1977. године. Школа се налази на веома погодном месту, окружена зградама 23. блока. Од спортских терена школа поседује две сале за физичко васпитање, салу са вештачком стеном за спортско пењање, затворени базен, балон салу за фудбал, као и спољашње терене за мали фудбал, рукомет и кошарку.

Укупну затворену површину школског објекта која износи 6250 m² чине, поред до сада набројаних просторија и сви припадајући ходници, мокри чворови, као и велики улазни хол.

Око школе се налази 15000 m² школског дворишта и зелених површина са доста општењем бетонским стазама, пролазима и прилазима, што за одржавање овог простора изискује знатна материјална улагања, као и повећан број радника.

У оквиру школског дворишта на површини од 1000 m², иза велике спортске сале и затвореног школског базена, постављена је монтажна балон сала са подлогом од вештачке траве, која се наставним данима до 16⁰⁰ часова користи за спортске наставне активности.

Фасадна столарија је замењена и припремљена је пројектна документација са премером и предрачуном потребних радова за реконструкцију дворишта.

Настава се одвија у матичној школи. Ученици од петог до осмог разреда имају кабинетску наставу, а настава физичког васпитања одвијаће се у свим горе наведеним просторима и на теренима у дворишту. Ученицима је на располагању библиотека, информатички кабинет и свечана сала.

Школа располаже и следећим просторијама:

У приземљу школске зграде за све видове наставе, боравак ученика, школске свечаности, стручне скупове, трибине, презентације различитих садржаја, постоји свечана сала са 200 седећих места мултимедијално опремљена уз школски пијанино, одговарајућом позорницом са практикаблима за школски хор.

Школска библиотека опремљена са 50 седећих места, у којој се налази и други школски пијанино, мултимедијална компјутерска опрема припремљена за савремено вођење

библиотечког рада, као и све видове наставних садржаја, боравак ученика, стручне скупове и састанке.

У приземном делу школске зграде се налазе и зборница – наставничка канцеларија, канцеларије директора, секретара, рачуноводства, зубна амбуланта, кухиња са трпезаријом, неколико мањих просторија од којих се две користе за потребе одлагања наставних средстава. Остале мање просторије, а има их пет, користе за своје потребе помоћно – техничко особље наше школе.

На првом спрату школске зграде, поред набројаних учионица- кабинета и мале спортске сале, налазе се и канцеларија психолога - педагога, керамичарска радионица и мали кабинет хемије у којима се у преподневној смени реализује настава ТИО/ТИТ, као и други облици рада мањих група ученика (до 16 ученика).

Ученици, који су посебно надарени за неки спорт, свој таленат могу неговати на часовима физичког васпитања или у поподневним терминима када се у једној од 3 спортске сале одржавају тренинзи из различитих спортова као што су кошарка, одбојка, гимнастика, карате. Постоји могућност да као трећи час физичког, одосно изборни предмет буде одређени спорт или спортско пењање по вештачкој стени. Ми смо једина школа у граду која има и базен и салу са вештачком стеном. Наша школа нуди могућности да сваки ученик одабере свој омиљени спорт.

Ученици долазе на наставу из четири стамбена блока. Квалификациона структура родитеља је таква да предвиђа солидне породичне услове за напредовање и развој деце, јер знатно је већи проценат родитеља са високом, вишом и средњом стручном спремом, док је веома мали проценат родитеља са нижим стручним образовањем. Непосредна околина школе је урбано насеље са доста зелених површина и спортских терена, где ученици могу корисно да испуне своје слободно време

Ритам радног дана школе прилагођен је потребама ученика и родитеља. Часови редовне наставе почињу у 8³⁰, за прву смену, односно у 13³⁰ часова за другу смену што омогућава реализацију активности додатне подршке ученицима пре почетка редовне наставе. Редовна настава се већински одвија у преподневном периоду када ученици оптимално функционишу и најефикасније усвајају знања.

4. Сврха програма образовања, циљеви и задаци

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно

учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

5. План наставе и учења основног образовања и васпитања

Закон о основама система образовања и васпитања

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [88/2017](#), [27/2018](#) - други закон и [27/2018](#) (II) - други закон

Закон о основном образовању и васпитању

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [55/2013](#), [101/2017](#) (чл. 66. није у пречишћеном тексту) и [27/2018](#)

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2007](#), [2/2010](#), [7/2010](#) - други пропис, [3/2011](#), [1/2013](#), [4/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [6/2017](#), [8/2017](#) и [12/2018](#). Измена [9/2017](#) примењује се од 1.9.2018. године.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [1/2005](#), [15/2006](#), [2/2008](#), [2/2010](#), [3/2011](#), [7/2011-I](#), [7/2011-II](#), [1/2013](#), [11/2014](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#). Види: чл. 5. Правилника - 7/2010-4.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [10/2017](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [5/2008](#), [3/2011](#), [1/2013](#), [5/2014-I](#), [5/2014-II](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [3/2018](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2009](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [2/2010](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [5/2014](#), [11/2016-I](#), [7/2017](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о Националном оквиру образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 98/2017 од 3.11.2017. године, а ступио је на снагу 11.11.2017.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА У I ЦИКЛУСУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ПО РАЗРЕДИМА

А. Обавезни наставни предмети	I разред			II разред			III разред			IV разред		
	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а	Бр. час ова	Оде љењ а	Ук упа н бр. час ова
Српски језик	180	5	900	180	5	900	180	6	1080	180	6	1080
Математик а	180	5	900	180	5	900	180	6	1080	180	6	1080

Свет око нас	72	5	360	72	5	360	-	-	-	-	-	-
Енглески језик	72	5	360	72	5	360	72	6	432	72	6	432
Природа и друштво	-	-	-	-	-	-	72	6	432	72	6	432
Музичка култура	36	5	180	36	5	180	36	6	216	36	6	216
Ликовна култура	36	5	180	72	5	360	72	6	432	72	6	432
Физичко васпитање	108	5	540	108	5	540	108	6	648	108	6	648
Б. Изборни предмет/Пр ојектна настава за 1.раз.	36	5	180	36	5	180	36	6	216	36	6	216
В. Обавезни изборни пред. Веронаука/Грађанско	36	5	180	36	5	180	36	6	216	36	6	216
УКУПНО А+Б+В	756	5	3780	792	5	3960	792	6	4752	792	6	4752

ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ И ФОНДА ЧАСОВА ОСТАЛИХ ОБЛИКА РАДА У I ЦИКЛУСУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Облик вапитн о-образо вног рада	I				II				III				IV			
	Ча со ва не де љ	Ча со ва го ди ш	оде ље ња	ук уп но	Ча со ва не де љ	Ча со ва го ди ш	оде ље ња	ук уп но	Ча со ва не де љ	Ча со ва го ди ш	оде ље ња	ук уп но	Ча со ва не де љ	Ча со ва го ди ш	оде ље ња	ук уп но
Допун ска настав а	1	36	5	180	1	36	5	180	1	36	6	216	1	36	6	216
Додат на настав а	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	36	6	216
Час одеље нске	1	36	5	180	1	36	5	180	1	36	6	216	1	36	6	216

заједнице																
Секције, слободне активности	1	36	5	180	1	36	5	180	1	36	6	216	1	36	6	216
УКУПНО	3	108	5	540	3	108	5	540	3	108	6	648	4	144	6	864
Екскурзије	1 ДАН ГОДИШЊЕ				1 ДАН ГОДИШЊЕ				1 ДАН ГОДИШЊЕ				1 ДАН ГОДИШЊЕ			
Школа у природи	7-10 ДАНА ГОДИШЊЕ				7-10 ДАНА ГОДИШЊЕ				7-10 ДАНА ГОДИШЊЕ				7-10 ДАНА ГОДИШЊЕ			

ПРВИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК 1

ЦИЉЕВИ НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Циљеви наставе *српског језика* у првом циклусу основног образовања и васпитања јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; уочава значај језика као основе националне културе и националног идентитета; негује љубав према српском језику и књижевности; развија читалачке компетенције; одговарајућим врстама читања усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења и усваја књижевна знања; поступно изграђује свој уметнички сензибилитет, естетски укус, имагинацију, морално просуђивање, критичко мишљење; стиче и развија најшира хуманистичка знања и научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Глобална структура годишњег програма СРПСКИ ЈЕЗИК – 1. РАЗРЕД

Број наст. теме	Наставна област/тема	Број часова				
		Обрада	Утврђ.	Провера	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	ОСНОВЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА	45	31	3	11	90

II	ЈЕЗИК: граматика, правопис, ортоепија	7	1	1	1	10
III	КЊИЖЕВНОСТ: лирика, епика, драма, научно-популарни и информативни текстови	35	6	2	3	46
IV	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Основни облици усменог и писменог изражавања и вежбања	14	17	2	1	34
УКУПНО:		101	55	8	16	180

НАСТАВНА ТЕМА: ОСНОВЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА: <i>претходна испитивања, припрема за читање и писање, почетно читање и писање, усавршавање читања и писања</i>		
ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- правилно изговара све гласове - везује слова у речима и разуме прочитано - пише речи штампаним или писаним словима	- правилно изговара гласове, речи и изразе и правилно интонира реченицу - чита речи као целину - чита креће текстове и разуме прочитано - пише реченице штампаним и писаним словима	- прича о догађају из личног искуства - чита изражајно реченицу као целину - уме да прилагоди читање ситуацији у тексту - пише кратке текстове засноване на сопственом искуству и свету маште
НАСТАВНА ТЕМА: ЈЕЗИК: <i>граматика, правопис</i>		
ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- уочава речи и реченице као посебне целине - уочава исто, слично и супротно значење речи - правилно се потписује штампаним и или писаним словима - започиње реченицу великим словом и завршава тачком	- разликује обавештајну, упитну и узвичну реченицу - разуме исто, слично и супротно значење речи у говору и писању - користи велико слово у писању личних имена и презимена, имена насеља - уписује одговарајуће знаке интерпункције на крају реченице	- употребљава тачку, упитник и узвичник у писању - користи исто, слично и супротно значење речи у говору и писању - примењује научена правописна правила у писању - саставља јасну, граматички и правописно исправну реченицу
НАСТАВНА ТЕМА: КЊИЖЕВНОСТ: <i>лирика, епика, драма, читање текста, тумачење текста, књижевни појмови</i>		
ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- разликује основне врсте књижевног изражавања (песма, игра)	- уочава ликове, место и време вршења радње у књижевним делима	- уочава узрочно –последичну везу - изражава сопствени ути-

- разуме прочитано - разликује стварно од имагинарног	- разликује позитивне од негативних особина ликова - уочава редослед догађаја у тексту	- сак и став о прочитаном - издваја целине у тексту
НАСТАВНА ТЕМА: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: ~ Основни облици усменог и писменог изражавања (препричавање, причање о догађајима и доживљајима и описивање предмета) ~ Усмена и писмена вежбања		
ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
- једноставно описује предмете и појаве из окружења - рецитије - једноставним реченицама одговара на постављена питања	- прича причу на основу слика - препричава текст - зна да низом реченица опише доживљено и замишљено	- изражајно рецитије, говори по улогама - изражава своје мишљење, став о прочитаном - пише краћи састав

МАТЕМАТИКА 1

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Глобална структура годишњег програма МАТЕМАТИКА – 1. РАЗРЕД

Број наст. теме	Наставна тема	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	Предмети у простору и односи међу њима	6	5	11
II	Линија и област	4	5	9

III	Класификација предмета према својствима	3	6	9
IV	Природни бројеви до 100	54	90	144
V	Мерење и мере	2	5	7
УКУПНО:		69	111	180

НАСТАВНА ТЕМА: ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА	
САДРЖАЈ РАДА	ИСХОДИ
~ Посматрање предмета: положај и величина предмета. ~ Релације међу предметима: већи, мањи; лево, десно; испред, иза; испод, изнад; горе, доле, итд. ~ Предмети облика круга, правоугаоника и квадрата.	~ Одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло. ~ Упореди предмете и бића по величини. ~ Оријентисати се у простору користећи одреднице: горе, доле, испод, изнад, испред, иза, лево, десно ~ Разликује и именује облике круга, правоугаоника и квадрата ~ Слаже и разлаже фигуру коа се састоји од познатих облика. ~ Групише предмете и бића са заједничким својствима.
НАСТАВНА ТЕМА: ЛИНИЈА И ОБЛАСТ	
САДРЖАЈ РАДА	ИСХОДИ
~ Крива и права линија. ~ Затворена и отворена линија. ~ Унутрашњост и спољашњост, речи у, на и ван. ~ Спајање тачака правим и кривим линијама. ~ Дуж. ~ Употреба лењира. ~ Класификација предмета према својствима ~ Упоредивање предмета по дужини и боји	~ развија способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења ~ Оријентише се у простору користећи одреднице: горе, доле, испод, изнад, испред, иза, лево, десно ~ Разликује и именује облике круга, правоугаоника и квадрата ~ Разликује и именује различите линије и области: крива и права линија, затворена и отворена линија, унутрашњост и спољашност, дуж. ~ Црта праву линију и дуж помоћу лењира.
НАСТАВНА ТЕМА: ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100 (Десетица, бројеви 11-20, бројеви 21-100)	

САДРЖАЈ РАДА		ИСХОДИ	
~ Опис скупа навођењем чланова или својства. ~ Члан скупа. ~ Приказивање скупова. ~ Бројање унапред и уназад и са прескоком. ~ Скупови са различитим и скупови са истим бројем елемената. ~ Цифре, писање и читање бројева. ~ Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. ~ Упоредивање бројева. ~ Знаци: $<$, $>$, $=$ ~ Редни бројеви. ~ Сабирање и одузимање природних бројева: у првој десетици, у оквиру 20 (са прелазом преко десетице) и од 20 до 100 (без прелаза преко десетице); ~ Знаци $+$ и $-$; ~ Речи: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, већи за, мањи за. ~ Својства сабирања. ~ Нула као сабирак и резултат одузимања. ~ Одређивање непознатог броја . ~ Простији задаци с применом сабирања и одузимања.		~ усвоји основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима ~ разликују основне операције с бројевима . ~изграђује позитивне особине као што су: упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад ~ уочава разне примере скупова, припадање елемената скупу и користи реч „скуп“ и „елемент“. ~Науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости ~ сабира и одузима до 100 брз прелаза преко десетице. ~Решава текстуални задатак са једном операцијом.	
НАСТАВНА ТЕМА: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ			
САДРЖАЈ РАДА		ИСХОДИ	
~ Динар и пара ~ Мерење дужине	~ Одређују непознати број ~ Разликује новчане апоене до 100 динара и пореди њихову вредност. ~ Чита, пише и упоређује бројеве до 100. ~ Користи знаке сабирања и одузимања, знак „$=$“ ~ Измери дужину задатом нестандардном јединицом мере. ~ Пореди и процењује мерама дужине.		

СВЕТ ОКО НАС 1

Циљ наставе и учења наставног предмета *Свет око нас* јесте да деца упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.

Остали циљеви овог наставног предмета су:

- ~ развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- ~ развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- ~ развијање основних елемената логичког мишљења;

- ~ развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- ~ оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- ~ интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- ~ стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
- ~ усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- ~ развијање еколошке свести.
- ~ формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- ~ овладавање почетним техникама сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- ~ подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима;
- ~ подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- ~ подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања;
- ~ развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других.

Глобална структура годишњег програма
СВЕТ ОКО НАС – 1. РАЗРЕД

Број наст. теме	Наставна тема	Број часова			
		Обрада	Утврђ.	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	Ја и други	13	4	1	18
II	Разноврсност природе	22	15	1	38
III	Човек ствара	4	2	1	7
IV	Сналажење у простору и времену	4	4	1	9
УКУПНО:		43	25	4	72

Исходи програма наставе и учења

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	Ја и други	- препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; - се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; - придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;
2.	Разноврсност природе	- прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;
3.	Човек ствара	- посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко; - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;

4.	Сналажење у простору и времену	- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.
----	--------------------------------	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА 1

Циљ наставе и учења предмета ликовна култура је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетске критеријуме кроз практичан рад, оспособљава за комуникацију. Да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Глобална структура годишњег програма

ЛИКОВНА КУЛТУРА – 1. РАЗРЕД

Број теме	Назив теме	Циљеви	ТИП И БРОЈ ЧАСА			Време
			обрада	утврђ.	укупно	
I	ОБЛИЦИ ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	Циљ наставе и учења предмета ликовна култура је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетске критеријуме кроз практичан рад оспособљава за комуникацију. Да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.	11	5	16	IX, X XI, XII
II	ЛИНИЈЕ И ОБЛИЦИ ОКО НАС ОБЛИКОВАЊЕ		5	4	9	XII ,I, II, III
III	СПОРАЗУМЕВАЊЕ		6	2	8	IV,V
IV	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ		2	1	3	VI,
		УКУПНО	24	12	36	

Исходи програма ликовна култура

Број теме	Назив теме	Циљ/ исходи	Тип и број часа			Време реализације
			обрада	утврђивање	укупно	

1.	ОБЛИЦИ ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	– одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни – црта на различитим подлогама и форматима папира – користи материјал и прибор у складу са инструкцијама – обликује једноставне фигуре од меког материјала – преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад – изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања – преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену	9	6	15	IX,X,XI, XII
2.	ЛИНИЈЕ И ОБЛИЦИ ОКО НАС ОБЛИКОВАЊЕ	– пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима – црта на различитим подлогама и форматима папира – гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад – наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/-ла жељени тон – обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком – преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност – одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала – комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену – објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе – разматра, у групи, како је учио/-ла о облицима и где та знања примењује – искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно	7	3	10	XII, I, II,III
3.	СПОРАЗУ- МЕВАЊЕ	– изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука – повеже одабрану установу културе са њеном наменом			7	III, IV, V

		– поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе				
4.	ПРОСТОР ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ	– опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор – пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења – користи материјал и прибор у складу са инструкцијама			4	V, VI
			укупно 36			

МУЗИЧКА КУЛТУРА 1

Циљ наставе музичке културе:

- ~ развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- ~ оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- ~ развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.
- ~ Ученици треба да:

певају песме по слуху;

слушају вредна дела уметничке и народне музике;

изводе музичке игре;

свирају на дејим музичким инструментима;

МУЗИЧКА КУЛТУРА – 1. РАЗРЕД

Редни број наставне области	Назив наставне области	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	31	5	36
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ – ПЕВАЊЕ И СВИРАЊЕ	31	5	36

3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	13	3	16
Укупно		31	5	36

Исходи програма музичка култура

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; – разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; – препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; – повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; – поштује договорена правила понашања при слушању музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих,	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, купање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).

доступне носиоце звука; – изговара у ритму уз покрет бројалице; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надлактицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начин свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.
– учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте; – ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре.

помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.		Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.
---	--	--

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ 1

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно- образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- ~ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- ~ развој и усавршавање моторичких способности;
- ~ стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- ~ усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- ~ формирање морално-вољних квалитета личности;
- ~ оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- ~ стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.
- ~ задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и играм;
- ~ развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- ~ стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;
- ~ стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- ~ формирање и овладавање елементарним облицима кретања, „моторичко описмењавање”;
- ~ стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

ОРГАНИЗАЦИЈА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Основна школа „Лаза Костић” због могућности које пружа, а које треба искористити у циљу унапређивања наставе и мотивације ученика за бављење спортом, остварује у првом и другом разреду курсне облике: пливање и голф. Успоставили смо сарадњу са спортским клубовима који препознају значај укључивања ученика у спорт. Њихови лиценцирани тренери у сарадњи са нашим учитељима, организују бесплатне спортске садржаје у нашој школи. Курсни облици су интегрални део обавезног наставног програма. Организују се у распореду редовне наставе и изводе је разредни учитељи и инструктори пливања, односно голфа.

ПЛАНИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Наставно градиво је подељено на четири циклуса:

- ~ атлетика;
- ~ вежбе на тлу и справама,
- ~ тимска игра;
- ~ курсни облици (пливање и голф).

КУРСНИ ОБЛИК – ГОЛФ

Програмско одржавање часова голфа се реализује кроз један час недељно. Обухвата следеће садржаје: загревање, упознавање и обрада моралне врлине, практично-технички део голфа и истезање и елементарне игре (спроводи разредни учитељ).

Програмски садржаји који се остварују на часовима голфа односе се на кретања локомоторног карактера (ходања, трчања, скакања, пењања, пузања и вишења), затим манипулативног карактера (хватања, ношења и додавања предмета и реквизита) и динамичку структуру и равнотежу.

- ~ Прецизност извођења којима претходне тачна и детаљна упутства;
- ~ Метод живе речи и практични прикази задатка (држање штапа, став, положај целог тела, амплитуде покрета, ритам покрета);
- ~ Упознавање и савлађивање голферских врлина: фер понашање, самопоуздање, учтивост, поштовање, поштење, правилно расуђивање, честитост, упорност и одговорност.

КУРСНИ ОБЛИК – ПЛИВАЊЕ

Програмско одржавање часова пливања реализује се кроз двочас свеке друге седмице према распореду часова.

Обухвата следеће садржаје: самостална припрема за час, пресвлачење, припрема за улазак на базен, развијање моралних и друштвених вредности, практични део пливања и елементарне игре у води.

Програмски садржаји који се остварују односе се на кретање у води (ходање, пливање, роњење, одржавање на води, улазак у базен и излазак из базена).

- ~ Прецизност извођења којима претходне тачна и детаљна упутства;
- ~ Метод живе речи и практични прикази задатка (правилно дисање, одржавање тела на води, постављање тела у одређени положај за пливање, правилно кретање кроз воду на различите начине);

Глобална структура годишњег програма
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – 1. РАЗРЕД

Редни бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	Број часова			
		укупно	обучавање	увежбавање	остали облици
I	Ходање и трчање	10	7	2	1
II	Скакања и прескакања	7	6	1	/
III	Бацања и хватања	5	4	/	1
IV	Вишења, упори и пењања	4	3	1	/
V	Вежбе на тлу	5	3	2	/
VI	Вежбе упором рукама	2	2	/	/
VII	Вежбе равнотеже	2	1	/	1
VIII	Вежбе реквизитима	2	1	1	/
IX	Ритмичке вежбе и народни плесови и посебне активности (пливање, голф)	3+32+36	2	1	+32 +36
Број часова на годишњем нивоу		108	29	8	71

ГЛОБАЛНИ ПЛАН - ПЛИВАЊЕ

Садржаји програма	Број часова
Игре у води	5
Плутање	4
Обука пливања	23
УКУПНО:	32

ОКВИРНИ ПЛАН КУРСНЕ АКТИВНОСТИ – ПЛИВАЊЕ

Број часа	Наставна јединица
1.	Провера знања пливања

2.	Плутање и дисање
3.	Плутање, клижење, дисање
4.	Плутање, клижење, дисање, скок на ноге
5.	Положај тела и рад ногу код прсног краула
6.	Слободно пливање
7.	Краул ноге уз ивицу базена
8.	Краул ноге са дисањем уз ивицу базена
9.	Краул ноге са даском
10.	Повезивање рада ногу и дисања са даском
11.	Повезивање рада ногу и дисања са даском
12.	Краул ноге без даске
13.	Краул ноге без даске
14.	Слободно пливање
15.	Краул руке са даском
16.	Краул руке са даском
17.	Краул руке са даском
18.	Краул руке без даске
19.	Краул руке без даске
20.	Повезивање дисања са радом руку и ногу
21.	Повезивање дисања са радом руку и ногу
22.	Слободно пливање
23.	Краул ноге
24.	Краул руке
25.	„Везани краул“
26.	„Везани краул“
27.	Слободно пливање
28.	Леђно ноге
29.	Леђно ноге
30.	Леђно ноге
31.	Увежбавање прсног краула
32.	Слободно пливање

ОКВИРНИ ПЛАН КУРСНЕ АКТИВНОСТИ – ГОЛФ

Број часа	Наставна јединица
1.	Упознавање са голф опремом
2.	Техника ПАТ (PUTT) удараца
3.	ПАТ (PUTT) ударац – увежбавање
4.	Техника ЧИП (CHIP) удараца
5.	ЧИП (CHIP) увежбавање
6.	ПАТ (PUTT) и ЧИП (CHIP) – комбиновано извођење удараца
7.	Техника ПИЧ (PITCH) удараца
8.	ЧИП (CHIP) ударац – увежбавање
9.	ЧИП (CHIP) ударац – вежбе у паровима
10.	ПИЧ (PITCH) ударац – вежбе прецизности
11.	Дугачки ПАТ (PUTT) – увежбавање
12.	ПИЧ (PITCH) ударац на средње дистанце
13.	ЧИП (CHIP) у паровима – средње дистанце

14.	Техника СВИНГ (SWING) ударца
15.	СВИНГ (SWING) ударац – увежбавање
16.	ПАТ (PUTT) и ЧИП (CHIP) – кратке и средње дистанце
17.	ПАТ (PUTT), ЧИП (CHIP) и ПИЧ (PITCH) – комбиновано извођење
18.	ПАТ (PUTT) и СВИНГ (SWING) – вежбе прецизности
19.	СВИНГ (SWING) – успорени приказ ударца и ударац
20.	Голф ударци и штафетне игре – комбинација
21.	ПАТ (PUTT) и ЧИП (CHIP) – такмичење тимова
22.	ПИЧ (PITCH) и СВИНГ (SWING) – комбиновано увежбавање
23.	ПАТ (PUTT), ЧИП (CHIP) и СВИНГ (SWING) – средње дистанце
24.	ПАТ (PUTT) отежани услови и ПИЧ (PITCH) ударац – техника од L to L
25.	ПАТ (PUTT) и СВИНГ (SWING) – комбиновано извођење удараца
26.	ЧИП (CHIP) ударац – увежбавање са различитих дистанци
27.	ПАТ (PUTT) и ЧИП (CHIP) комбиновано – Up and down
28.	ЧИП (CHIP) преко препрека
29.	ПАТ (PUTT) и ЧИП (CHIP) – такмичење тимова
30.	Одигравање рупе пар 3
31.	ПАТ (PUTT) и ЧИП (CHIP) – мини такмичење
32.	ЧИП (CHIP) и СВИНГ (SWING) – приказ технике ударца
33.	ЧИП (CHIP), ПИЧ (PITCH), СВИНГ (SWING) – приказ технике
34.	ПИЧ (PITCH) и СВИНГ (SWING) – приказ и демонстрација
35.	ПАТ (PUTT), ЧИП (CHIP), ПИЧ (PITCH) – вежбе прецизности
36.	ПАТ (PUTT), ЧИП (CHIP), ПИЧ (PITCH), СВИНГ (SWING) – приказ и демонстрација технике свих удараца

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА 1

Назив предмета	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
Циљ	Циљ пројектне наставе је стицање знања и оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за уметност, културу и демократију, развој комуникационих вештина
Разред	први
Годишњи фонд часова	36 часова

Етапе пројектне активности	Задаци етапа	Активности наставника	Активност ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку пројекта разреда ученик ће у стању да
ПРЕПРИЈАНА ЕТАПА	- Одређивање циљева, формирање радних група	- Одређивање предмета истраживања, мотивисање ученика, помоћ у постављању циљева наставног пројекта	- Разматрање предмета истраживања, добијање неопходних додатних информација, утврђивање циљева истраживања	- Истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	функционално понашање знања, вештина искустава и мотивација
АНАЛИТИЧКА ЕТАПА	- Анализа проблема, утврђивање извора информација, постављање задатака, редослед улога у групи	- Изношење предлога одговарајућег извора, начин прикупљања и анализа података, корекција, одређивање улога у сагласности са очекиваним исходима	- Формулисање задатка, утврђивање извора	- Истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	учењање сличности различитости радних функција
ИСТРАЖИВАЧКА ЕТАПА	- Решавање постављених задатака	- Расподела посебно одабраних материјала сваком ученику, консултације, координација, контрола урађеног,	- Састављање плана рада, прикупљање информација, практично остваривање изабраних улога, испуњавање одговарајућих функција	- истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза, - кооперативно учење	- користити интервју, учење и проналажење информација уз помоћ вештина - придржавати се одређених правила

		подстицање			
ИНСТРУКЦИЈСКА ЕТАПА	- Анализа степена оставреност и сваког задатка, конструисање пројекта	- Сагледавање слабости, консултације у оквиру отклањања слабости, консултације о формирању текуће документације	- Анализа добијених информација, комбиновање идеја и њихово уопштавање, извлачење опште идеје	- истраживање, - посматрање, - учење решавањем проблема - анализа и синтеза	- испитивањесвога и особина, већински узрочно-последичних односа
ПРЕЗЕНТАЦИОНА ЕТАПА	- Презентација наставног пројекта	- Организација експертизе	- Јавна одбрана	- демонстрација	- Добијенепродуктивидљивим представитицима.
РЕФЛЕКСИВНО-ОЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	- Оцена резултата наставног пројекта и процеса његове реализације	- Уопштавање рецензија и мишљења, прогностичке оцене организације и реализација пројекта	- Процена процеса реализације, подстицај за стицање нових знања	-анализа,	- повезујерезултатења и радасауложеним дом.
САМООЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	- процена оставреност и резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавања јавности	- Оцењивање педагошког ефекта рада	- Самооцена у оквиру пројектне активности	самооцењивање	- вербалноизражајespoљашњих и унутрашњихзадања

Садржаји програма	Начин остваривања програма (пројектна настава)
ЦИЉАНА ЕТАПА	- одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота - повезан садржај са осталим предметима
АНАЛИТИЧКА ЕТАПА	- ослањање на постојећа знања - указивање на изворе додатних информација
ИСТРАЖИВАЧКА ЕТАПА	- решавање постављених задатака, - консултације међу ученицима и међу ученика и наставника
КОНСТРУКЦИЈСКА ЕТАПА	- превазилажење тешкоћа - превазилажење слабости - конструкција пројекта
ПРЕЗЕНТАЦИОНА ЕТАПА	- припрема пројекта за презентацију - демонстрација урађеног

РЕФЛЕКСИВНО-ОЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	- анализа урађеног пројекта кроз све етапе - оцењивање позитивних страна које се могу још побољшати - јасноћа и занимљивост самог пројекта
ЕВАЛУАЦИЈА	- Усвојеност и применљивост нових сазнања

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или у групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне компетенције. Пројекат има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата, тако и процеса рада.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:			
1. Увод у предмет Поздрављање и представљање	Разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; питају и кажу како се зову.	1	0	1
2. Hello Здраво Поздрављање и представљање; изражавање упутстава и налога; извињавање и захваљивање	Разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за захваљивање и извињавање и упућују захвалност и извињење; поштују правила учтивости комуникације.	5	2	3
3. My classroom Моја учионица Описивање окружења; изражавање упутстава и налога;	Препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за тражење и нуђење помоћи и упућују захвалност; уоче сличности разлике у школском животу у циљној култури и код нас.	7	3	4
4. My family Моја породица Представљање	Препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; препознају појам и говоре о свом породичном стаблу; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге поштују правила учтивости комуникације..	7	3	4
5. My face Моје лице Описивање живих бића; препознавање и описивање осећања	Препознају и именују делове лица; разумеју једноставан опис лица; описују своје лице користећи најједноставнија језичка средства; препознају и опишу осећања; препознају и именују музичке инструменте; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтивости комуникације...	7	3	4

6. Toys Играчке Изражавање припадања; тимски рад; позив и реаговање на позив у заједничкој активности.	Препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање и неприпадање; знају да кажу чије је нешто; уоче сличности и разлике у начину разоноде и физичким активностима у циљној култури и код нас; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтиве комуникације.	7	3	4
7. My house Моја кућа Описивање простора; исказивање положаја у простору.	Препознају и именују типове кућа и делове намештаја; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; разумеју једноставна питања о положају у простору и реагују на њих; размењују информације о месту становања; уоче сличности и разлике у изгледу животног простора у циљној култури и код нас.	7	3	4
8. On the farm На фарми Описивање места. Изражавање допадања.	Препознају и именују домаће животиње и појмове који се односе на сеоско домаћинство; препознају различита станишта у којима животиње живе; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања; изразе допадање; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	7	3	4
9. I'm hungry Гладан/Гладна сам Описивање врста и порекла хране; Изражавање допадања/недопадања.	Препознају и именују врсте хране; разумеју једноставне описе хране и исказе који се односе на допадање и недопадање; размењују информације које се односе на описе хране и порекло хране; поштују правила учтиве комуникације..	7	3	4
10. All aboard! Превозна средства Описивање врста превозних средстава; описивање начина путовања; изражавање количине; описивање свакодневних активности	Препознају и именују врсте превозних средстава; разумеју једноставне описе превозних средстава; размењују информације које се односе на описе начина путовања и кретања; препознају и именују облике; разумеју исказе који се односе на изражавање количина; именују своје свакодневне активности везане за игру и одржавање личне хигијене; изразе захвалност; поштују правила учтиве комуникације.	7	3	4

11. Party clothes Костими за журку Описивање одеће; изражавање допадања/ недопадања; позив и реаговање на позив у заједничкој активности; изражавање количине.	Препознају и именују делове одеће и обуће; храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју исказе који се односе на изражавање количина; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање и неприпадање; поштују правила учтиве комуникације.	8	3	5
12. Merry Christmas and Happy New Year Срећан Божић и Нова година Честитање	Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ.	1	0	1

ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- ~ развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- ~ основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;

- ~ поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- ~ упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- ~ оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- ~ развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- ~ развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- ~ увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- ~ оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно уметничких дела разних жанрова;
- ~ упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- ~ поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- ~ развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељачке, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- ~ поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- ~ усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- ~ упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- ~ развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- ~ навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисије за децу на радију и телевизији;
- ~ подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- ~ подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- ~ васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- ~ развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима

Оперативни задаци :

- ~ уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; препознавање и разумевање главних реченичних делова;
- ~ упознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма;
- ~ савладавање нових програмских захтева из правописа;
- ~ овладавање техником читања и писања латиницом;
- ~ мотивисање, подстицање и усмерење на читање лектире;

- ~ увежбавање читања наглас; усавршавање читања у себи у функцији тумачења текста;
- ~ уочавање и тумачење битних чинилаца текста према захтевима програма;
- ~ симултано усвајање књижевних и функционалних појмова;
- ~ овладавање основним облицима језичког изражавања и даља усавршавања и неговање језичке културе;
- ~ систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању.

**Глобална структура годишњег програма
СРПСКИ ЈЕЗИК – 2. РАЗРЕД**

	Наставна област/тема	Број часова		
		Обрада	Утврђивање, вежбање, провере	Укупно часова по теми
I	ЈЕЗИК Граматика, Правопис,	39	24	63
II	КЊИЖЕВНОСТ Лектира (лирика, епика, драма, популарни и информативни текстови), Читање текста, Тумачење текста, Књижевни појмови	41	44	85
III	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Основни облици усменог и писменог изражавања и вежбања: ~ Препричавање, ~ Причање, ~ Описивање, Усмена и писмена вежбања: ~ Ортоепске вежбе, ~ Ортографске вежбе, ~ Аутодиктат и контролни диктат, ~ Лексичке и семантичке вежбе, ~ Синтаксичке вежбе	8	24	32
	УКУПНО:	88	92	180

МАТЕМАТИКА

Циљ и задаци

Циљ наставе математике у основној школи јесте:

- ~ да ученици усвоје елементарна знања која су потребна за схватање појава у животу и друштву;
- ~ да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
- ~ да оспособи ученике за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
- ~ да допринесе развијању менталних способности ученика;
- ~ да допринесе формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности.

Задаци наставе математике су:

- ~ да ученици стичу знања за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости о разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- ~ да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике;
- ~ да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- ~ да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- ~ да ученици стичу способност изражавања математичким језиком;
- ~ да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- ~ да ученици савладају основне операције са природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- ~ да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове међусобне односе;
- ~ да изграђују позитивне особине ученикове личности;
- ~ да допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Оперативни задаци

Ученици треба да :

- ~ савладају сабирање и одузимање до 100;
- ~ схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и користе термине и знак множења;
- ~ упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења;
- ~ упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност рачунских операција (без употребе ових назива);
- ~ уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца;
- ~ савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења (до аутоматизма);
- ~ савладају множење и дељење у оквиру 100, упознају функцију заграде и редослед извођења рачунских операција;
- ~ умеју да прочитају и запишу помоћу слова збир, разлику, производ и количник, као и да знају да одреде вредност израза са две операције;

- ~ упознају употребу слова као ознаку за непознати број (односно, као замену за неки број) у најједноставнијим примерима сабирања и одузимања;
- ~ умеју да решавају текстуалне задатке с једном и две рачунске операције, као и једначине с једном операцијом (на основу веза између компонената операције);
- ~ схвате појам половине;
- ~ уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених линија;
- ~ уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи;
- ~ упознају и примењују мере за дужину (m, dm, cm) и време (час, минут, дан, седмица, месец) .

Глобална структура годишњег програма

МАТЕМАТИКА – 2. РАЗРЕД

Број наст. теме	Наставна тема	Број часова			
		Обрада	Утврђивање	Провера	Укупно часова по теми
I	Природни бројеви до 100	55	82	8	145
II	Геометријски облици	9	14	2	25
III	Мерење и мере	3	6	1	10
УКУПНО:		67	102	11	180

СВЕТ ОКО НАС

Циљ и задаци

Циљ наставног предмета свет око нас јесте да ученици упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.

Задаци наставног предмета свет око нас су:

- ~ развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- ~ развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- ~ развијање основних елемената логичког мишљења;
- ~ очување природне дејче радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности;
- ~ оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- ~ интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- ~ стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;

- ~ усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- ~ развијање свести о потреби и могућностима личног учешћа и доприноса у заштити животне средине и одрживом развоју

Задаци

- ~ развијање техника сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- ~ формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- ~ подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно – развојним способностима;
- ~ подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- ~ подстицање уочавања узрочно – последничних веза, појава и процеса, на основу различитих параметара;
- ~ описивање и симулирање неких појава и моделовање једноставних објеката у свом окружењу;
- ~ слободно исказивање својих запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблема – ситуација;
- ~ развијање различитих социјалних вештина и прихватање основних људских вредности за критеријум понашања према другима;
- ~ развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување.

СВЕТ ОКО НАС – 2. РАЗРЕД

	Наставна област/тема	Број часова			
		Време	Обрада	Утврђ. Понављање Вежбање Провера	Укупно часова по теми
I	ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА: ~ Жива природа ~ Нежива природа ~ Веза живе и неживе природе	III IV V VI	21	7	28
II	ГДЕ ЧОВЕК ЖИВИ	IX X	13	2	15
III	ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ	XI XII	12	5	17
IV	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	I II III	8	4	12
	УКУПНО:		54	18	72

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ васпитно – образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- ~ настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- ~ да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- ~ стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- ~ стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно – визуелног изражавања;
- ~ развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- ~ развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- ~ развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- ~ да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- ~ да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, примењују у раду и животу;
- ~ развијати сензибилитет за лепо писање;
- ~ развијати моторичке способности ученика;

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- ~ схвате ликовно–визуелни рад као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имажинације;
- ~ опажају, сећају се, објашњавају и реконструишу појаве или ситуације;
- ~ стекну искуства о: оплемењивању животног и радног простора, контрасту облика, карактеру облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажањима облика у кретању, компоновању, рекомпоновању, дејству светлости на карактер облика;
- ~ развију навику лепог писања;
- ~ развију осетљивост за лепо писање (ћириличка и латиничка палеографија)

Глобална структура годишњег програма

ЛИКОВНА КУЛТУРА – 2. РАЗРЕД

Број теме	Назив теме	ТИП И БРОЈ ЧАСА		
		обрада	утврђ.	укупно
I	Кретање облика у простору	4	2	6
II	Дејство светлости на карактер облика (светлост)	2	2	4
III	Амбијент - сценски простор	4	2	6
IV	Лепо писање са калиграфијом	10	6	16
V	Контраст (као мотивација за опажање облика)	8	4	12
VI	Индивидуално коришћење различитих материјала за рад (паковање)	4	2	6
VII	Разне врсте знакова и симбола	2	2	4
VIII	Једнобојна композиција употребних предмета (клуаж)	4	2	6
IX	Замишљања	4	2	6
X	Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем (везивање)	4	2	6
		46	26	72

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ

- ~ Развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- ~ Оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- ~ Развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

- ~ Неговање способности извођења музике (певање / свирање);
- ~ Стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- ~ Подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- ~ Упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- ~ Развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);

- ~ Упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Садржаје музичке културе чине следеће активности: извођење (певање/свирање), слушање и стварање музике.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- ~ певају песме по слуху;
- ~ слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- ~ свирају на дечјим музичким инструментима;
- ~ изводе дечје, народне и уметничке музичке игре.

Глобална структура годишњег програма

МУЗИЧКА КУЛТУРА – 2. РАЗРЕД

Редни бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	Број часова		
		обрада	Утврђивање, вежбање	Укупно
I	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ - певање и свирање	4	21	25
II	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ		7	7
III	СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ		4	4
УКУПНО:		4	32	36

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно- образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- ~ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- ~ развој и усавршавање моторичких способности;
- ~ стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;

- ~ усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- ~ формирање морално-вољних квалитета личности;
- ~ оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- ~ стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци

- ~ задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и играма;
- ~ развијање координације, гибкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- ~ стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;
- ~ стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- ~ формирање и овладавање елементарним облицима кретања „моторичко описмењавање”;
- ~ стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

КУРСНИ ОБЛИК – ГОЛФ

Програмско одржавање часова голфа се реализује кроз један час недељно. Обухвата следеће садржаје: загревање, упознавање и обрада моралне врлине, практични-технички део голфа и истезање и елементарне игре (спроводи разредни учитељ).

Програмски садржаји који се остварују на часовима голфа односе се на кретања локомоторног карактера (ходања, трчања, скакања, пењања, пузања и вишења), затим манипулативног карактера (хватања, ношења и додавања предмета и реквизита) и динамичку структуру и равнотежу.

- ~ Прецизност извођења којима претходне тачна и детаљна упутства;
- ~ Метод живе речи и практични прикази задатка (држање штапа, став, положај целог тела, амплитуде покрета, ритам покрета);
- ~ Упознавање и савлађивање голферских врлина: фер понашање, самопоуздање, учтивост, поштовање, поштење, правилно расуђивање, честитост, упорност и одговорност.

КУРСНИ ОБЛИК – ПЛИВАЊЕ

Програмско одржавање часова пливања реализује се кроз двочас свеке друге седмице према распореду часова.

Обухвата следеће садржаје: самостална припрема за час, пресвлачење, припрема за улазак на базен, развијање моралних и друштвених вредности, практични део пливања и елементарне игре у води.

Програмски садржаји који се остварују односе се на кретање у води (ходање, пливање, роњење, одржавање на води, улазак у базен и излазак из базена).

- ~ Прецизност извођења којима претходне тачна и детаљна упутства;
- ~ Метод живе речи и практични прикази задатка (правилно дисање, одржавање тела на води, постављање тела у одређени положај за пливање, правилно кретање кроз воду на различите начине);

Глобална структура годишњег програма

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – 2. РАЗРЕД

Број теме	Назив теме		ТИП И БРОЈ ЧАСА		
			обучавање	вежб.	укупно
I	Ходање и трчање		4	6	10
II	Скакање и прескакање		2	1	3
III	Вежбе (скакања и прескакања) упором рукама		3	4	7
IV	Бацања и хватања		2	3	5
V	Вишења и пењања		3		3
VI	Вежбе на тлу		3	2	5
VII	Вежбе равнотеже		3	1	4
VIII	Вежбе реквизитима		1	1	2
IX	Ритмичке вежбе и народни плесови		2	3	5
X	Курсни облици:	пливање	15	15	30
		голф	17	17	34
			55	53	108

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНОГ ПРОГРАМА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном (од трећег разреда) облику о темама из његовог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- подстакне потребу за учењем страних језика
 - подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика
 - олакша разумевање других и различитих култура и традиција
 - стимулише машту, креативност, радозналост
 - подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства

Задачи на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

- препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерењем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију
- разуме вербални садржај уз помоћ облика невербалне комуникације

- разуме говор наставника, кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио визуелних записа
- разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и активностима на часу.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговарно изговара гласове, научене речи и изразе, поштује ритам и интонацију
- даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ
- описује кратким и једноставним језичким структурама себе и друге у познатим ситуацијама
- репродукује, сам или у групи, кратке рецитације и бројалице и пева познате песмице

Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања
- поставља једноставна питања
- изражава допадање и недопадање
- учествује у комуникацији
- препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи разјашњења

Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје шта је ново научио
- схвата значај познавања језика, матерњег и страног у међуљудској комуникацији

месец	Редни бр. теме	Бр. час.по теми	Назив теме	komunikativne funkcije	Граматички садржај са примерима
IX	1	9	We're back! novi drugovi i osobe Meseci, dani u nedelji, delovi dana	Pozdravljanje, upoznavanje, predstavljanje sebe i drugih	- I am ... My name is... - What's your name? - What's his/her name? - He/ she is ...
X	2	8	Party Time nove igre,	pozivanje na igru, prihvatanje, odbijanje pozdravi i čestitanja	- What's this?/What are these? - It's.../They are... - What colour are they? - Are they...?
XI XII	3	8	Home and Family prostorije i delovi nameštaja	imenovanje delova nameštaja i prostorija, opisivanje položaja i mesta predmeta	- Who's that? - Is that your father? - Where's the ball? - Where are...?
XII I	4	9	Friends ja i moji drugovi Praznici, godišnja doba,	slušanje i pevanje pesama o Božiću, usvajanje vokabulara, pozdravi i čestitanja postavljanje prostih pitanja i odgovaranje na njih	- Merry Christmas! - Happy New Year! - I've got - Have you got....? - This is Emma. She has got...
			Animals	identifikacija i	- How many monkeys can

I II	5	8	životinje	imenovanje životinja, kratak opis životinja, iskazivanje sposobnosti, veština i nesposobnosti;	you see? - Can you...? - I can / I can't
III IV	6	9	My Town mesto i ulica gde stanujem, važne ustanove u okruženju (bioskop, pozorište, škola, pošta...)	razvijanje veštine slušanja razumevanjem, imenovanje prevoznih sredstava, iskazivanje prostornih veličina	- This is my town - This is.../ There is... - Is there...?
IV V	7	10	My favourite Food ishrana, izbor hrane i pića, voće i povrće	izražavanje dopadanja i nedopadanja, izrazi zahvalnosti, imenovanje namirnica slušanje i pevanje pesama o Uskrsu,	- I like meat - I don't like chips. - I'm hungry - I want... - Happy Easter!
V VI	8	11	Clothes odeća	usvajanje vokabulara, razvijanje veštine slušanja razumevanjem, postavljanje prostih pitanja i odgovaranje na njih	- I'm wearing.... - Let's get....
ukupno		72			

ТРЕЋИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- ~ развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- ~ основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- ~ поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- ~ упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- ~ оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- ~ развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- ~ развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- ~ увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- ~ оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно уметничких дела разних жанрова;
- ~ упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- ~ поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- ~ развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељанске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- ~ поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- ~ усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- ~ упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- ~ развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- ~ навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисије за децу на радију и телевизији;
- ~ подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- ~ подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- ~ васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- ~ развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима

Оперативни задаци :

- ~ овладавање техником читања и писања на оба писма;
- ~ савладавање просте реченице (појам и главни делови);
- ~ стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- ~ постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);

- ~ овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- ~ постепено упознавање методологије израде писменог састава.

Глобална структура годишњег програма наставе српског језика 3. разред

	Наставна област/тема		Број часова				
			Обрада	Утврђивање Вежбање	Систем.	Провера	Укупно часова по теми
I	ЈЕЗИК Граматика, Правопис,		20	13	3	5	41
II	КЊИЖЕВНОСТ Лектира (лирика, епика, драма, популарни и информативни текстови), Читање текста, Тумачење текста, Књижевни појмови		54	34	4	1	93
III	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Основни облици усменог и писменог изражавања и вежбања: ~ Препричавање, ~ Причање, ~ Описивање, Усмена и писмена вежбања: ~ Ортоепске вежбе, ~ Ортографске вежбе, ~ Аутодиктат и контролни диктат, ~ Лексичке и семантичке вежбе, ~ Синтаксичке вежбе		7	32	3	4	46
	Укупно 3 теме	УКУПНО:	81	79	10	10	180

МАТЕМАТИКА

Циљ и задаци

Циљ наставе математике у основној школи јесте:

- ~ да ученици усвоје елементарна знања која су потребна за схватање појава у животу и друштву;
- ~ да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;

- ~ да оспособи ученике за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
- ~ да допринесе развијању менталних способности ученика;
- ~ да допринесе формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности.

Задачи наставе математике су:

- ~ да ученици стичу знања за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости о разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- ~ да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике;
- ~ да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- ~ да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- ~ да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.
- ~ да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- ~ да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- ~ да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.
- ~ да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- ~ да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- ~ да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- ~ да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе; да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама

Оперативни задаци

Ученици треба да :

- ~ савладају читање, писање и упоређивање природних бројева до 1000;
- ~ упознају римске цифре (I, V, X, L, C, D, M) и принцип читања и писања бројева помоћу њих;
- ~ успешно обављају све четири рачунске операције до 1000;
- ~ упозната својства операција користе за рационалније (лакше) рачунање;
- ~ упознају зависност резултата од компонената операције;
- ~ знају да израчунају вредност бројевног израза са највише три операције;
- ~ умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција;
- ~ знају да одреде вредност израза са словима из дате вредности слова;
- ~ знају да решавају једноставније једначине у скупу бројева до 1000;
- ~ упознају и правилно записују разломке чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10;

- ~ успешно решавају текстуалне задатке; формирају представе о правој и полуправој;
 - ~ уочавају и умеју да цртају прав, оштар и туп угао;
 - ~ знају да цртају паралелне и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу (помоћу лењира, троугаоника и шестара);
 - ~ стичу представе о подударности фигура (преко модела и цртања);
 - ~ знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла;
- упознају мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице за време

Глобална структура годишњег програма наставе математике 3. разред

Број наст. теме	Наставна тема	Број часова				
		Обрада	Утврђивање	Систематизација	Провера	Укупно часова по теми
I	Природни бројеви до 1 000	59	56	12	8	135
II	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	19	8	4	3	34
III	Мерење и мере	4	5	1	1	11
Укупно 3 теме		82	69	17	12	180

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Циљ и задаци

Основна сврха изучавања интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице.

Општи **циљ** интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Циљеви и задаци :

- ~ развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;

- ~ развијање способности запажања, основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- ~ развијање основних елемената логичног мишљења;
- ~ развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- ~ оспособљавање за самостално учење и проналажење информације;
- ~ интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- ~ стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
- ~ усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- ~ развијање еколошке свести;
- ~ стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења;
- ~ оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- ~ разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама;
- ~ коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу;
- ~ развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу.

Глобална структура годишњег програма наставе природе и друштва 3. разред

	Наставна област/тема		Број часова			
			Обрада	Утврђ. Понављање Вежбање Провера	Систематизација	Укупно часова по теми
I	ПРИРОДА ↔ ЧОВЕК ↔ ДРУШТВО А. Мој завичај Б. Нежива природа В. Веза живе и неживе природе		24	4	2	37
II	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ		6	3	1	11
III	НАШЕ НАСЛЕЂЕ		3	2	1	7
IV	МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА		5	1	1	9
V	ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ		5	3	1	8
	Укупно 5 тема	УКУПНО:	53	13	6	72

ЛИКОВНА КУЛТУРА**Циљ и задаци****ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:**

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- ~ настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положај облика у природи;
- ~ да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- ~ стварање услова за разумевање, природних законитости и друштвених појава;
- ~ стварати услове да ученици на сваком часу, у процесу реализације садржаја, користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- ~ развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- ~ развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- ~ развијати љубав према вредностима, изражен у делима свих облика уметности;
- ~ да ствара интересовање и потребу, за посеђивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- ~ да осетљивост за ликовне и визуелне вредности које стиче у настави ученици примењују у раду и животу;
- ~ развијати сензибилитет за лепо писање;
- ~ развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци:

- ~ ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног естетског сензибилитета за медијуме. Коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаментика, простор, одабир случајно добијених ликовних односа по личном избору. Плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања.
- ~ увођење ученика у различите могућности комуникација.
- ~ стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекове природне и културне околине те активног учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.

Глобална структура годишњег програма 3. разред

Број теме	Назив теме	БРОЈ ЧАСОВА		
		обрада	вежбање	укупно
I	КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ	6	6	12

II	КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ	6	4	10	
III	ОРНАМЕНТИКА	6	10	16	
IV	ПРОСТОР – ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ	6	4	10	
V	ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА	6	2	8	
VI	ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА	4	4	8	
VII	ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА	5	3	8	
	Укупно 7 тема	УКУПНО:	39	33	72

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ

- ~ развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- ~ оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- ~ развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

- ~ неговање способности извођења музике (певање / свирање);
- ~ стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- ~ подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- ~ упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- ~ развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);
- ~ упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- ~ певају песме по слуху;
- ~ слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- ~ свирају на дејим музичким инструментима;
- ~ изводе дејје, народне и уметничке музичке игре;
- ~ усвајају основе музичке писмености.

Глобална структура годишњег програма наставе музичке културе 3. разред

Редни бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ		Број часова		
			обрада	Утврђивање, вежбање	укупно
I	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ - певање и свирање		18	9	27
II	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ		1	3	4
III	СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ		2	3	5
Укупно 3 теме		УКУПНО:	21	15	36

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ**Циљ и задаци**

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно- образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- ~ подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- ~ развој и усавршавање моторичких способности;
- ~ стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- ~ усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- ~ формирање морално-вољних квалитета личности;
- ~ оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- ~ стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци

- ~ задовољавање основних дејних потреба за кретањем и игром;
- ~ развијање координације, гибкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- ~ стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу;
- ~ упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;

- ~ стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- ~ формирање и овладавање елементарним облицима кретања - „моторичко описмењавање”;
- ~ стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

Глобална структура годишњег програма наставе физичког васпитања 3. разред

Редни број наст. теме	Наставна тема	Обучавање	Увежбавање	Остали типови часа	Број часова по теми	
I	Атлетика	4	1	4	9	
II	Вежбе на справама и тлу	8	1	1	10	
III	Ритмичка гимнастика и народни плесови	5	2	/	7	
IV	Основи тимских игара	6	8	/	14	
V	Курсне активности	/	/		68	
	А) Пливање	/	/	34	34	
	Б) Спортско пењање	25	6	3	34	
Укупно 5 тема		УКУПНО:	48	18	42	108

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

Редни бр. теме	Бр. час. по теми	Теме и ситуације	Комуникативне функције	Граматички садржај са примерима
Starter	6	WHAT'S YOUR NAME Ja i moji drugovi	- Pozdravljanje, predstavljanje sebe i drugih - Izražavanje brojeva - Izražavanje brojeva telefona - boje	- Hello, I'm Jenny. - Nice to meet you. - What's your name? - How old are you? - What's your phone number? - What colour is...?
1	8	FAMILIES Porodica i blisko okruženje - šira porodica,	- Upoznavanje - čestitanje rođendana - Imenovanje i opisivanje lica - Opisivanje položaja i mesta gde se lice nalazi	- Personal pronouns -.Verb to be, affirmative, negative, questions - Places - Adjectives/ asking

		susedi i prijatelji	- izražavanje osećanja	how you feel
2	8	COUNTRIES Osnovni podaci o zemljama čiji se jezik uči	- Traženje i davanje obaveštenja o drugom licu, - Postavljanje jednostavnih pitanja i davanje kratkih odgovora	.Who are they? - Where are they from? - Possessive adjectives - Article a/an - Regular plural forms - Asking for translation
3	8	FAVOURITES -Ja i moji drugovi - kupovina	- Izražavanje broja - Izražavanje pripadanja i posedovanja - Opisivanje predmeta u odnosu na njihova fizička svojstva	- this/that, these/those - How much is? - possessive's- Matt's ball - adjectives: long, short, big, small - irregular plural nouns
	1	ПИСМЕНА ВЕЖБА		
4	8	PETS Kućni ljubimci i obaveze prema njima	- Imenovanje i opisivanje delova tela - Izražavanje pripadanja i posedovanja - Telefonski razgovor	- It's white and it's got black legs and one black ear - Have got/ has got / affirmative, negative questions - Making a phone call
5	8	ROOMS Školski prostor Moj dom Prostorije u kući	- Opisivanje položaja i mesta gde se lice i predmet nalaze - Izražavanje broja - Postavljanje jednostavnih pitanja i davanje odgovora	- In, on under, next, to - There is/there are - Is there...?/ Are there...?
6	8	FREE TIME Druženje, sport, dani u nedelji, mesto i ulica gde stanujem	- Izražavanje sposobnosti i nesposobnosti - kazivanje delova dana i dana u nedelji - predlaganje da se nešto zajedno uradi - prihvatanje predloga	- can/can't When is the show? It's on Saturday evening - Let's play football. - Oh, yeah, great.
7	8	FOOD Obroci, omiljena hrana i zdrava	- Nuđenje i prihvatanje ponuđenog - Izražavanje dopadanja i nedopadanja	- Present Simple – affirmative, negative, questions What's your favourite

		hrana Navike u ishrani u zemlji čiji se jezik uči		food I like pizza, but I don't like chips Do you like? Does she like?
	1	ПИСМЕНА ВЕЖБА		
8	8	SUMMER FUN Odeća Prikladno odevanje godišnja doba praznici	- Davanje jednostavnih uputstava i naredbi - opisivanje vremenskih prilika vezanih za godišnja doba - traženje i davanje obaveštenja o vremenu na časovniku, kazivanje punih sati	- Listen! Look! - Don't come here! - It's very hot today - What time is it? It's two o'clock

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Оперативни задаци:

- ~ проширивање знања о простој реченици и њеним деловима;
- ~ савладавање основних појмова о променљивим и непроменљивим речима;
- ~ оспособљавање за изражајно читање и казивање;
- ~ поступно оспособљавање ученика за самостално тумачење основне предметности књижевног текста и сценских дела (осећања, фабула, радња, ликови, поруке, стилогеност сценског израза);
- ~ навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма;
- ~ савладавање основа методологије израде писмених састава.

Глобална структура годишњег програма за 4. разред

Број наст. теме	Наставна област/тема	Број часова				
		Обрада	Утврђ.	Провера	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	ЈЕЗИК	27	/	4	33	64
	Граматика	20	/	4	26	50
	Правопис	6	/	/	6	12
	Ортоепија	1	/	/	1	2
II	КЊИЖЕВНОСТ	58	8	/	6	72

	Лирика	19	1	/	/	20
	Епика	31	6	/	/	37
	Драма	4	1	/	/	5
	Научно-популарни и информативни текстови	3	/	/	/	3
	Вештина читања и разумевање прочитаног	1	/	/	6	7
III	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	2	25	4	13	44
	Основни облици усменог и писменог изражавања и вежбања	2	17	/	13	32
	Четири писмена задатка са анализом и исправкама (12 часова)	/	8	4	/	12
УКУПНО:		87	33	8	52	180

МАТЕМАТИКА

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- ~ успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему;
- ~ упознају скуп природних бројева;
- ~ науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе;
- ~ умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција;
- ~ упознају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима);
- ~ примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица;
- ~ знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција;
- ~ знају да решавају једноставне једначине и неједначине (упознатих облика) у скупу природних бројева;
- ~ успешно решавају задатке дате у текстуалној форми;
- ~ упознају разломке (наведене у садржају програма), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина;
- ~ знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадра;
- ~ упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању површине квадрата, правоугаоника, квадра и коцке.

Глобална структура годишњег програма 4. разред

Број наст. теме	Наставна тема	Број часова				
		Обрада	Утврђ.	Провера	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	Скуп природних бројева	48	82	6	5	141

II	Мерење и мере	4	4	1	2	11
III	Површина	7	12	1	/	20
Четири једночасовна писмена задатка са једночасовним исправкама (8 часова)			4	4		8
УКУПНО:		59	102	12	7	180

ПРИРОДА И ДРУШТВО

ЦИЉ интегрисаног наставног предмета Природа и друштво јесте да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице. **Општи циљ** интегрисаног наставног предмета *Природа и друштво* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Циљеви и задаци садржаја програма

- ~ развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- ~ развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- ~ развијање основних елемената логичког мишљења;
- ~ развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- ~ оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- ~ интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- ~ стицање елемента научне писмености и стварање основа за даље учење;
- ~ усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- ~ развијање еколошке свести и навика здравог живљења.
- ~ развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- ~ развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају и домовини;
- ~ развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- ~ оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- ~ разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама;
- ~ коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима;
- ~ развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- ~ чување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину.
- ~ упознавање прошлости, значајних догађаја у настанку српске државе до данашњих дана
- ~ оспособљавање за самостално учење и проналажење информација
- ~ упознавање са најзначајнијим владарима државе Србије.

Глобална структура годишњег програма

Број наст. теме	Наставна тема	Број часова			
		Обрада	Утврђ.	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА	11	3	2	16
II	СУСРЕТ СА ПРИРОДОМ Биљни и животињски свет Србије Човек део природе	8	3	1	12
III	ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	11	3	1	15
IV	РАД, ЕНЕРГИЈА, ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА	9	3	1	13
V	ОСВРТ УНАЗАД – ПРОШЛОСТ	10	5	1	16
УКУПНО:		49	17	6	72

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- ~ разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике;
- ~ граде искуства и критеријуме према захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу;
- ~ усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја;
- ~ ускладе ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима);
- ~ препознају ликовне технике.

Глобална структура годишњег програма: ЛИКОВНА КУЛТУРА 4. РАЗРЕД

Број наст. теме	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно часова по теми
I	Линија, површина, волумен, боја, простор	13	9	22
II	Основне и изведене боје	4	4	8
III	Сликарски материјали и технике	8	6	14
IV	Колаж, фротаж, деколаж и асамблаж	8	2	10
V	Везивање облика у тродимензионалним простору и равни	8	2	10
VI	Амбијент, сценски простор	4	4	8
УКУПНО:		45	27	72

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ

- ~ развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- ~ оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- ~ развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.

Задаци

- ~ неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- ~ стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- ~ подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- ~ упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа;
- ~ развијање критичког мишљења;
- ~ упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- ~ певају песме по слуху;
- ~ певају песме солмизацијом;
- ~ обраде просте и сложене тактове;
- ~ усвајају основе музичке писмености;
- ~ свирају на дечјим музичким инструментима;
- ~ изводе дечје, народне и уметничке игре;
- ~ импровизују мелодије на задани текст;
- ~ упознају звуке разних инструмената;
- ~ слушају вредна дела уметничке и народне музике.

Глобална структура годишњег програма
МУЗИЧКА КУЛТУРА – 4. РАЗРЕД

Редни бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	Број часова		
		обрада	утврђивање	укупно
I	<u>Извођење музике</u> ~ певање песама по слуху и нотном тексту ~ певање и извођење музичких игара ~ свирање пратње за бројалице, песме и музичке игре на ритмичким дечијим инструментима ~ свирање песама на мелодијским инструментима Орфовог	11	8	19

	инструментаријума			
II	<u>Слушање музике</u> ~ слушање вокално инструменталних композиција за децу ~ слушање кратких инструменталних композиција различитог садржаја, облика и расположења ~ слушање народних песама и игара	8	2	10
III	<u>Стварање музике</u> ~ креирање једноставне пратње за бројалице и музичке игре ~ импровизација мелодије на задани текст ~ импровизовање на дечијим инструментима.	3	4	7
УКУПНО:		22	14	36

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Оперативни задаци:

- ~ задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- ~ развијање координације, гибкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- ~ стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;
- ~ стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- ~ формирање и овладавање елементарним облицима кретања, „моторичко описмењавање”;
- ~ стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

КУРСНИ ОБЛИК – СПОРТСКО ПЕЊАЊЕ

Програмско одржавање часова спортског пењања се реализује кроз два часа недељно сваке друге недеље. Обухвата следеће садржаје: загревање, упознавање и обрада моралне врлине, практични- технички део спортског пењања и истезање и елементарне игре (спроводи разредни учитељ).

Програмски садржаји који се остварују на часовима спортског пењања односе се на кретања локомоторног карактера (ходања, трчања, скакања, пењања, пузања и вишења), затим манипулативног карактера (хватања, ношења и додавања предмета и реквизита) и динамичку структуру и равнотежу.

- ~ Прецизност извођења којима претходне тачна и детаљна упутства;
- ~ Метод живе речи и практични прикази задатка (држање, став, положај целог тела, амплитуде покрета, ритам покрета);
- ~ Упознавање и савлађивање врлина: фер понашање, самопоуздање, учтивост, поштовање, поштење, правилно расуђивање, честитост, упорност и одговорност.

КУРСНИ ОБЛИК – ПЛИВАЊЕ

Програмско одржавање часова пливања реализује се кроз двочас свеке друге седмице према распореду часова.

Обухвата следеће садржаје: самостална припрема за час, пресвлачење, припрема за улазак на базен, развијање моралних и друштвених вредности, практични део пливања и елементарне игре у води.

Програмски садржаји који се остварују односе се на кретање у води (ходање, пливање, роњење, одржавање на води, улазак у базен и излазак из базена).

- ~ Прецизност извођења којима претходне тачна и детаљна упутства;
- ~ Метод живе речи и практични прикази задатка (правилно дисање, одржавање тела на води, постављање тела у одређени положај за пливање, правилно кретање кроз воду на различите начине);

Глобална структура годишњег програма
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – 4. РАЗРЕД

Редни бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	Број часова		
		обучавање	остали часови	укупно
I	Атлетика	3	8	11
II	Вежбе на тлу и справама	6	7	13
III	Ритмичка гимнастика и народни плесови	3	4	7
IV	Основи спортских игара	2	7	9
V	Курсни облици:			
	а) пливање	9	25	34
	б) спортско пењање	20	14	34
УКУПНО:		43	65	108

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе енглеског језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција
- стимулише машту, креативност, радозналост
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства

Задаци на нивоу језичких вештина**Разумевање говора**

Ученик треба да:

- разуме општи садржај кратких и прилагођених текстова после неколико слушања

- разуме кратке дијалоге (до 5 реплика- питања и одговора), прилагођене приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио визуелних записа
- разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и активностима на часу.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- разуме краћи текст (до 50 речи), написане речи и реченице састављене углавном од
- познатих језичких елемената
- разуме основна значења кратких писаних и илуистрованих текстова о познатим темама
- разуме и реагује на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуствима и активностима на часу

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију
- даје самостално информације о себи и свом окружењу,
- описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију користећи усвојене речи и реченичне моделе
- препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

<i>Редн и бр. теме</i>	<i>Бр. час. по тем и</i>	<i>ТЕМА</i>	<i>КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ</i>	<i>ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈ СА ПРИМЕРИМА</i>
starter	4	HELLO -Ja i moji drugovi, solidarnost i tolerancija	-Predstavljanje sebe i drugih - Davanje informacija o sebi drugima -Postavljanje pitanja o sebi i drugima	Verb to be, Plural of nouns, Possesive adjectives, This/that, these/those

1	6	PEOPLE -Porodica i blisko okruženje -Slobodno vreme u porodici -Zanimanja	-Izražavanje pripadanja i posedovanja -Izražavanje dopadanja i nedopadanja -Opisivanje lica i predmeta	Have got/havent't got Have you got? Possesive's Describing people Appearance adjectives
2	7	HOMES -Okruženje, susedski odnosi -Podela poslova i obaveza u porodici	- Iskazivanje prostornih odnosa i veličina - Traženje i davanje obaveštenja -Razumevanje i davanje jednostavnih uputstava i komandi - Skretanje pažnje, izricanje zabrane i reagovanje na zabranu	There is /there are, Is there/are there? Prepositions of place Imperative Giving instructions- Hurry up! Don't talk!
3	7	ANIMALS -Opis i osobine životinja -Odnos prema životinjama	- Identifikacija i imenovanje životinja -Opisivanje lica i predmeta - Molbe i izrazi zahvalnosti	Can/can't , Can you...? Action verbs Body parts Asking for permission
	1	REVISION		PISMENA PROVERA ZNANJA
4	7	MY LIFE -Obroci van kuće, restoran, užina u školi -Kupovina u supermarketu i korišćenje novca -Ja i moji drugovi, hobi, zajedničke aktivnosti -Dnevni raspored aktivnosti tokom radnih dana, učenje, igre, obaveze -Iskazivanje vremena	-Opisivanje uobicajenih aktivnosti -Traženje i davanje obaveštenja o vremenu na časovniku -Identifikacija i imenovanje brojeva i boja	Present simple tense-affirmative, negative, questions Routine verbs Telling the time

5	7	SPORT -Godišnja doba, meseci -Praznici, proslave -Iskazivanje vremena -Ja i moji drugovi, hobi, zajedničke aktivnosti	- Izražavanje dopadanja i nedopadanja Postavljanje i odgovaranje na pitanja -Opisivanje vremenskih prilika vezanih za godišnja doba -Primanje i davanje poziva za učešće u igri ili grupnoj aktivnosti	Seasons and times of day Question words Like+ ing Object pronouns Making suggestions
6	7	DETECTIVES -Odeća, odevni predmeti za određene prilike -Dani u nedelji i delovi dana -Ja i moji drugovi, zajedničke aktivnosti	- Iskazivanje prostornih odnosa i veličina - Traženje i davanje obaveštenja - Skretanje pažnje, izricanje zabrane i reagovanje na zabranu - Izražavanje dopadanja i nedopadanja - Traženje i davanje obaveštenja o onome što se događa u trenutku govora	Present continuous tense- affirmative, negative, questions Places in town Clothes Giving directions
7	7	CELEBRATION S Godišnja doba, meseci -Praznici, proslave i manifestacije u školi i van nje -Znamenitosti zemalja čiji se jezik uči -Opisivanje vremenskih prilika -Moj dan – dnevni raspored aktivnosti	- Traženje i davanje obaveštenja o vremenu - Imenovanje aktivnosti -Opisivanje vremenskih prilika vezanih za godišnja doba -Opisivanje uobičajenih aktivnosti	Months of the year Ordinal numbers , dates Frequency adverbs Present Simple/ Continuous Talking about the weather

8	7	SCHOOL -Ja i moji drugovi, hobi, zajedničke aktivnosti -Znamenitosti zemalja čiji se jezik uči -Godišnja doba, meseci	-Izražavanje fizičkih senzacija i potreba - Iskazivanje izvinjenja i opravdanja -Davanje i traženje informacija o sebi i drugima -Molbe i izrazi zahvalnosti	School subjects Past simple-to be Past simple-regular verbs Talking about feelings
	1	REVISION		ПИСМЕНА ПРОБЕРА ЗНАЊА.
9	6	ENTERTAINMENT -Dani u nedelji i delovi dana -Ja i moji drugovi, zajedničke aktivnosti -Prigodna dečija priča	- Traženje mišljenja i izražavanje slaganja ili neslaganja	Past simple-irregular verbs Opinion adjectives Sequencers- ordering events
10	5	ADVENTURE -Porodična putovanja i izleti -Ekologija, odnos prema čovekovoj okolini	-Primanje i davanje poziva za učešće u igri ili grupnoj aktivnosti - Izražavanje dopadanja i nedopadanja	Places and activities Revision of tenses Want to Expressing preferences

ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

А. Обавезни наставни предмети	V разред			VI разред			VII разред			VIII разред		
	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а	Бр. час ова	Оде љењ а	Уку пан бр.ч асов а
Српски језик	180	5	900	144	5	720	144	5	720	136	5	680
Математи ка	144	5	720	144	5	720	144	5	720	136	5	680
Историја	36	5	180	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Географи ја	36	5	180	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Музичка култура	72	5	360	36	5	180	36	5	180	34	5	170
Ликовна култура	72	5	360	36	5	180	36	5	180	34	5	170
Енглески језик	72	5	360	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Немачки језик	72	5	360	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Техничко и инф. Образова ње- Техника и технолог ија за 5. И 6.разред	72	5	360	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Информа тика и рачунарс тво	36	5	180	36	5	180						
Физика	-	-	-	72	5	360	72	5	360	68	5	340

Хемија	-	-	-	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Физичко и здравствено васпитање	72	5	360	72	5	360					5	340
Физичко васпитање							72	5	360	68	5	340
Биологија	72	5	360	72	5	360	72	5	360	68	5	340
Верска настава / Грађанско	36	5	180	36	5	180	36	5	180	34	5	170
Изабрани спорт*	36	-	-	36	-	-	36	-	-	34	-	-
Изборни предмет							36	-	-	34	-	-
УКУПНО	1008	5	4860	1116	5	5400	1152	5	5220	1054	5	5270

*Укупан број часова обавезног изборног спорта (спортско пењање, пливање, фудбал, одбојка, кошарка) реализује се у односу на интересовање ученика и број група на нивоу школске године

ПЕТИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљеви наставе и учења *српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама

читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Задаци наставе српског језика:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани ;
- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се ученици њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности

(литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
 – васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
 – развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН ЗА 5. РАЗРЕД

Ред. бр.	Наставна тема	Књижевност	Језик (граматика, правопис, ортоепија)	Језичка култура	Укупно
1.	ОД ЗЛАТА ЈАБУКА септембар	5	11	4	20
2.	ЧАРДАК НИ НА НЕБУ НИ НА ЗЕМЉИ октобар	8	9	6	23
3.	МУДРОЈ ГЛАВИ ЈЕДНО ОКО ДОСТА новембар	8	11	1	20
4.	НЕОБИЧНЕ ПУСТОЛОВИНЕ децембар	6	9	6	21
5.	У ДАВНА ВРЕМЕНА јануар-фебруар	6 3	7 4	4 2	17 9
6.	НА ПОЗОРНИЦИ март	9	8	4	21
7.	НЕМА СУНЦА БЕЗ СВЕТЛОСТИ, НИ ЧОВЕКА БЕЗ ЉУБАВИ април	6	8	5	19
8.	ЂАЧКО ДОБА мај	9	6	5	20
9.	У СУСРЕТ ЛЕТУ јун	6	2	2	10
УКУПНО		66	75	39	180

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНОГ ПРОГРАМА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика заснива се на потребама ученика да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Циљ наставе страног језика јесте развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик треба да усвоји основна знања која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писменој комуникацији споразумева са људима из других земаља.

Оперативни задаци по језичким вештинама се проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходних разреда. У петом разреду ученик треба да:

- разуме краће дијалоге до 7 реплика (питања и одговора), приче и песме које чује уживо или са аудио визуелних записа
- разуме општи садржај и издвоји кључне информације из краћих и прилагођених текстова после два до три слушања
- разуме краће текстове до 80 речи који садрже претежно познате језичке елементе, чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама ученика
- разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова
- препричава и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на задате теме
- у неколико реченица даје своје мишљење и изражава ставове у складу са предвиђеним комуникативним функцијама, користећи познате језичке елементе
- учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације
- пише реченице и краће текстове до 50 речи
- издваја кључне информације и писмено препричава оно што је видео, доживео, чуо или доживео
- шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту
- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и обрнуто
- препознаје и користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникације
- уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика
- уз помоћ наставника континуирано ради на усвајању и примени општих стратегија учења.

ТЕМА	СТАНДАРДИ	ИСХОДИ
------	-----------	--------

функције)	ПОСТИГНУЋА	По завршеној теми/области ученик је у стању да у усменој комуникацији:
се себе и других и информација о себи и	1.1.17.	- разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства - постави и одговори на једноставнија питања личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима
способности да се поседовања	2.1.4. 2.1.8. 2.1.22. 3.1.3. 3.1.8.	- разуме описе људи - даје описе људи - разуме и даје исказе о способностима -разуме и даје исказе о поседовању /непоседовању
ициена, изражавање авањемолби, захтева, алности; сећања	1.1.17, 1.1.15. 2.1.8. 2.1.15. 3.1.8. 3.1.15.	- разумеједноставнијеизразекојисеодносенаколичинунечега - питаикажеколиконећегаима/ нема, користећиједноставијајезичкасредства - наједноставанначинзатражиартиклеупродавнициједноставнимизразимазаколичин - наручијелои/илипићеуресторануипита/каже/ израчунаколиконештокошта - састависписакзакуповину – намирницеиколичинанамирница (двевекнехлеба, пакеттестенине, триконзерветуњевинеисл.) - изразиколичинуумерама - изразидопадање и недопадање - разуме и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих - упутиједноставнемолбе и захтеве - затражи и пружи краткообавештење - захвали и извинисенаједноставанначин - разуме и реагујена свакодневнеизразе у везисанепосредним и конкретнимпотребама, осетима и осећањима - изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима
К		
стиусадашњости	1.1.20.	- разумеједноставнијетекстовеукојимасеописујусталне иуобичајенерадњеиспособности - размениинформацијекојесеодносенадатукомуникативнуситуацију - опишесталне иуобичајенедогађаје / активностииспособностикористећинеколиковезанихисказа
ости	1.1.20.	- разумеједноставнијетекстовеукојимасеописујусталне, уобичајенеитренутнерадњеиспособности - размениинформацијекојесеодносенадатукомуникативнуситуацију - опишесталне, уобичајенеитренутнедогађаје / активностииспособностикористећинеколиковезанихисказа
бића, предмета,	1.1.17. 1.1.19. 1.1.20.	- упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније предлоге и одговори на њих -упутиједноставанпредлог
ти;	1.1.20.	- разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости - размени информације у вези са догађајима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости - опише неки историјски догађај - разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и

		- опише своја и туђа интересовања и хобије
стиу прошлости; (аинеслагања)	1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 2.1.4.	- разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости - размени информације у вези са догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање.
АК		
ивеличина; едозвола, забрана,	1.1.20. 2.1.7.	- разуме једноставнији опис места - упореди и опише карактеристике места, користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставнија питања и одговори на њих - разуме обавештења о простору и величинама - опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима - разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о времену - разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања као и на своје и туђе обавезе - представи правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства
мера; Исказивање ; анаи значајних догађаја, ба	1.1.18. 1.1.19. 1.1.20.	- разуме жеље планове и намере и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама, плановима и намерама - саопшти шта он/ она или неко други жели, планира, намерава - опише метеоролошке прилике и климатске услове - разуме и следи једноставнија упутства - даје једноставна упутства - разуме честитку и одговори на њу - упути пригодну честитку - разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, описује начин прославе рођендана, празника и важних догађаја
Укупан број часова		

ИСТОРИЈА

Циљ и задаци

Циљ изучавања наставног предмета *Историја* је културни напредак и хуманистички развој ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности које су одредиле развој људског друштва, и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци:

- разумевање појма прошлости;
- упознавање начина и значаја проучавања прошлости;
- разумевање основних одлика праисторије и старог века;
- примењивање временских одредница (деценија, век, миленијум);
- оспособљавање за коришћење историјске карте;
- стицање знања о личностима које су обележиле епоху старог века;
- упознавање основних одлика античке културе.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ и задаци наставе географије у 5. разреду:

- усвајање знања о природно-географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору
- стицање знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони (о Сунчевом систему, Земљи-планети, њеном постанку, облику, величини, кретањима и њиховим последицама)
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље
- схватање унутрашње грађе Земље и разумевање распореда копна и мора и изглед рељефа
- разумевање антропогених утицаја на рељеф
- стицање основних знања о структури и саставу атмосфере, времену и метеоролошким елементима, клими, климатским факторима и типовима климе на Земљи
- упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике
- схвате значај вода за живот на Земљи
- упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални и вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај
- упознају људске активности које утичу на квалитет животне средине и схвате неопходност њеног очувања и заштите
- разумевање потребе очувања и заштите животне средине
- оспособљавање за коришћење географске литературе, Интернета и различитог илустративног материјала у сврху лакшег савлађивања наставног градива
- развијање способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- упознају предмет проучавања, поделу и значај географије као наставног предмета и науке уопште
- стекну најосновнија знања о васиони и васионским телима и њиховим својствима
- стекну основна знања о Сунчевом систему
- стекну основна знања о Земљи планети, њеном постанку, облику и величини
- стекну основна знања о Земљиним кретањима и њиховим последицама

- схвате унутрашњу грађу Земље и да разумеју данашњи распоред копна и мора и изглед рељефа
- разумеју антропогене утицаје на рељеф
- стекну основна знања о структури и саставу атмосфере
- стекну основна знања о времену и метеоролошким елементима, клими, климатским факторима и основним типовима климе на Земљи упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике
- схвате значај вода за живот на Земљи
- упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални и вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај
- разумеју потребу очувања и заштите животне средине

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА 5. РАЗРЕД

Редн и број	ПРЕДМЕТНА ОБЛАСТ	МЕСЕЦ										Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
I	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	1										1
II	ВАСИОНА	3	1									4
III	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА		4	4	4	3	2	4	4	4	2	31
1.	Облик Земље и структура њене површине		2									2
2.	Земљина кретања		2	1								3
3.	Унутрашња грађа и рељеф Земље			3	4	3						10
4.	Ваздушни омотач Земље						2	2	2			6
5.	Воде на Земљи							2	2	4		8
6.	Биљни и животињски свет на Земљи										2	2
укупно												36

БИОЛОГИЈА

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе биологије у петом разреду основне школе је да ученици/ученице усвајањем образовно-васпитних садржаја упознају основне појмове о живом свету, његовом историјском развоју, природним појавама и законитостима које у њему владају.

Циљеви наставе биологије за пети разред подразумевају следеће васпитно-образовне циљеве:

- Разумевање, усвајање и схватање садржаја наставних јединица као знање, као и овладавање, увежбавање и примена стечених савремених вештина и Способности у животним ситуацијама;
- Развијање способности за решавање проблема;
- Промена у личности и понашању ученика, у складу са усвојеним и увежбаним знањима и вештинама и моделима из васпитно-образовног процеса.

Исходи по завршеној теми:

- Схвате појам биологије као науке значајне за напредак човечанства и одрживог развоја;
- Буду оспособљени за руковање једноставним лабораторијским прибором, лупом или микроскопом, као и да умеју да израде једноставне привремене препарате;
- Упознају основну јединицу грађе живих бића;
- Упознају разноврсност живих бића;
- Схвате појам ботанике као научне области биологије;
- Упознају и знају да објасне основну спољашњу грађу вегетативних биљних органа;
- знају да објасне грађу и улогу цвета, плода и семена;
- Схвате процесе и начине опрашивања и оплођења;
- Групишу жива бића према њиховим заједничким особинама
- Истражује особине живих бића шрема упутству наставника
- Идентификује основне прилагођености живих бића
- Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине
- Направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу
- Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава
- Идентификује елементе здравог начина живота
- Упознају царство биљака и најзначајније групе
- Упознају основне елементе заштите и степен угрожености биљака делатностима човека у природи
- Развију интересовање за проширивање знања у одговарајућим институцијама (Ботаничка башта, Природњачки музеј, библиотеке)
- Упознају царство гљива и њихове основне карактеристике

2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ

ПРЕГЛЕД БРОЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА					
Ред. бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова			
		Обрада нове наставне јединице	Лабораторијске вежбе, практични рад, теренски рад	Понављање, утврђивање, провера знања, систематизација	Укупно
I	Порекло и разноврсност живота	16	9	8+1	34
II	Јединство грађе и	5	1	4+1	11

	функције као основа живота				
III	Наслеђивање и еволуција	3	2	1+1	7
IV	Живот у екосистему	4	4	3+1	12
V	Човек и здравље	4	1	2+1	8
	Прво полугодиште	20	6	8	34
	Друго полугодиште	22	7	9	38
	УКУПНО	42	13	17	72
	Заступљеност у %	58	18	24	100

МАТЕМАТИКА

Циљ учења *математике* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Р.број	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Укупан број часова по наставној теми							
		обрада	утврђивање	систем. и провера	писмени задаци	Годишње понављање	укупно часова	допун. настава	додат. настава
1.	Природни бројеви и дељивост - први део	12	13				25	По потреби	
2.	Основни појмови геометрије	7	10				17		
3.	Природни бројеви и дељивост - други део	4	5				9		
4.	Разломци - први део	6	10				16		
5.	Угао	7	10				17		
6.	Разломци – други део	14	18				32		
7.	Осна симетрија	5	8				13		
8.	Разломци – трећи део	3	4				7		
9.	Писмени задаци						8		
1.	Скупови. Везници и њихова интерпретација скуповним операцијама и релацијама								4
2.	Релације; графови. Логички задаци								4
3.	Дељивост бројева								2
4.	Разломци(својства и рачунање у скупу								6

	позитивних рационалних бројева)								
5.	Дијаграми њихова примена у решавању разноврсних математичких проблема-Венови дијаграми, метод дужи и слично								4
6.	Изометријске трансформације(осна симетрија)								6
7.	Права и кружница-конструктивни задаци								4
8.	Логичко комбинаторни задаци								4
9.	Развој нумерације								2
Укупно часова		144							36

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљеви предмета:

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу.

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова	
			За обраду новог градива	За друге типове часова
1.	ИКТ	14	11	3
2.	Дигитална писменост	4	4	/
3.	Рачунарство	18	15	3
УКУПНО:		36	30	6

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Ред. бр.	Предметна Област	Месец										Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
1.	Животно и радно окружење	6										6
2.	Саобраћај	2	10	2								14
3.	Техничка и дигитална писменост			6	8	2						16
4.	Ресурси и производња					4	4	10	2			20
5.	Конструкторско моделовање								4	8	4	16
Укупно		8	10	8	8	6	4	10	6	8	4	72

НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	Број часова по теми/ области	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Животно и радно окружење	6	- описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју - наводи занимања у области технике и технологије - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије - организује радно окружење у кабинету - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу	- Упознат са техником, достигнућима и значајем технологије за развој савременог друштва - Упознат са подручјима човековог рада, производње, занимањима и пословима у области технике и технологије - Оспособљен да правилно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу
Саобраћај	14	- процени како би изгледао живот људи без саобраћаја - класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - наводи професије у подручју рада саобраћаја - направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија - разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила - правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају - користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима - аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник - повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика - одговорно се понаша као путник у возилу - показује поштовање према другим учесницима у саобраћају - анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла	- Оспособљен за безбедно учешће у саобраћају као пешак и бициклиста - Одговорно се понаша као учесник у саобраћају. - Оспособљен да класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - Упознат са професијама (за послове) у подручју рада саобраћаја. - Оспособљен да препозна ризична понашања у саобраћају - Упознат са значајем заштитне опреме и сигурносних појасева у саобраћају. - Упознат са важношћу управљања савременом регулисању саобраћаја - Одговорно се понаша као учесницима у саобраћају - Примењује саобраћајна правила у возилима градског саобраћаја
Техничка и дигитална писменост	16	- самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет - правилно чита технички цртеж - преноси податке између ИКТ уређаја - примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару - користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима - користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима	- Оспособљен за комуникацију у области технике (техничка терминологија, читање техничке документације) - Оспособљен да самостално користи технологију за међусобно пренос података, обраду слике, кретање техничке документације (медија) на рачунару. - Оспособљен да самостално користи Интернет сервисе во

		• преузима одговорност за рад • представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер	мерама заштите на интернету
Ресурси и производња	20	• повезује својства природних материјала са применом • објасни технологије прераде и обраде дрвета и коже, производње текстила и папира • сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета • правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега...) • направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом • самостално израђује једноставан модел	• Упознат са појмом природних ресурса Земљи и са значајем њиховог коришћења • Стекао основна знања о ефикасним начинима рационалног коришћења ресурса • Изградио свест о неопходности мера заштите животне средине и рециклаже материјала. • Оспособљен да препозна и примени савремене материјале и технологије. • Оспособљен да правилно користи алате и прибор за ручну обраду дрвета, текстила и коже. • Оспособљен за развијање креативности, оригиналности и психомоторне способности. • Оспособљен да самостално израђује једноставан модел од идеје до производа
Конструкторско моделовање	16	• самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе • одабира материјале и алате за израду предмета/модела • мери, обележава и оцртава предмет/модел • ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате • користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења • самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ • показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха • планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова • активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима • пружи помоћ у раду другим ученицима • процењује остварен резултат и развија предлог унапређења	• Стекао радне навике и оспособљен за сарадњу и тимски рад. • Оспособљен да самостално израђује мини пројекат (бизнис план) практичну израду модела. • Оспособљен да самостално проналази информације потребне за израду предмета користећи ИКТ и Интернет сервисе • Оспособљен да самостално израђује једноставне предмете од лако обрадивих материјала користећи неопходан прибор • Стекао основне компетенције. • Оспособљен да развија вештине иницијативност, одговорност и самосталност. • Оспособљен да правилно врши самовреднује сопствени рад.

Визуализације (+активности):

Главни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања у области која се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена технологије у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузетништва један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Главни програм за пети разред оријентисан је на остваривање исхода. Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на крају учећи предмет *техника и технологија*.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења *ликовне културе* је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Месец у којем се обрађује тема	Редни број наставне теме	Назив теме	Бр. часова за обр. новог градива	Бр. часова за утврђивање	Бр. часова по теми
IX, X, IX	1.	Линија	16	4	20
XI, XII, I, II, III	2.	Облик	24	6	30
IV, V		Ритам	12	4	16
V, VI	3.	Визуелно споразумевање	4	2	6
		Укупно	56	16	72

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења *музичке културе* је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 72 часа + 54 часа (обавезне физичке активности ученика)

Г/ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:		САДРЖАЈИ
ОСТИ	– примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби – изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама – упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак		Обавезни садржаји Вежбе за развој снаге Вежбе за развој покретљивости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој координације Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности
ТЕ СПОРТ И ИНЕ	Атлетика	– комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу – доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама	Обавезни садржаји Техника истрајног трчања Истрајно трчање – припрема Техника спринтерског трчања Техника високог и ниског скока Скок увис (прекорачна техника) Бацање лоптице (до 2 kg) Препоручени садржаји Техника штафетног трчања Скок Бацања кугле 2 kg Бацање „вортекс-а” Тробој
	Споратка гимнастика	– одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела – користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри – процени сопствене могућности за вежбање у гимнастичким вјежбама	Обавезни садржаји Вежбе на тлу Прескоци и скокови Вежбе у упору Вежбе на високој греда Ниска греда Гимнастички полигон Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте) Вежбе на високој греда Трамбулина Прескок Коњ са хватаљкама Вежбе у упору (сложенији састав) Вежбе у вису (сложенији)

	Основе тимских и спортских игара	– користи елементе технике у игри – примењује основна правила рукомета у игри – учествује на унутародељенским такмичењима	Обавезни садржаји Рукомет/минирукомет: Основни елементи технике и правила; – вођење лопте, – хватања и додавања лопте, – шутирања на гол, – финтирање, – принципи индивидуалне одбране – основна правила рукомета/минирукомета Спортски полигон Препоручени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: – хватања котрљајућих лопти, – дриблинг, – шутирања на гол, – финтирање, – основни принципи колективне одбране.
	Плес и ритмика	– изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу – игра народно коло – изведе кретања у различитом ритму – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура	Обавезни садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу Ритмичка вежба реквизита Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац” Народно коло из краја у којем се налази Основни кораци друштвених плесова Препоручени садржаји Вежбе са обручем Вежбе са лоптом Сложенији скокови кроз вијачу
	Пливање	– контролише и одржава тело у води – преплива 25 m слободном техником – скочи у воду на ноге – поштује правила понашања у и око водене средине	Обавезни садржаји Предвежбе у обучавању пливања Игре у води Самопомоћ у води Препоручени садржаји Плива једном техником Рођење у дужину
И ЕНА е кроз све асти и теме и рад)	Физичко вежбање и спорт	– објасни својим речима сврху и значај вежбања – користи основну терминологију вежбања – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама – примени мере безбедности током вежбања – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање – примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама – навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликти на социјално прихватљив начин – користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности – прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом” – примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама – препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту – направи план дневних активности	Циљ и сврха вежбања у физичком и здравственом васпитању Основна правила Рукомета/минирукомета и Малог фудбола Понашање према осталим субјектима у игри (према суиграчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавање материјалних добара која се користе у физичком и здравственом васпитању Уредно постављање и склањање справа и реквизита на терену вежбања Упознавање ученика са најчешћим облицима насиља у физичком васпитању и спорту „Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликти у ситуација) Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта Значај развоја физичких способности за сналажење у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...) Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела) Планирање дневних активности

	Здравствено васпитање	– наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље – разликује здраве и нездраве начине исхране – направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника. – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања – препозна врсту повреде – правилно реагује у случају повреде – чува животну средину током вежбања	Физичка активност, вежбање и здравље Основни принципи вежбања и врсте физичке активности Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања Лична и колективна хигијена пре и после вежбања Утицај правилне исхране на здравље и развој људи Исхрана пре и после вежбања Прва помоћ: – значај прве помоћи, – врсте повреда. Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања
--	-----------------------	---	---

ШЕСТИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Ред. бр.	Наставна тема	Књижевност	Језик (граматика, правопис, ортографија)	Језичка култура	Укупно
1.	<i>Кад се сретну сан и јава</i>	6	7	4	17
2.	<i>И ствари имају душу</i>	5	8	4	17
3.	<i>У завичају – међу својима</i>	6	8	3	17
4.	<i>Говорити о љубави, то је већ помало волети</i>	6	4	7	17
5.	<i>Зимска разгледница</i>	5	6	-	11
6.	<i>Породично благо</i>	7	7	1	15
7.	<i>Љубав је сусрет најлепши на свету</i>	2	7	8	17
8.	<i>Била једном једна бајка</i>	4	4	4	12
9.	<i>Живот је леп</i>	15	7	8	30
УКУПНО					144

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе енглеског језика заснива се на потребама ученика да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Циљ наставе страног језика јесте развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик треба да усвоји основна знања која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писменој комуникацији споразумева са људима из других земаља.

Оперативни задаци по језичким вештинама се проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходних разреда. У шестом разреду ученик треба да:

- разуме краће дијалоге до 10 реплика (питања и одговора), приче и друге врсте текстова које чује уживо или са аудио визуелних записа
- разуме општи садржај и издвоји кључне информације из прилагођених текстова после два до три слушања
- разуме краће текстове до 150 речи који садрже претежно познате језичке елементе, чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама ученика
- може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи текст
- препричава и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на задате теме
- у неколико реченица даје своје мишљење и изражава ставове у складу са предвиђеним комуникативним функцијама, користећи познате језичке елементе
- учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације
- пише реченице и краће текстове до 70 речи
- издваја кључне информације и писмено препричава оно што је видео, доживео, чуо или доживео
- шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту
- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и обрнуто
- препознаје и користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникације
- уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика
- уз помоћ наставника континуирано ради на усвајању и примени општих стратегија учења.

месец	редни бр. теме	ТЕМЕ И СИТУАЦИЈЕ	ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ	обрада и утврђ.	систематизација	укупно о часов а по теми
		Уводни час - priprema, planiranje			1	1
IX	Starter	WELCOME TO DISCOVERY - tradicija i običaji u	- Present Simple, frequency adverbs - Past Simple - review	2	2	4

		kulturama čiji se jezik uči - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (geografija)				
IX X	1.	MONEY - kupovina na jednom mestu - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (matematika i istorija)	- present tenses review - countable/uncountable nouns - state verbs - quantifiers / some, any, every, no	5	2	7
X		TEST			1	1
X XI	2.	OUT AND ABOUT - uređenje prostora u kom se živi - dogovori i uzajamno poštovanje među članovima porodice - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (geografija, TO i fizika)	- Present Continuous Tense for the future - will/won't predictions - verb to noun - going to future	6	2	8
XI	3.	BE CAREFUL - sport - razvijanje pozitivnog odnosa prema drugim živim bićima - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (fizičko vasp. i biologija)	- Present Perfect/ Past Simple tense - how long- for/since with Present Perfect - Present Perfect with just/already/yet	6	1	7
XI		ПРВИ ШКОЛСКИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК			3	3
XI XII	4.	TIME DETECTIVES - spomenici i znamenitosti u zemljama čiji se jezik uči - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (istorija i geografija)	- Past Continuous Tense - Past Simple / Past Cont. - used to	6	2	8
I II	5.	EVERYDAY LIFE - zajedničke aktivnosti i interesovanja u školi i van nje - tradicija i kultura - životinje / ZOO vrt - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (biologija i građansko vasp.)	- be allowed to, let make - must, have to, should - can, could	5	2	7
II		TEST			1	1
II	6.	FASHION - kupovina na jednom mestu - moda,	- comparison of adjectives (not) as... as/less/the least - look/look like	5	2	7

III		- tradicija i običaji - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (srpski jezik, likovno)				
III		ДРУГИ ШКОЛСКИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК			3	3
IV V	7.	CRAZY COMMUNICATION - upotreba informacija iz medija - film - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (srpski jezik, likovno)	- relative pronouns and clauses - ed/-ing adjectives - must/can't – making deductions	6	1	7
V VI	8.	OUR WORLD - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (ekologija)	- zero conditional - first conditional - tense review	5	3	8
		УКУПНО ЧАСОВА		46	26	72

ИСТОРИЈА

(2 часа недељно, 72 часа годишње)

Циљ и задаци

Циљ изучавања наставног предмета историја је културни развој и хуманистичко образовање ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика. Задаци наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци:

- разумевање појма „средњи век” и основних одлика тог историјског периода;
- разумевање основних одлика феудалног друштва;
- стицање знања о најзначајнијим државама средњовековне Европе;
- стицање знања о српским средњовековним државама;
- стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у општој и националној историји;
- разумевање улоге религије у друштву средњег века;
- упознавање културних и техничких достигнућа средњовековне Европе;
- упознавање културног наслеђа Срба у средњем веку;
- коришћење историјских карата за период средњег века;
- подстицање ученика на коришћење историјских извора;
- развијање критичког односа према историјским изворима.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ и задаци наставе географије у 6. разреду:

- Циљ наставе географије је усвајање знања о природно-географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору

Ученици треба да:

- упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике
- схвате значај вода за живот на Земљи
- упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални и вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај
- упознају људске активности које утичу на квалитет животне средине и схвате неопходност њеног очувања и заштите
- упознавање са основним појмовима демографије
- упознавање и разумевање појма географска средина, међузависност природне и друштвене средине; упознавање са појмом и поделом привреде
- разумевање појма географске регије
- познавање најважнијих природних одлика Европе, њених регија и држава
- познавање најважнијих друштвених одлика Европе као целине
- упознају најважније међународне организације и интеграцијске процесе у Европи и у свету
- познају и поштују традицију и идентитет других народа, заједница и социјалних група
- се оспособе за самосталан рад уз коришћење географске литературе, стручних часописа, илустрованог материјала и др.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике
- схвате значај вода за живот на Земљи
- упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални и вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај
- упознају људске активности које утичу на квалитет животне средине и схвате неопходност њеног очувања, унапређивања и заштите
- упознају основне појмове из географије становништва и насеља и схвате значај и улогу природних, друштвених и привредних чинилаца и њихово јединство
- схвате појмове природне и географске средине и појам географске регије
- стекну основна знања о привреди, њеној подели и факторима развоја
- упознају најважније међународне организације и интеграцијске процесе у Европи и свету, као и њихов значај за политички, економски и културни развој

- разумеју значај и домете међународних организација у очувању мира и безбедности и развијању пријатељских односа међу народима
- упознају најважније природне, друштвене и економскогеографске одлике Европе и специфичности њених регија и држава
- самостално користе географску карту као извор географских информација у процесу стицања нових знања и истраживања и у свакодневном животу
- се оспособе за коришћење географске литреатуре и различитог илустративног материјала ради лакшег савлађивања наставног градива и оспособљавања за самостални рад
- поседују осећање социјалне припадности и привржености сопственој породици, нацији и култури, познају трдицију и учествују у њеном очувању
- познају и поштују традицију и идентитет других народа, заједница и социјалних група

Глобални план рада за 6. разред

редни број теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ		ПЛАНИРАНО ЧАСОВА			
			ОНГ	УТВГ	СИСТ	укуп но
	Увод		1			1
I	Планета Земља		5	4		9
II	Становништво и насеља на Земљи		3	2		5
III	Географска средина и људске делатности		2	1		3
IV	Регионална географија Европе		31	22		53
	1.	Основни географски подаци о континенту	5	3		8
	2.	Јужна Европа	10	7		17
	3.	Средња Европа	6	4		10

4.	Западна Европа	4	3		7
5.	Северна Европа	2	2		4
6.	Источна Европа	4	3		7
	Годишња систематизација			1	1
Укупно часова		42	29	1	72

БИОЛОГИЈА

ПРОГРАМ РАДА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ

(2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ)

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе биологије у шестом разреду основне школе је да ученици/ученице усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о животном простору, начину живота, основној грађи, разноврсности и значају животињског света.

Наведени прописани циљеви наставе биологије подразумевају да се код ученика/ученица треба развијати:

- основна научна писменост;
- логичко расуђивање и способност критичког мишљења;
- свест о властитом положају у природи;
- објективност и логичко расуђивање;
- љубав према природи и свим живим бићима;
- осећање дужности да чувају и заштите природу;
- хигијенске навике и здравствену културу;
- разумевање, усвајање и схватање садржаја наставних јединица као знање, као и овладавање, увежбавање и примена стечених савремених вештина и способности у животним ситуацијама;
- развијање способности за решавање проблема;
- промена у личности и понашању ученика/ученица, у складу са усвојеним и увежбаним знањима и вештинама и моделима из васпитно-образовног процеса.

Оперативно-васпитни задаци подразумевају да ученици/ученице треба да:

- уоче потребу за класификовањем живог света због његове велике разноврсности;
- уочавају сличности и разлике у грађи и начину живота биљака, гљива и животиња;
- упознају основне појмове о природном систему животиња;
- упознају животни простор, начин живота, грађу, разноврсност и значај праживотиња;

- упознају животни простор, начин живота, спољашњу грађу и основе унутрашње грађе, разноврсност и значај сунђера, дупљара, црва, мекушаца, зглавкара и бодљокожаца;
- схвате улогу инсеката у природи;
- упознају болести које изазивају или преносе животиње, начин преношења и превенцију;
- упознају животни простор, начин живота, грађу, разноврсност и значај риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара;
- схвате значај бриге о потомству птица и сисара;
- схвате значај одговорног односа према животињама;
- сазнају основне научне чињенице о току и развоју живота на Земљи и етапе земљине историје;
- сазнају да живот на Земљи има историју са којом се могу упознати на основу фосилних остатака (записа);
- разумеју еволуцију живог света и схвате њен значај у формирању савременог биолошког мишљења.

Према препоруци датај у Правилнику стоји да "приликом израде планова рада (глобалног и оперативног) треба предвидети око 60% часова за обраду новог градива и око 40% за друге типове часова, укључујући и излазак у природу“.

ПРЕГЛЕД БРОЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА					
Ред. бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова			
		Обрада нове наставне јединице	Лабораторијске вежбе, практични рад, теренски рад	Понављање, утврђивање, провера знања, систематизација	Укупно
I	УВОД	2	0	1	3
II	ЦАРСТВО ПРАЖИВОТИЊА	4	1	4	9
III	ЦАРСТВО ЖИВОТИЊА	24	3	21	48
IV	УГРОЖЕНОСТ И ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА	3	0	3	6
V	УВОД У ЕВОЛУЦИЈУ ЖИВОГ СВЕТА	3	0	3	6
	Прво полугодиште	19	2	13	34
	Друго полугодиште	17	2	19	38
	УКУПНО	36	4	32	72
	Заступљеност у %	50	6	44	100

МАТЕМАТИКА

Циљеви

- Осигурање да сви ученици стекну базичну математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа
- Да се особосбе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама
- Да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима
- Да усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву
- Да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе
- Да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика

Задаци

- Стицање основне математичке културе, потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности, за успешно настављање образовања и укључивање у рад
- Развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења
- Усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима
- Савлађивање основних операција са природним, целим, рационалним и реалним бројевима
- Упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и разумевање њихових узајамних односа
- Оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама

Оперативни задаци и исходи

Ученике треба оспособити да:

- Схвате појам целог броја и разумеју операције са њима
- Упознају фигуре троугао и четвороугао
- Умеју да изводе основне операције са разломцима
- Упознају појам површине и примену код троугла и четвороугла
- Ученик је у стању да решава једначине и неједначине у рационалних бројева
- Ученик је у стању да разуме аритметичку средину и процентни запис разломка и да примени у стварном животу.

Р.број	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Укупан број часова по наставној теми							
		обрада	утврђивање	систем. и провера	писмени задаци	Годишње понављање	укупно часова	допун. настава	додат. настава
1.	Цели бројеви	10	19				29	По потреби	6
2.	Троугао	13	18				31		9
3.	Рационални бројеви	16	25				41		6
4.	Четвороугао	11	7				18		3
5.	Површина четвороугла и троугла	7	10				17		4

	Логичко комбинаторни задаци								8
					8		136		
	Укупно часова	57	79		8		144		36

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљеви предмета на нивоу другог циклуса основног образовања:

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу.

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова	
			За обраду	За утврђивање
1.	ИКТ	12	8	4
2.	Дигитална писменост	6	6	/
3.	Рачунарство	18	17	1
УКУПНО:		36	31	5

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ наставе и учења *технике и технологије* је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	Број часова по теми/области	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Животно и радно окружење	6	- повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; - анализира карактеристике савремене културе становања; - класификује кућне инсталације на основу њихове намене;	- Упознат са историјским развојем грађевинарства; - Оспособљен да схвати значај урбанизма и планирања за побољшање услова живљења. - Оспособљен да анализира и закључује карактеристике савремене културе становања у урбаним насељима. - Оспособљен да одређује распоред просторија са аспекта функционалности, удобности и економије. - Упознат са врстама и наменом основних инсталација и оспособљен за њихову правилну инсталацију.
Саобраћај	8	- класификује врсте саобраћајних објеката према намени; - повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; - повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; - демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;	- Оспособљен да класификује врсте саобраћајних објеката према намени. - Оспособљен да схвати значај изградње инфраструктуре са аспекта безбедности учесника у саобраћају. - Упознат са употребом информационих технологија у управљању путника и робом у саобраћајним објектима са организационог и безбедносног аспекта. - Оспособљен за безбедно учешће у јавном саобраћају као пешак и бициклиста.
Техничка и дигитална писменост	18	- скицира просторни изглед грађевинског објекта; - чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; - користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; - самостално креира дигиталну презентацију и представља је;	- Оспособљен за комуникацију на језику основног грађевинског терминологијом. - Оспособљен да самостално црта и чита скице техничког цртежа одређеног грађевинског објекта. - Оспособљен да самостално прикаже макету грађевинског објекта у ортогоналној пројекцији и перспективи. - Оспособљен да самостално користи рачунарске апликације за 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана наглашавајући функционалност, естетичност, решења и потребе савремене културе становања. - Оспособљен да самостално, у оквиру мреже, изради скицу хоризонталног и вертикалног плана и креира дигиталну презентацију истог и представља је. - Стекао вештину презентовања својих идеја и пројеката са публиком.

Ресурси и производња	20	• класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; • повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; • повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; • реализује активност која указује на важност рециклаже; • образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; • правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; • повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; • повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; • описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; • изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду;	• Оспособљен да класификује грађевинске материјале према врсти и својствима процењујући могућности њихове примене при изградњи конструктивних грађевинских објеката. • Изградио свест о неопходности очувања животне средине и значају рециклаже грађевинских материјала. • Оспособљен да препознаје и повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; • Стекао основна знања о начинима коришћења обновљивих извора енергије и начинима њиховог претварања у корисне облике енергије у стану/кући. • Схвати значај извођења топлотне изолације простора и повезује је са уштедом енергије. • Изградио свест о рационалној потрошњи енергије при загревању стана. • Оспособљен да правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора. • Упознат са организацијом рада и основним гранама пољопривредне производње са посебним производњу хране. • Упознат са занимањима у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране. • Оспособљен за развијање сопствене оригиналности, стваралаштва и психомоторне способности. • Оспособљен да самостално или у пару/групи изради једноставан модел машине или уређаја у грађевинарству, пољопривреди, или модела/макете који користе обновљиве изворе енергије, уз примену мера заштите на раду;
Конструкторско моделовање	20	• самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; • самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; • креира планску документацију	• Оспособљен да самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела који користи обновљиве изворе енергије користећи ИКТ-е. • Оспособљен да самостално /тимски изради макету/модел и образложи избор тако што ће издати идеју, поступак израде и решење производа. • Оспособљен да самостално или у групи, у сарадњи са другима, изради макету/модел грађевинског објекта користећи ИКТ-е.

		(листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; • припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; • израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; • учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; • одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;	пројекта израде макете/модела, креира документацију користећи рачунарске апликације. • Стекао радне навике, осећај економичног коришћења материјала и рационалног одабира алата. • Оспособљен да самостално или у групи изради макету/модел од лако обрадивих материјала користећи неопходан прибор и алат. • Оспособљен да самостално открива и решава техничке и технолошке проблеме примене законаности у пракси. • Стекао основне предузетничке компетенције. • Оспособљен да одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;
--	--	---	---

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
СЕПТЕМБАР	СПОНТАНИ РИТАМ БОЈЕНИХ МРЉА, ЛИНИЈА И СВЕТЛИНА	1. СПОНТАНИ РИТАМ БОЈЕНИХ МРЉА, ЛИНИЈА И СВЕТЛИНА <i>Ритам бојених мрља, линија и светлина</i>	о/п		Обрада – 1; практичан рад – 1; процењивање – 1
		2. Спонтани ритам бојених мрља, линија и светлина <i>Мозаик од папира</i>		п	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ОКТОБАР	У СВЕТУ БОЈА	3. ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНЕ ТЕМЕ		Пр.	Обрада – 6; практичан рад – 5; процењивање – 1 УКУПНО: 12
		4. СВОЈСТВО БОЈА – Основне и изведене боје <i>Боје светлости</i>	о/п		
		5. Основне и изведене боје – <i>Боје светлости</i>		п	
		6. СВОЈСТВО БОЈА – Хроматске и ахроматске боје – <i>Линија, облик, боја – орнамент</i>	о/п		
		7. Хроматске и ахроматске боје – <i>Линија, облик, боја – орнамент</i>		п	
		8. СВОЈСТВО БОЈА – Топле и хладне боје – <i>Топле и хладне боје у свету око мене</i>	о/п		
		9. Топле и хладне боје – <i>Боје мог расположења</i>		п	
		10. ОДНОСИ МЕЂУ БОЈАМА – Комплементарне боје <i>Контраст боја, облика и светлина</i>	о/п		
		11. Комплементарне боје <i>Поглед кроз прозор</i>		п	
		12. ОДНОСИ МЕЂУ БОЈАМА – Хармонија боја <i>Хармонија линија, облика и боја у природи</i>	о/п		
НОВЕМБАР	У СВЕТУ БОЈА	13. Хармонија боја <i>Склад различитости</i>		п	Обрада – 6; практичан рад – 5; процењивање – 1 УКУПНО: 12
		14. ОДНОСИ МЕЂУ БОЈАМА – Локална и експресивна боја <i>Мој свет у боји</i>	о/п		
		15. ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНЕ ТЕМЕ		Пр.	
		16. СВЕТЛИНА Светлост и сенка <i>Игра светлости и сенке</i>	о/п		
		17. Светлост и сенка <i>Игра светлости, боја и облика – витраж</i>		п	
ДЕЦЕМБАР	СВЕТЛИНА				Обрада – 4; практичан рад – 3;

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ЈАНУАР		18. Светло-тамни контрасти <i>Црно бели свет</i>	о/п		
ФЕБРУАР		19. Светло-тамни контрасти <i>Слике графике и Трагови у боји</i>		п	
		20. ДЕЈСТВО СВЕТЛОСТИ НА КАРАКТЕР ОБЛИКА Градација светлости у односу на извор – <i>Живи свет око мене</i>	о/п		
		21. Градација светлости у односу на извор – <i>Живи свет око мене</i>		п	
		22. Илузија заобљености и пластичности волумена <i>Предео окупан сунцем</i>	о/п		
МАРТ	23. ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНЕ ТЕМЕ		Пр.		
	ТЕКСТУРА И ФАКТУРА	24. ТЕКСТУРА <i>Ритам линија и облика у свету око мене</i>	о/п		
		25. Текстура <i>Скулптура и текстура</i>			п
		26. ФАКТУРА <i>Слојевито сликање и Мокро на мокро</i>	о/п		
		27. ФАКТУРА <i>Живот у мом месту</i>			п
АПРИЛ	28. ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНЕ ТЕМЕ		Пр.	Обрада – 2; практичан рад – 2; процењивање – 1 УКУПНО: 5	
		29. МАШТА И ФАНТАЗИЈА <i>Моја личност, мој идентитет и Кад одрастем бићу</i>	о/п		
МАЈ	СВЕТ УОБРАЗИЈЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	30. Машта и фантазија <i>Путовање из моје маште</i>		п	Обрада – 1; практичан рад – 2; процењивање
		31. Машта и фантазија <i>Чаролија игре</i>		п	
		32. ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНЕ ТЕМЕ		Пр.	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ЈУН	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	33. ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ Уметност лепог писања <i>Ритам мојих речи</i>	о/п		Обрада – 1; практичан рад – 2; процењивање – 1 УКУПНО: 4
		34. Уметност лепог писања <i>Игра слике и речи</i>		п	
		35. Уметност лепог писања <i>Приче из средњовековне Србије</i>		п	
		36. ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНЕ ТЕМЕ		Пр.	
Прво полугодиште			10	10	20
Друго полугодиште			5	11	16
Укупно			15	21	36

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Општи циљ наставе музичке културе је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Циљеви и задаци наставе музичке културе су:

- развијање интересовања за музичку културу
- развијање музикалности и креативности
- неговање смисла за заједничко музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима
- упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.
- неговање способности извођења музике (певање/свирање)
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике
- подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности
- припремање програма за културну и јавну делатност школе
- упознавање занимања музичке струке

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају по слуху и из нотног текста песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске)
- упознају основне појмове из музичке писмености
- упознају музичке дела уз основне информације о делу и композитору

- развијају стваралачке способности.

Е	ОБРАДА	ОСТАЛИ ТИПОВИ ЧАСОВА	УКУПНО	СТАНДАРДИ
Е	14	12	26	Основни ниво: Средњи ниво: МК.1.3.1. МК. 2.1.1. МК. 1.3.2. МК. 2.1.2. МК. 2.1.3. Напредни ниво: МК. 3.3.1. МК. 3.1.2. МК. 3.1.3. МК. 3.1.4. МК.
Е	4	2	6	Основни ниво: Средњи ниво: МК.1.2.1. МК. 2.2.1. МК.1.2.2. МК. 2.2.2. МК.1.2.3. МК.1.2.4. Напредни ниво: МК. 3.2.1. МК. 3.2.2. МК. 3.2.3.
Е	2	2	4	Основни ниво: Средњи ниво: МК.1.4.1. МК. 2.1.1. МК.1.4.2. МК.1.4.3. МК.1.4.4. Напредни ниво: МК. 3.4.1. МК. 3.4.2. МК. 3.4.3.
	20	10	36	КОРЕЛАЦИЈА српскијезик, историја, географија, биологија, ликовнакултура, версканастава, народнатрадици

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ФИЗИКА

Општи циљ наставе *физике* јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали циљеви и задаци наставе физике су:

- развијање функционалне писмености;
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици;
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона;

- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање;
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања;
- развијање логичког и апстрактног мишљења;
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења;
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја;
- развијање способности за примену знања из физике;
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине;
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи;
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања;
- уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина: метарска трака, лењир са милиметарском поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар;
- само упозна појам грешке и значај релативне грешке, а да зна шта је апсолутна грешка и како настаје грешка при читавању скала мерних инструмената;
- користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине: m, s, kg, N, m/s, Pa...;
- усвоји основне представе о механичком кретању и зна величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање и средњу брзину као карактеристику променљивог праволинијског кретања;
- на основу појава узајамног деловања тела схвати силу као меру узајамног деловања тела која се одређује интензитетом, правцем и смером;
- усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих;
- уме да одреди густину чврстих тела и густину течности мерењем њене масе и запремине;

усвоји појам притиска, схвати преношење спољњег притиска кроз течности и гасове и разуме Паскалов закон.

Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандард и који се односе на дату тему	Начин остваривања
	Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
УВОД Наставне јединице	2	0	0	2		

Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандард и који се односе на дату тему	Начин остваривања
	Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
Физика као природна наука и методе којима се она служи (посматрање, мерење, оглед) Огледи који илуструју различите физичке појаве						
КРЕТАЊЕ Наставне јединице Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). Подела кретања према облику путање и брзини тела. Равномерно праволинијско кретање Зависност пређеног пута од времена, код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина.	7	7	0	14	ФИ.1.2.1. ФИ.1.2.2. ФИ.1.2.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.2.2.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.3.2.1. ФИ.3.2.3. ФИ.3.4.1.	
СИЛА Наставне јединице Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела Правац и смер деловања силе Процена интензитета силе демонстрационим динамометром Сила Земљине тежа (тежина тела).	6	8	0	14	ФИ.1.1.1 ФИ.1.1.2 ФИ.1.4.1 ФИ.1.4.5 ФИ.1.4.6. ФИ.2.1.1. ФИ.2.1.2 ФИ.2.4.1 ФИ.2.4.3 ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3.	

Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандард и који се односе на дату тему	Начин остваривања
	Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
МЕРЕЊЕ Наставне јединице Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера Мерење дужине, запремине и времена Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу Мерни инструменти Лабораторијске вежбе Мерење димензије малих тела лењиром са милиметарском поделом Мерење запремине чврстих тела неправилног облика мензуром Одређивање сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром. Одређивање средње брзине променљивог кретања Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози	4	4	7	15	ФИ.1.2.2. ФИ.1.2.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1. ФИ.2.2.2. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	
МАСА И ГУСТИНА Наставне јединице Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и узајамном деловању тела. Маса и тежина као различити појмови Мерење масе тела вагом. Густина тела. Одређивање густине чврстих тела Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. Лабораторијске вежбе Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика Одређивање густине течности мерењем	5	7	3	15	ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1. ФИ.2.1.2. ФИ.2.1.5. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1.	

Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандард и који се односе на дату тему	Начин остваривања
	Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
Њене масе и запремине					ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	
ПРИТИСАК Наставне јединице Притисак чврстих тела Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољашњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена Лабораторијска вежба . Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде	5	6	1	12	ФИ.1.1.1. ФИ.1.1.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. (ФИ.1.4.5.) (ФИ.1.4.6.) ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.5. ФИ.2.1.6. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.1.3. ФИ.3.1.4. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	

Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандард и који се односе на дату тему	Начин остваривања
	Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
УКУПНО	29	32	11	72		

СЕДМИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Глобални план рада за седми разред

Ред. бр.	Наставна тема	Књижевност	Језик (граматика, правопис, ортоепија)	Језичка култура	Укупно
1.	<i>Утва</i> <i>златокрила</i> септембар	6	8	2	16
2.	<i>Сви осташе,</i> <i>госпо, у</i> <i>Косову...</i> октобар	10	5	4	19
3.	<i>Вила гнездо</i> <i>тица ластавица</i> новембар	7	5	4	16
4.	<i>Јабука на друму</i> децембар	6	5	6	17
5.	<i>Свети Сава</i> јануар	9	4	1	14
6.	<i>То код нас не</i> <i>може да буде</i> фебруар	2	4	2	8
7.	<i>Плави чуперак</i> март	5	6	5	16

8.	<i>Само је усправан човек слободан човек април</i>	9	4	1	14
9.	<i>Немири Мај</i>	7	-	9	16
	<i>Живот је леп јун</i>	5	2	1	8
УКУПНО					144

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Фодишњи фонд часова: 72

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНОГ ПРОГРАМА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Оперативни задаци по језичким вештинама се проширују и усложњавају. У седмом разреду ученик треба да:

- разуме краће дијалоге до 15 реплика (питања и одговора), приче и друге врсте текстова које чује уживо или са аудио визуелних записа
- разуме краће рекламе, радио и тв емисије о темама предвиђеним програмом
- разуме краће текстове до 200 речи чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама ученика
- говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и изван ње, изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама
- препричава и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на задате теме
- пише поруке и писма у електронској и традиционалној форми
- пише реченице и краће текстове до 100 речи
- започиње краћи разговор о познатим темама
- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и обрнуто
- препознаје и користи граматичке садржаје
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникације
- уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика

уз помоћ наставника континуирано ради на усвајању и примени општих стратегија учења

месец	редни бр. теме	ТЕМЕ И СИТУАЦИЈЕ	ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ	обрада и утврђ.	систематизација	укупно часова по теми
		Уводни час			1	1
IX	starter	ALL ABOUT US - zajedničke aktivnosti i interesovanja u školi i van nje	- Present Simple/ Present Continuous Tense	2	2	4
IX X	1	CRIME - vršnjačka komunikacija i ljudska prava - obrazovni sistem u drugim zemljama	- Present Perfect/ for, since, ever, never...Past Simple - can+ see, hear, smell, feel taste	5	2	7
X		TEST - obroci/ razvijanje svesti o pravilnoj ishrani - znameniti ljudi i njihova dela			1	1
X XI	2	THE MEDIA - upotreba informacija iz medija - snalaženje u radu sa kompjuterom - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (informatika)	- Past Simple/ Past Continuous – review - used to - had to, could	6	2	8
XI XII	3	EDUCATION - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (srpski, građansko vasp)	- modal verbs - should/shouldn't - too..... and (not) enough	5	2	7
XII		PRVI ŠKOLSKI PISMENI ZADATAK			3	3
XII I	4	THE ENVIRONMENT -zagađenje i zaštita čovekove okoline - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (biologija i ekologija)	- Conditional clauses zero, first conditional	6	2	8
I II	5	RELATIONSHIPS - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (istorija i geografija)	- be going to/ future - will/for predictions, decisions and promises - will/ present continuous for the future -collocations with make, keep, break	5	2	7

II		TEST			1	1
III	6	INTERESTS - vršnjačka komunikacija i ljudska prava, tolerancija - dogovor i uzajamno poštovanje među članovima porodice	- Adjectives with prepositions - personality adjectives - revision of questions - question tags	5	2	7
III		DRUGI ŠKOLSKI PISMENI ZADATAK			3	3
IV V	7	INVENTIONS AND DISCOVERIES - znameniti ljudi i njihova dela - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (fizika i informatika)	- Passsive voice – present, past, future - phrasal verbs	5	2	7
V VI	8.	TRAVEL - izlasci, dogovori - spomenici i znamenitosti - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima (geografija)	- reported commands and requests - orders, requests, advice - adverbs- regular and irregular - verbs + infinitive or -ing	6	2	8
		УКУПНО ЧАСОВА		45	27	72

ИСТОРИЈА

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

ЗА ОБРАДУ НОВОГ ГРАДИВА 32

ЗА ДРУГЕ ТИПОВЕ ЧАСОВА (утврђивање +систематизација)35+5=40

Корелација са: географијом, српским језиком, ликовном културом

Циљ и задаци

Циљ изучавања наставног предмета *Историја* је културни напредак и хуманистички развој ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика.

Општи циљ наставе историје је да се ученик оспособи да, уочавајући узрочно-последичне везе, разуме историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности које су одредиле развој људског друштва и да познаје националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци:

- разумевање појма „нови век“ и основних одлика тог историјског периода;
- стицање знања о личностима које су обележиле период од краја 15. века до 1878. године у општој и националној историји;
- стицање знања о настанку и развоју модерне српске државе до 1878. године;
- упознавање културних и научних достигнућа у периоду новог века;

- упознавање културних и научних достигнућа Срба у периоду новог века;
- коришћење историјских карата за период новог века.

Географија

год. фонд часова: 72 нед. фонд часова: 2

Циљ и задаци наставе географије у 7. разреду:

- стицање знања о природно географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- стицање знања о друштвено географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- упознавање економско географских одлика ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- оспособљавање за праћење економских и друштвених активности и промена у савременом свету, као и њихов допринос у општем развоју човечанства
- оспособљавање ученика за коришћење географске литературе, различитог илустрованог материјала и стручних часописа и оспособљавање за самостални рад

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- стекну знања о природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства
- упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света
- разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и др.)
- развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикултуралним срединама у свету
- упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу
- развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што успешније укључе у даље стручно оспособљавање
- кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу
- оспособе се за самостално коришћење географске литературе и различитог графичкиг и илустративног материјала у циљу лакшег свладавања наставног градива и оспособљавања за самосталан рад

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА 7. РАЗРЕД

ед. број теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ПЛАНИРАНО ЧАСОВА			
		онг	утвр	сист	укуп
	Увод у програмске садржаје	1			1
I	Регионална географија ваневропских континената	39	28	4	71
/1	Азија	13	9	1	23
	1. Опште географске одлике Азије	3	3		6
	2. Југозападна Азија	2	1		3
	3. Јужна Азија	2	1		3
	4. Југоисточна Азија	2	1		3
	5. Средња Азија	1	1		2
	6. Источна Азија	3	2		5
/2	Африка	8	6	1	15
	1. Опште географске одлике Африке	2	2		4
	2. Северна Африка	2	1		3
	3. Источна Африка	1	1		2
	4. Западна Африка	1	1		2
	5. Јужна Африка	2	1		3
/3	Северна Америка	5	4	1	10
/4	Средња и Јужна Америка	7	4	1	12
/5	Аустралија и Океанија	4	2		6

/6	Географски преглед поларних области	2	1		3
/7	Свет као целина	1	1		2
	Систематизација градива			4	
	Укупно часова	40	28	4	72

БИОЛОГИЈА

(2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ)

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе биологије у седмом разреду основне школе је да ученици/ученице стекну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о грађи и функционисању човечијег организма, развијају здравствену културу, хигијенске навике и схвате значај репродуктивног здравља.

Наведени прописани циљеви наставе биологије подразумевају да се код ученика/ученица треба развијати:

- разумевање улоге и значаја биологије за развој и напредак човечанства;
- свест о властитом пореклу и положају у природи;
- разумевање еволутивног положаја човека
- одговарајуће квалитете живота;
- хигијенске навике и здравствену културу;
- запажање, логичко расуђивање и способност критичког мишљења;
- осећање дужности да чувају и заштите природу;
- способности критичког мишљења;
- свест о полности као саставног дела живота и да човекова полност подразумева поштовање норми понашања које обезбеђују хумане односе међу људима;
- разумевање, усвајање и схватање садржаја наставних јединица као знање, као и овладавање, увежбавање и примена стечених савремених вештина и способности у животним ситуацијама;
- развијање способности за решавање проблема;
- промена у личности и понашању ученика/ученица, у складу са усвојеним и увежбаним знањима и вештинама и моделима из васпитно-образовног процеса;
- радне навике и способност за самостално посматрање и истраживање

Оперативно-васпитни задаци подразумевају да ученици/ученице треба да:

- науче основне податке о развоју људске врсте, етапе у развоју савременог човека и еволутивни положај човека данас

- стекну знања о грађи ћелија и ткива и повезаности органа и органских система у организам као целину
- упознају основну грађу и улогу коже
- упознају облик и грађу костију и мишића
- упознају грађу и функцију нервног система и чула
- упознају грађу и функцију жлезда са унутрашњим лучењем и њихову повезаност са нервним системом
- упознају грађу и функцију система органа за варење
- упознају грађу и функцију система органа за дисање
- упознају грађу и функцију система органа за циркулацију
- упознају грађу и функцију система органа за излучивање и њихов значај за промет материја
- упознају грађу и функцију система органа за размножавање, фазе у полном сазревању човека и биолошку регулацију процеса везаних за пол
- упознају најчешћа обољења и повреде органских система човека
- науче основна правила пружања прве помоћи
- развијају неопходне хигијенске навике
- схвате значај здравствене културе и репродуктивног здравља
- схвате значај и улогу породице у развоју, опстанку, напретку људског друштва као и последице њеног нарушавања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

ПРЕГЛЕД БРОЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА

Ред. бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова			
		Обрада нове наставне јединице	Лабораторијске вежбе, практични рад, теренски рад	Понављање, утврђивање, провера знања, систематизација	Укупно
I	ПОРЕКЛО И РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ВРСТЕ	4	0	1	5
II	ГРАЂА ЧОВЕЧИЈЕГ ТЕЛА	31	11	19	61
III	РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ	4	0	2	6
	Прво полугодиште	19	5	10	34
	Друго полугодиште	20	6	12	38
	УКУПНО	39	11	22	72
	Заступљеност у %	54	15	31	100

МАТЕМАТИКА

Циљеви

- Осигурање да сви ученици стекну базичну математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа
- Да се особосбе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама
- Да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима
- Да усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву

- Да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе
- Да доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика

Задаци

- Стицање основне математичке културе, потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности, за успешно настављање образовања и укључивање у рад
- Развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења
- Усвајање основних чињеница о скуповима, реалацијама и пресликавањима
- Савлађивање основних операција са природним, целим, рационалним и реалним бројевима
- Упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и тела, и разумевање њихових узајамних односа
- Оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама

Оперативни задаци и исходи

Ученике треба оспособити да:

- Схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена
- Упознају појам степена и операције са степенима
- Умеју да изводе основне операције са полиномима
- Упознају правоугли координатни систем и његову примену
- Добро упознају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене
- Знају Питагорину теорему и умеју да је примене
- Познају најважнија својства мноугла и круга
- Схвате појам мере дужи и својства пропорције

ГЛОБАЛНИ ПЛАН НАСТАВНИХ ТЕМА

Р.број	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Укупан број часова по наставној теми							
		обрада	утврђивање	систем. и провера	писмени задаци	Годишње понављање	укупно часова	допун. настава	додат. настава
1.	Реални бројеви	7	9				16	По потреби	4
2.	Питагорина теорема	6	10				16		5
3.	Рационални алгебарски изрази	19	27				46		8
4.	Многоугао	5	8				13		5
5.	Зависне величине и њихово графичко представљање	7	13				20		4
6.	Круг	5	10				15		
7.	Сличност	4	6				10		
	Логичко комбинаторни задаци								3

	Осврт на такмичења из математике								7
					8		136		
	Укупно часова	53	83		8		144		36

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

ГОДИШЊИ (ГЛОБАЛНИ) ПЛАН РАДА		
Назив предмета – Техничко и информатичко образовање		
Редни Број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1	Увод у машинску технику	2
2	Техничко цртање у машинству	8
3	Информатичке технологије	14
4	Материјали	2
5	Мерење и контрола	2
6	Технологија обраде материјала	4
7	Машине и механизми	16
8	Роботика	2
9	Енергетика	6

10	Конструкторско моделовање - модули	16
Укупно		72

ЛИКОВНА КУЛТУРА

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе музичке културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да

- упознавају музичке културе кроз обраду тема повезаних са музиком различитих епоха
- развију музикалност и креативност
- негују смисао за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима.

Задаци наставе музичке културе јесу:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе музичке културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе музичке културе буду у пуној мери реализовани
- стицање знања о музици различитих епоха
- развијање способности извођења музике (певање/свирање)
- развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике
- подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)
- даље упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности;
- стварање одељенских ансамбала.

Оперативни задаци

Оперативни задаци су:

- певање и свирање, по слуху и из нотног текста; песме и теме из познатих композиција
- упознавање музике праисторије, античке епохе, средњег века, ренесансе, барока и класицизма кроз сагледавање друштвене функције музике, видова музицирања, карактеристичних жанрова, облика и инструмената епохе, као и најистакнутијих стваралачких личности
- утврђивање појмова из основа музичке писмености
- обрада мелодијског мола, обрада акорада на главним ступњевима, појам каденце
- обрада мешовитих тактова (7/8, 5/8 - на примерима народних песама)

- утврђивање и обрада појмова мелодија, ритам, метар, темпо, динамика, хармонија, полифонија, хомофонија, фактура.

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБАЊЕ	УКУПНО
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	10	4	1	15
ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ	1	1	1	3
СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	2	/	2	4
УПОЗНАВАЊЕ МУЗИКЕ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА	9	3	2	14
УКУПНО	22	8	6	36

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Месец	Спортско-техничко образовање	Број часова (72)
9 10 3 4 5	* Атлетика : техника истрајног трчања, скок у даљ (техника увинућа), скока у вис- леђна – фосбери, штафетно трчање, ниски старт са палицом, измена – примопредаја, бацање кугле или медицинке (према могућностима), 4*60м-техника брзог и штафетног трчања) крос...	16

11 12 1 2 3	Гимнастика: * Тло(партер): поваљка,премет странце,2 извођења везано,став о шакама(без помоћи),... мост. * Прескок: разношка и згрчка(коњ или козлић) * Вратило: (доскочно)њихање у вису предњем,у зањиху,саскок са $\frac{1}{2}$ окрета до става на тлу. (дохватно):из упора предњег подметни саскок. * Разбој: (м) из замаха у упору,предношка са окретом од 180 ст. до става на тлу. * Греда: наскок у упор одножно из места или залетом чеоно према греди,окрет за 90 ст. клек на одножној нози,заножити склободном нгом,вага у клеку или мала вага,лагано трчање на прстима по греди,ходање са докорацима,поскоци суножним одривом и доскоком на једну ногу,саскок пруженим телом са окретом за 90 или 180 ст.	23
10 3 4	* Спортске игре – одбојка:елементи технике:одбијање лопте прстима,чекићем,обема рукама,варијанте,одбијање лопте чекићем једном руком,школски сервис,тенис сервис,смеч, блок, дизање лопте; Елементи технике – систем игре,упознавање са основним правилима,игра,...	18

Месец	Спортско – техничко образовање	Број часова
5	Тестирање:30м,500 и 800м,скок у даљ из места,бацање медицинке из места,одбијање лопте од зид,издржај у згибу Шатл ран,претклон у седу,4х10м	8
1 2	Ритмичка гимнастика:краћи састав без реквизита и плесови:2 кола из краја школе као и друштвени плесови,валцер , танго,...	3
12 6	Анализа	1

	Образовни стандарди Атлетика: 100м и 60м за дечаке и за девојчице, скок у даљ и у вис на резултат. Гимнастика: Наставни садржаји програма предвиђени за девојчице и дечаке седмог разреда (напред наведени у рубрици спортско – техничко образовање) Одбојка: Елементи технике, одбијање лопте прстима, чекићем обема рукама, варијанте, одбијање лопте чекићем једном руком, школски сервис, тенис сервис, смеч, блок, дизање лопте; Елементи технике – систем игре, упознавање са основним правилима, игра, тактика...	
--	--	--

Јесењи, пролећни и крос РТС-а. Ићи на такмичења у организацији Министарства просвете и спорта. Ако постоји концентрација квалитета у одређеном спорту ићи на такмичења ако ученици и наставници нађу интерес. Сарадња са локалном заједницом у рекреацији и спорту, организовано водити децу на зимовање и летовање ако постоји интересовање деце.

ФИЗИКА

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе физике су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани
- развијање функционалне писмености
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања
- развијање логичког и апстрактног мишљења
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења

- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја
- развијање способности за примену знања из физике
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, брзина, убрзање, сила...)
- користи, на нивоу примене, основне законе механике – Њутнове законе
- стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела (безтежинско стање)
- упозна силу трења
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи
- трансформацију енергије у рад и обрнуто
- на нивоу примене користи законе одржања (маса, енергије)
- прави разлику између температуре и топлоте
- уме да рукује мерним инструментима

користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.

Р.б р нас • тем е	Наставне теме	Број часова			Укупно часова
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе	
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ Наставне јединице 1. Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања. 2. Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон. 3. Динамичко мерење силе. 4. Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер	9	14	2	25

Р.б р нас · тем е	Наставне теме	Број часова			Укупно часова
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе	
	брзине и убрзања. 5. Тренутна и средња брзина тела. 6. Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању. 7. Графичко представљање зависности брзине и пута од времена код равномерно праволинијског кретања. Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања. 8. Међусобно деловање два тела - силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб. 2. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (колица) или помоћу Атвудове машине.				
2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА. Наставне јединице 1. Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. 2. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и наниже. 3. Силе трења и силе отпора средине. Утицај ових сила на кретање тела Лабораторијске вежбе 1. Одређивање убрзања тела које слободно пада	4	6	2	12

Р.б р нас · тем е	Наставне теме	Број часова			Укупно часова
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе	
	2. Одређивање коефицијента трења клизања				
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА Наставне јединице: - Деловање две силе на тело дуж истог правца - Појам и врсте равнотеже тела. - Полуга, момент силе. Равнотежа полуге и њена примена - Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена - Пливање и тоњење тела Лабораторијске вежбе: - Одређивање густине чврстих тела применом Архимедовог закона	5	5	1	11
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА Наставне јединице - Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења. - Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. - Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. - Снага. Коефицијент корисног дејства. Лабораторијске вежбе - Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама. - Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица.	6	7	2	15

Р.б р нас · тем е	Наставне теме	Број часова			Укупно часова
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе	
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ Наставне јединице: 1. Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре 2. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. 3. Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Унутрашња енергија и температуре Лабораторијске вежбе: 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања равнотеже	3	5	1	9
УКУПНО		27	37	8	72

ХЕМИЈА

Циљеви и задаци

Циљ наставе хемије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развајају мотивисаности за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и

- развијање функционалне хемијске писмености
- разумевање промена и појава у природи на основу знања хемијских појмова, теорија, модела и закона
- развијање способности комуницирање коришћењем хемијских термина, хемијских симбола, формула и једначина
- развијање способности за извођење једноставних хемијских истраживања
- развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема
- развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу
- развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима (учбеник, научно-популарни чланци, интернет)
- развијање свести о важности одговорног односа према животној средини, одговарајућег и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу
- развијање радозналости, потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и позитивног става према учењу хемије
- развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији.

Задаци наставе хемије јесу:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе хемије сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе хемије буду у пуној мери реализовани
- омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод којим се у хемији долази до сазнања
- омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу, за развој различитих технологија и развој друштва уопште
- оспособљавање ученика да се користе хемијским језиком: да знају хемијску терминологију и да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања о својствима супстанци и њиховим променама долазити на основу демонстрационих огледа или огледа које самостално изводе, развијати при том аналитичко мишљење и критички став у мишљењу
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно, по себи и друге, руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама
- оспособљавање ученика за извођење једноставних истраживања
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу
- омогућавање ученицима да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и његову практичну промену.

ВРЕМЕ		1. НАСТАВНА ЦЕЛИНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА ЗА			
РЕАЛ.		1.1. НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА ИТД.	О	У	ЛВ	СВ
1		ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ	2	0	2	4
	1.1	Упознавање ученика са садржајима програма рада из хемије за 7 разред	1			
	1.2	Хемија као природна наука. Предмет изучавања хемије и њен значај	1			
	1.3	Упознавање ученика са лабораторијским прибором и посуђем. Правила понашања, мере опреза и прва помоћ			1	
	1.4	Мерење			1	
2		ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ	6	5	3	14
	2.1	Материја и супстанца	1			
	2.2	Физичка и хемијска својства супстанци	1			
	2.3	Физичка својства супстанци			1	

	2.4	Физичке и хемијске особине супстанци		1		
	2.5	Физичке и хемијске промене супстанци	1			
	2.6	Физичке и хемијске промене супстанци			1	
	2.7	Физичке и хемијске промене супстанци		1		
	2.8	Чисте супстанце. Елементи и једињења	1			
	2.9	Смеше	1			
	2.10	Раздвајање састојака смеше	1			
	2.11	Смеше. Прављење смеша и њихово раздвајање			1	
	2.12	Чисте супстанце. Смеше		1		
	2.13	Основни хемијски појмови		1		
	2.14	Основни хемијски појмови		1		
3		СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ	14	15	2	31
	3.1	Атом. Грађа атома	1			
	3.2	Хемијски знаци (симболи)	1			
	3.3	Атом хемијски симболи		1		
	3.4	Атомско језгро. Атомски и масени број. Изотопи	1			
	3.5	Атом и његова грађа. Језгро атома		1		
	3.6	Релативна атомска маса	1			
	3.7	Електронски омотач.	1			
	3.8	Прављење модела атома и распоређивање електрона по енергетским нивоима			1	
	3.9	Електронски омотач		1		
	3.10	Периодни систем елемената	1			
	3.11	Периодни систем елемената		1		
	3.12	Језгро и омотач атома ПСЕ - међусобна повезаност		1		
	3.13	Атом и структура атома. ПСЕ		1		
	3.14	Атом. Грађа атома ПСЕ		1		
	3.15	Хемијске везе-ковалентна и јонска веза	1			
	3.16	Ковалентна веза. Молекули. Хемијске формуле	1			
	3.17	Грађење молекула елемената и једињења	1			
	3.18	Молекули. Грађење молекула елемената и једињења		1		
	3.19	Састављање хемијских формула помоћу модела			1	
	3.20	Ковалентна веза		1		
	3.21	Јонска веза	1			
	3.22	Јонска веза		1		
	3.23	Хемијске везе. Ковалентна и јонска једињења		1		
	3.24	Валенца. Валенца елемената у једињењима с ковалентном везом	1			
	3.25	Валенца у једињењима с јонском везом	1			
	3.26	Валенца		1		
	3.27	Релативна молекулска маса	1			
	3.28	Релативна молекулска маса		1		
	3.29	Атомске, молекулске и јонске кристалне решетке	1			
	3.30	Атоми, молекули, јони		1		

	3.31	Основне честице које изграђују супстанце		1		
4		ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ-РАСТВОРИ	3	4	2	9
	4.1	Раствори и растворљивост	1			
	4.2	Испитивања растворљивости супстанци у различитим растварачима и супстанцама са јонском и ковалентном везом			1	
	4.3	Раствори и растволјивост		1		
	4.4	Процентна концентрација раствора	1			
	4.5	Припремање раствора познате процентне концентрације			1	
	4.6	Процентна концентрација раствора		1		
	4.7	Вода. Значај воде за живи свет	1			
	4.8	Хомогене смеше-раствори		1		
	4.9	Хомогене смеше-раствори		1		
5		ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ИЗРАЧУНАВАЊА	7	6	1	14
	5.1	Хемијске реакције. Анализа и синтеза	1			
	5.2	Хемијске једначине	1			
	5.3	Састављање једначина хемијских реакција			1	
	5.4	Хемијске једначине		1		
	5.5	Закон одржања масе	1			
	5.6	Закон сталних односа маса	1			
	5.7	Хемијски закони		1		
	5.8	Количина супстанце. Мол. Моларна маса	1			
	5.9	Количина супстанце. Мол. Моларна маса	1			
	5.10	Мол		1		
	5.11	Количина супстанце. Мол. Моларна маса		1		
	5.12	Хемијско израчунавање-стехиометрија	1			
	5.13	Хемијско израчунавање-стехиометрија		1		
	5.14	Хемијске реакције и израчунавања		1		
		УКУПНО:	32	30	10	72

ОСМИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Глобални план рада за осми разред

Ред. бр.	Наставна тема	Књижевност	Језик (граматика, правопис, ортоепија)	Језичка култура	Укупно
1.	<i>Кад се сретну сан и јава</i> септембар	5	8	4	18
2.	<i>Земља тврда, а небо високо</i> октобар	8	3	7	18

3.	Усправна земља новембар	9	7	1	17
4.	Говорити о љубави, то је већ помало волети децембар	6	7	4	17
5.	Савиним стопама јануар	7	4	3	14
6.	Цео свет је позорница фебруар	5	2	1	8
7.	Мрвица детињства Март	4	6	7	17
	април	4	5	2	11
8.	Кућа поред пута мај	6	3	8	17
УКУПНО					136

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНОГ ПРОГРАМА ЗА 8.РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Оперативни задаци по језичким вештинама се проширују и усложњавају. У осмом разреду ученик треба да:

- разуме различите усмене текстове у трајању од 3 до 5 минута које чује уживо или са видео записа.
- разуме различите писане текстове чија дужина зависи од чињенице колико ученик познаје дату тему и контекст
- говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и изван ње, изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама
- пише структурисане и кохерентне текстове дужине 140 до 160 речи у којима описује догађаје и лична искуства
- пише поруке и писма у електронској и традиционалној форми
- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и обрнуто
- препричава садржај писаног или усменог текста

- препознаје и користи граматичке садржаје
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникације
- уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика
- уз помоћ наставника континуирано ради на усвајању и примени општих стратегија учења.

Ж

месец	редни бр. теме	ТЕМЕ И СИТУАЦИЈЕ	ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ	обрада и утврђ.	систематизација	укупно часова по теми
IX	starter	STARTER - povezanost sadržaja sa drugim predmetom- gradjansko vasp. - tolerancija, razumevanje, humanost	- Present Simple/ Present Continuous Tense / revision -Defining relative clauses	1	3	4
IX X	1	THE WRITTEN WORD - snalaženje u radu sa kompjuterom - upotreba informacija iz medija i jačanje medijske pismenosti - povezanost sadržaja sa drugim predmetom- informatika i srpski	- Past Simple / Past Continuous Tense/ revision - Present Perfect / Past Simple- revision - could and was/were/ able to	4	3	7
X		Test			1	1
X XI	2	SPORT - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - vršnjačka komunikacija i ljudska prava -razvijanje svesti o zdravom načinu života - povezanost sadržaja sa fizičkim vasp. i geografijom	- will/may/might for predictions - will/going to/ present for the future- review - reflexive pronouns – each other	5	2	7
XI	3	FOOD - odnos prema zdravlju - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - povezanost sadržaja sa drugim predmetom- biologija	- countable/ uncountable nouns, quantifiers - revision of questions - so... I/ neither (nor)... I	5	2	7
XII		PRVI ŠKOLSKI PISMENI ZADA TAK			3	3

XII I	4	MEDICAL MATTERS - odnos prema zdravlju - razvijanje pozitivnog stava prema zaštiti životne sredine - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - povezanost sadržaja sa drugim predmetom- biologija	- first conditional - second conditional - time clauses - comparative/superlative - (not) as... as	5	2	7
I II	5.	HAVING FUN - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - profesionalna orijentacija - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima geografija	- articles - the with the geographical names - phrasal verbs	5	2	7
II		Test			1	1
II III	6	SHOPPING - znamenitosti i interesantna mesta i dešavanja u zemljama čiji se jezik uči gradu - tradicija i običaji u kulturama zemalja čiji se jezik uči - izražavanje obaveze, zabrane - povezanost sadržaja sa drugim predmetom- matematika i geografija	- modal verbs future forms - modal verbs for deduction - should have/ shouldn't have	5	2	7
III		DRUGI ŠKOLSKI PISMENI ZADATAK			3	3
IV	7.	RIGHTS AND WRONGS - znameniti ljudi i popularne ličnosti - razvijanje svesti o ljudskim pravima - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima – građansko vasp i istorija	- reported questions - indirect statements, requests	5	1	6
V	8	HOUSES AND HOMES - znameniti ljudi i njihova dela - zajedničke aktivnosti i interesovanja u školi i van nje - povezivanje sadržaja sa ostalim predmetima geografija	- the passive - modal verbs in the passive - linkers however/although/so - have something done	5	3	8
УКУПНО ЧАСОВА				40	28	68

ИСТОРИЈА

Корелација са: географијом, српским језиком, ликовном културом

број часова обраде градива: 34

број часова утврђивања градива: 29

број часова систематизације градива: 5

Циљ и задаци

Циљ изучавања наставног предмета *Историја* је културни напредак и хуманистички развој ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика.

Општи циљ наставе историје је да се ученик оспособи да, уочавајући узрочно-последичне везе, разуме историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности које су одредиле развој људског друштва и да познаје националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

ГЕОГРАФИЈА

год. фонд часова: 68

нед. фонд часова: 2

Циљ и задаци наставе географије у 8. разреду:

- Циљ наставе географије је усвајање знања о природно-географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору
- доприноси стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету
- стицање знања о основним географским одликама Републике Србије и њеним регионалним целинама
- развијање опште културе и образовања

Ученик се оспособљава да:

- одређује, повезује и схвата значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету
- овладава елементарним знањима о природногеографским и друштвеногеографским објектима, појавама и процесима на територији Републике Србије
- упозна природне лепоте и културну баштину Србије
- упозна природне и друштвене одлике географске регије у којој живи и повезује појаве и процесе на националном и глобалном нивоу
- схвата потребе и значај очувања природе и природних ресурса

- упознаје улогу и значај међународних организација за решавање економских, социјалних, хуманитарних проблема
- развија способност исказивања географских знања речима сликом, табеларно, графички и схематски

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету
- стекну основна знања о природно-географским и друштвено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу
- примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље на Балкану, у Европи и у свету
- познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу
- развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета
- схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса
- поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета
- развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији
- подржавају процесе међународне интеграције наше земље
- користе различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима
- буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски
- овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања
- буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ЗА 8. РАЗРЕД

редни	Планирано часова
-------	------------------

број теме	Наставне теме	онг	утвр	сист	укупно
I	УВОД У ПРОГРАМСКЕ САДРЖАЈЕ	1			1
II	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	1	1		2
III	ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	16	9	1	26
	1. Рељеф	8	4		12
	2. Клима	1	1		2
	3. Воде	3	2		5
	4. Земљиште и биљни и животињски свет	2	1		3
	5. Заштита природе	2	1		3
IV	СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА	5	4		9
V	ПРИВРЕДА СРБИЈЕ	10	7		17
VI	СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ	2	1		3
VII	РЕПУБЛИКА СРБИЈА У САВРЕМЕНИМ ИНТЕГРАЦИЈСКИМ ПРОЦЕСИМА	2	1		3
VIII	ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	2	3		5
	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА			2	2
Укупно часова		39	26	3	68

БИОЛОГИЈА

ФОНД ЧАСОВА: 2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 68 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе биологије у осмом разреду основне школе је да ученици/ученице усвајањем образовно-васпитних садржаја развијају знања, вештине и умења из области екологије и заштите животне средине, уз примену концепта одрживог развоја.

Задаци наставе биологије су упознавање еколошких појмова, образовање за животну средину, развијање потреба и могућности личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- упознају појам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на Земљи;
- науче и схвате нивое организације живог света у природи;
- упознају предмет истраживања екологије и њен значај;
- упознају компоненте животне средине;
- упознају еколошке факторе и њихов значај за живи свет;
- схвате основне односе исхране и повезаност живих бића у ланцима исхране;
- схвате узајамне односе живих бића и животне средине и динамику односа материје и енергије;
- схвате значај еколошке равнотеже за одржавање екосистема;
- упознају основне типове екосистема и животне услове у њима;
- стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине - екосистема;
- упознају глобалне последице загађивања животне средине;
- упознају појам и концепцију одрживог развоја;
- разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине;
- упознају природне ресурсе, њихову ограниченост и значај рационалног коришћења;
- изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине и допринос одрживом развоју;
- развијају еколошку, здравствену и културу живљења.

Према препоруци датој у Правилнику стоји да "приликом израде планова рада (глобалног и оперативног) треба предвидети око 60% часова за обраду новог градива и око 40% за друге типове часова, укључујући и излазак у природу“.

ПРЕГЛЕД БРОЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА					
Ред. бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова			
		Обрада нове наставне јединице	Активност и, дебате, пројекти	Понављање, утврђивање, провера знања, систематизација	Укупно
I	УВОД	4	0	1	5
II	ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА	11	0	5	16
III	УГРОЖАВАЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ	10	4	5	19

	ЕКОСИСТЕМА - ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ				
IV	ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	9	1	4	14
V	ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	5	3	1	9
VI	ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗДРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	4	1	1	6
	Прво полугодиште	22	4	8	34
	Друго полугодиште	21	5	8	34
	УКУПНО	43	9	16	68
	Заступљеност у %	63	13	24	100

МАТЕМАТИКА

Циљеви
- Осигурање да сви ученици стекну базичну математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа - Да се особосбе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама - Да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима - Да усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву - Да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе - Да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика
Задаци
- Стицање основне математичке културе, потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности, за успешно настављање образовања и укључивање у рад - Развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења - Усвајање основних чињеница о скуповима, реалацијама и пресликавањима - Савлађивање основних операција са природним, целим, рационалним и реалним бројевима - Упознавање најважнијих геометријских објеката: фигура и тела, и разумевање њихових узајамних односа - Оспособљавање ученика за прецизност у мерењу и цртању
Оперативни задаци и исходи
Ученике треба оспособити да: Схватају појмове једнакости неједнакости и примену

- Упознају појам мере и односа између величина
- Схватају појмове и умеју да израчунају површине и запремине геометријских тела
- Упознају појам линеарне функције и цртање графика
- Схватају појам система линеарних једначина и његову примену

Р.број	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Укупан број часова по наставној теми							
		обрада	утврђивање	систем. и провера	писмени задаци	контролне вежбе	укупно часова	допун. настава	додат. настава
1	Сличност троуглова	3	5				8	По потреби	
2	Тачка, права и равна	6	6				12		
3	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	6	12				18		
4	Призма	6	8				14		
5	Пирамида	6	10				16		
6	Линеарна функција	5	7				12		
7	Графичко представљање стат.података	4	4				8		
8	Ваљак	4	6				10		
9	Системи лин.једначина са две непознате	6	6				12		
10	Купа	4	8				12		
11	Лопта	3	3				6		
	Писмени задаци				8		8		
	Диофантске једначине								4
	Једначине и неједначине са апсолутним вредностима								3
	Функције и читање графика								3
	Функције са апсолутним вредностима								2
	Геометријска тела – равни пресеци								6
	Неки елементарни проблеми екстремних вредности								4
	Решавање система линеарних једначина								2
	Задаци логичко - комбинаторн природе								5
	Израда задатака са такмичења								5
	Укупно часова						136		34

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ГОДИШЊИ (ГЛОБАЛНИ) ПЛАН РАДА				
Назив предмета – Техничко и информатичко образовање			Разред – осми	
Редни Број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова за	
			Обраду новог градива	Друге типове часа
1	Информатичке технологије	16	5	11
2	Производња електричне енергије	8	8	
3	Електротехнички материјали и инсталације	8	8	
4	Електричне машине и уређаји	8	8	
5	Дигитална електроника	12	12	
6	Од идеје до реализације - модули	16		16
	Укупно	68	41	27

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Ред.бројнаставнетеме	ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ (ИСХОДИ)
----------------------	----------------------------

I	Оспособљавање ученика да опажају и представљају слободне композиције и фантастику, да формирају навике завишиниво културерада, за квалитет производа, културу живота и слободног времена, да селиковно-визуелно опишу, да развију креативне способности.
II	Оспособљавање ученика да опажају и представљају визуелну метафорику, да формирају навике завишиниво културерада, за квалитет производа, културу живота и слободног времена, да селиковно-визуелно опишу, да развију креативне способности, да се припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад, односно за различита занимања.
III	Оспособљавање ученика да опажају и представљају контраст, јединство и доминанту у простору, да формирају навике завишиниво културерада, за квалитет производа, културу живота и слободног времена, да селиковно-визуелно опишу, да развију креативне способности, да се припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад, односно за различита занимања.
IV	Оспособљавање ученика да опажају и представљају: слободне композиције, визуелну метафорику, контраст, јединство и доминанте у простору, фантастику, да формирају навике завишиниво културерада, за квалитет производа, културу живота и слободног времена, да селиковно-визуелно опишу, да развију креативне способности, да се припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад, односно за различита занимања.

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		
			обраду	вежба	Естетску анализу
I	СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ	5	2	2	1

II	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ И МЕТАФОРИКА	4	2	1	1
III	КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ	21	6	12	3
IV	ФАНТАСТИКА	4	2	1	1
	Укупно	34	12	16	6

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе музичке културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да: упознају музичке културе путем обраде тема повезаних са музиком различитих епоха; развију музикалност и креативност; негују смисао за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима.

Задаци наставе музичке културе су следећи:

стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе музичке културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе музичке културе буду у пуној мери реализовани
стицање знања о музици различитих епоха
стицање знања о музици различитих епоха;
развијање способности извођења музике (певање/свирање);
развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике;
подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
даље упознавање изражајних средстава музичке уметности;
оформити и неговати рад школског ансамбла.

Оперативни задаци

Ученик уме да:

препозна основне елементе музичке писмености - опише основне карактеристике: музичких инструмената;
историјско-стилских периода;
музичких жанрова;
народног стваралаштва.

Ученик уме да анализира повезаност:

музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музиком;
изражајности (нпр. брз темпо са живахним карактером);
структуре и драматургије одређеног музичког жанра (нпр. оперски финале са

догађајима у драми);
 облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота.

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБАЊЕ	УКУПНО
УПОЗНАВАЊЕ МУЗИКЕ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА И СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	13	5	2	20
ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО И ИЗВОЂЕЊЕ	4	2	2	8
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	4	2	/	6
УКУПНО:	21	9	4	34

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Месец	Спортско – техничко образовање	Број часова (68)
9.	* Атлетика: понавити и увежбати технику атлетских дисциплина које су обрађиване у претходним разредима (брзо и истрајно трчање (800 и 1500м), штафетно трчање, скокове у вис-леђна техника и даљ и бацање медицинке уместо кугле). Јесењи, пролећни и крос РТС-а.	22
10.		
5.		

* Гимнастика: (вежбе на справама и на тлу), за дечаке и девојчице		
11.	* Тло: став о шакама, колут напред и назад, вага (претклон, заножје) * Прескоци: козлић, разношка, згрчка, покушај прекопита... * Разбој: (из бочног пол. наскок у упор спојено предњ. зањ. у предњиху сед разножно пред рукама, кроз узручење прехват до седа раз. за рукама, заножјењем сносити њихањем у упору и спојеним саскок предношка. * Вратило: (м) дохватно, суножним одскоком узмак у упор предњи с падом назад подметни саскок. доскочно: њихање у вису предњем, у предњиху саскок са окретом за 180 ст. до става на тлу. За напредније све исто са коврљајем назад у упору и спадом назад подметни саскок. * Греда: (ж) наскок чеоно ка греди, одножењем у упор јашући окрет за 90 степ. Грчењем ногу стопала на греди, прећи у упор чучећи; чучањ одручити и усправ. Ходање, плесни кораци и поскоци. Окрет за 180 ст. , равнотежа саскоци пружено и згрчено. * Козлић: наскок у упор предњи, премак одножно десном напред, премак одножно левом напред, премак одножно десном назад, премак одножно левом назад... (ученици)	22
12.		
1.		
2.		
3.		

Месец	Спортско – техничко образовање	Број часова
12.	* Плесови: валцер, танго, један савремени плес (из дискотеке) Народно коло по избору ученика	4.
1.		
10.	* Спортске игре: усавршити једну спортску игру која је обрађивана у неком од претходних разреда који ученици и наставници заједно одаберу према склоностима и потребама ученика...	18.
3.		
4.		

	Образовни стандарди Атлетика: петобој,трчање на 60м,500м,100м и 800м (ученици) Скок у даљ,вис,бацање медицинке 4кг и 2кг (ученице) Вежбе на справама и тлу:прескок,тло,једна справа у вису,једна у упору,ученице – греда,прескок,тло... Спортска игра: потпуно владање правилима,тактиком,техником,игром... Одиграти валцер,танго,коло по избору уз музику	анализа 2
--	---	------------------------------------

Остале активности
Ако постоји интересовање и могућност,организовати зимовање и летовање за ученике. Такође, инсистирати на спортској и рекреативној сарадњи са локалном заједницом.

ФИЗИКА

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе физике су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани,
- развијање функционалне писмености,
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици,
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона,
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама путем истраживања,

- подстицање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности и критичког мишљења,
- развијање вештине јасног и прецизног изражавања,
- развијање логичког и апстрактног мишљења,
- разумевање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења,
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја,
- развијање способности за примену знања из физике,
- уочавање и разумевање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине,
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи,
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (време, маса, температура, рад, енергија, количина наелектрисања, електрични напон и струја) од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила, јачина електричног и магнетног поља ...),
- уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља...
- разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике,
- зна основне карактеристике звука и светлости,
- зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи,
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто,
- примењује законе одржања (масае, енергије, количине наелектрисања),
- зна услове за настанак струје и Омов закон,
- прави разлику између температуре и топлоте,
- уме да рукује мерним инструментима,
- користи јединице Међународног система (СИ) за одговарајуће физичке величине.

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандарди који односе на дату тему
		Обрада	Утврђива ње, обнавља ње, системат изација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе		
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ Лабораторијске вежбе: 1. Мерење периода осциловања клатна	4	3	1	8	ФИ.1.1.1.ФИ.1.2.1.ФИ.1.2.2. ФИ.1.4.1.ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5.ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1.ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1.ФИ.2.1.2. ФИ.2.2. ФИ.2.2.3.ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.5.1.ФИ.2.6.1.

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандарди који односе на дату тему
		Обрада	Утврђива ње, обнавља ње, системат изација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе		
						ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2.ФИ.2.7.3. ФИ.3.2.2.ФИ.3.2.3. ФИ.3.2.4. ФИ.3.2.5. ФИ.3.4.1.ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1.ФИ.3.7.2.
2.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ Лабораторијске вежбе: 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива	7	6	2	15	ФИ.1.2.1.ФИ.1.2.3. ФИ.1.4.1.ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5.ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2.ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4.ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.3.ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2.ФИ.2.7.3. ФИ.3.2.5.ФИ.3.2.6. ФИ.3.4. ФИ.3.4.3.ФИ.3.7.1.ФИ.3.7.
3.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	5	5	0	10	ФИ.1.1.2. ФИ.1.4.3. ФИ.2.3.1. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.3. ФИ.2. ФИ.2.6.1.ФИ.2.6.2.ФИ.2.6.
4.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА Лабораторијске вежбе: 1. Зависност електричне струје од напона на проводнику (таблични и графички приказ зависности) 2. Одређивање електричне отпорности отпора у колу помоћу амперметра и волтметра 3. Мерење јачине електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно повезаним отпорницима и одређивање еквивалентне отпорности	8	8	3	19	ФИ.1.3.1.ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2.ФИ.1.4.3. ФИ.1.7.1.ФИ.1.7.2. ФИ.2.3.1.ФИ.2.3.2. ФИ.2.3.3.ФИ.2.3.4. ФИ.2.3.5.ФИ.2.3.6. ФИ.2.4.1.ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4.ФИ.2.5.2. (ФИ.2.5.3.)ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.3.ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2.ФИ.2.7.3. ФИ.3.3.1.ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.2.ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1.ФИ.3.7.2.
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ	4	2	0	6	ФИ.1.1.2.ФИ.1.3.2. ФИ.1.4.3. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.3.ФИ.2.6.1.
6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	5	3	0	8	
7.	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	2	0	0	3	

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандарди који односе на дату тему
		Обрада	Утврђива ње, обнавља ње, системат изација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе		
	УКУПНО	35	27	6	68	

ХЕМИЈА

Годишњи план рада Фонд часова: 68

Редни број наставне теме	Наставна тема	Број часова		
		Обраде	Утврђивања	Екс.- лаб. вежба
1.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ	6	5	2
2.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ (БАЗЕ)	4	3	1
3.	СОЛИ	3	1	1
4.	ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА, ХИДРОКСИДА И СОЛИ	2	1	0
5.	УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ	1	1	0
6.	УГЉОВОДОНИЦИ	7	4	1
7.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	5	3	1
8.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	7	4	1
9.	ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	2	2	0

	УКУПНО:	37	24	7
--	---------	----	----	---

7. Изборни програми по разредима са начинима и поступцима за њихово остваривање

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2007](#), [2/2010](#), [7/2010](#) - други пропис, [3/2011](#), [1/2013](#), [4/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [6/2017](#), [8/2017](#) и [12/2018](#). Измена [9/2017](#) примењује се од 1.9.2018. године.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [1/2005](#), [15/2006](#), [2/2008](#), [2/2010](#), [3/2011](#), [7/2011-I](#), [7/2011-II](#), [1/2013](#), [11/2014](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#). Види: [чл. 5](#). Правилника - 7/2010-4.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [10/2017](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања
Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [5/2008](#), [3/2011](#), [1/2013](#), [5/2014-I](#), [5/2014-II](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [3/2018](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања
Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2009](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања
Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [2/2010](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [5/2014](#), [11/2016-I](#), [7/2017](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о Националном оквиру образовања и васпитања
Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 98/2017 од 3.11.2017. године, а ступио је на снагу 11.11.2017.

ПРВИ РАЗРЕД**ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ 1**

Циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика четвртог разреда основне школе. Ученицима пружа могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Задаци који се односе на разумевање и усвајање појмова:

дечја и људска права, идентитет, друштвена одговорност, различитост култура, једнакост, право и правда, мир, сигурност и стабилност, демократија.

Задаци који се односе на вештине и способности:

примена појмова, критичко мишљење, јасно и разговетно исказивање личних ставова, самостално доношење одлука и извођење закључака, саосећајна комуникација, истраживање, тимски рад, ненасилно решавање сукоба, руковођење, учешће.

Задаци који се односе на ставове и вредности:

приврженост демократским начелима и поступцима, приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема, спремност на заступање и заштиту својих и туђих права, спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке, заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама, спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи, спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима.

Глобална структура годишњег програма

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 1. РАЗРЕД

ТЕМА	НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	БР. Ч.	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА
I	Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције	Олакшавање процеса адаптације на школску средину; Подстицање социјалне интеграције; Развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима	2	Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за промену средине
II	Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету, самопоштовању и самопоуздању	Подстицање развоја сазнања о себи и о својим потребама и њихова међусобна повезаност	8	Кроз игру преображаја и маште, размена о сопственим способностима и вредностима.
III	Изражавање и комуникација осећања, знања и умења за решавање индивидуалних про-	Развијање комуникативне способности; невербалне и вербалне комуникације; вештина ненасилне комуникације	10	Кроз цртање, размену, игру, вежбе опуштања и физичке вежбе уче како да постигну смиреност и

	блема; учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања			развију стратегију за превазилажење туге.
IV	Подстицање групног рада, договарања и сарадње	Оспособљавање ученика за групни рад, споразумевање и сарадњу	2	Кроз прављење заједничког цртежа у малим групама ученици се уче да се договарају
V	Подстицање социјалног сазнања, разумевање и прихватање међусобних разлика; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других	Развијање креативног изражавања; Оспособљавање ученика за разумевање и прихватање међусобних разлика; Учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања	3	Кроз игру улога и размену уче да препознају осећања и потребе, и „жртве” и „насилника”, и да нађу конструктиван начин да превазиђу ово понашање;
VI	Развијање комуникативне способности, конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима	Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању	5	Демонстрирају се ефекти разлика у гледању и примању порука. Кроз игру маште и одигравањеситуација из сопственог живота.
VII	Упознавање ученика са дечјим правима и подстицање и оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе	Оспособљавање ученика да упознају, усвоје и уваже дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању	4	Кроз размену и вежбе деца се упознају са основним дечјим правима
VIII	Евалуација	Оспособљавање ученика да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање	2	Кроз подстицање да сами процене програм и сопствено напредовање
УКУПНО:			36	

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

36

Први

ДРУГИ РАЗРЕД

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

(1 час недељно, 36 часова годишње)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА:

I Тема - Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима.

1. Сусрет родитеља, наставника и ученика
2. Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада

II Тема - Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других.

1. Репортери
2. Поносим се што...
3. Изражавање захвалности другоме

III Тема - Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе, и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге.

1. Речник осећања
2. Како се ко осећа
3. О стиду и срамоти
4. Љубомора
5. Кривица
6. Ја и љубав
7. Моје потребе

IV Тема - Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације.

1. Како да ти кажем
2. Слушање и неслушање
3. Да ли се чујемо
4. Чујем ти срце

V Тема - Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању.

1. Кад ја нећу
2. Посредовање у сукобу између дечака и девојчица
3. Посредовање у сукобу између ученика истог пола
4. Посредовање у сукобу између родитеља и деце

VI Тема - Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему, и да активно доприносе развоју школе по мери детета.

1. Породично стабло
2. Жирафе у учионици
3. Шта се коме допада
4. Шта можемо да урадимо

VII Тема - Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању.

1. Дечја права
2. Моја одговорност
3. Кад деца крше дечја права
4. Кад родитељи крше дечја права
5. Кад одрасли у школи крше дечја права
6. Различити смо, али су нам права иста

VIII Тема - Развијање и неговање основних људских вредности.

1. Ја то већ умет
2. Шта кад се то деси?
3. Мој омиљени јунак из приче, бајке, филма
4. Сарадња

IX Тема – Евалуација

1. Ја пре, ја после
2. Презентација рада родитељима

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Други

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљ и задаци

Циљ:

Циљ наставе народне традиције је остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужом и ширем окружењу.

Задаци:

Задаци наставе народне традиције се односе на усвајање елементарних знања о : разлици између фолклорног и актуелног окружења, и то кроз:

~ упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице);

- ~ упознавање са децјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.);
- ~ усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима у годишњем циклусу, и то кроз познавање:
 - ~ основних разлика између градског и сеоског начина живота,
 - ~ основних сезонских радова,
 - ~ основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове,
 - ~ основних и општих празника,
 - ~ обичајно-обредних радњи везаних за те празнике,
 - ~ усвајање знања о фолклорним празницима, биљкама и хлебовима,
 - ~ познавање разлике између отвореног и затвореног простора (ливада - кућа);
 - ~ познавање разлике између настањивог и ненастањивог простора (шта је најмањи услов да се нешто сматра домом);
 - ~ познавање различитих облика становања (пећина, кућа, село, варош, град);
 - ~ елементарно познавање структуре традиционалне куће.

Фонд часова: 1 час недељно, 36 часова годишње

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА:

I ПИТАЈ СВОЈУ БАКУ (4)

1. Игре и играчке наших предака
2. Приче и песме наших предака
3. Јесењи радови (берба грожђа)
4. Јесењи радови

II РАДОВИ И ПРАЗНИЦИ (12)

1. Ручни радови
2. Одећа и обућа
3. Фризуре и украси
4. Крсна слава
5. Детињци, Материце, Оци
6. Нова година
7. Бадње вече, Божић
8. Свети Сава у народној књижевности
9. Бела недеља
10. Врбица, велики петак, Ускрс
11. Ђурђевдан
12. Научили смо о народној традицији

III БИЉКЕ И ХЛЕБ (7)

1. Од биљке до хлеба
2. Хлеб
3. Биљке и хлебови
4. Лековите биљке
5. Зачинске биљке
6. Име биљке – име човека
7. Биљке

IV КУЋА (13)

1. Куће из далеке прошлости
2. Градови и утврђења
3. Куће из наших крајева
4. Куће у прошлости
5. Место за кућу (градња, темељ, зидање)
6. Кућа (дар, уселјавање, просторије)
7. Око куће (двориште, помоћни објекти)
8. Кућа у равници
9. Моравска кућа
10. Кућа на планини
11. Кућа у граду
12. Мушки и женски послови на селу некад
13. Мушки и женски послови у граду некад
14. Пре струје

ТРЕЋИ РАЗРЕД

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљеви и задаци

Циљ наставе „Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима” јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

Задаци наставе „Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима” су:

- ~ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима;
- ~ подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности;
- ~ оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге;
- ~ развијање свести о потреби уважавања различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло;
- ~ оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба;
- ~ развијање појма пријатељства;
- ~ оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама;
- ~ оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- ~ развијање и неговање еколошке свести;
- ~ развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности;
- ~ оспособљавање ученика да активно доприносе развоју школе по мери детета.

Глобална структура годишњег програма наставе грађанско васпитање 3.

разред

Ред. број	Наставна тема	Број часова
1.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	2
2.	Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло	9
3.	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)	5
4.	Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање	9
5.	Заштита од насиља: ненасилно решавање сукоба	3
6.	Развијање моралног расуђивања	4
7.	Развијање еколошке свести; брига о животињама и биљкама	3
8.	Евалуација	1
Укупно има 8 тема		УКУПНО: 36

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Трећи

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљеви и задаци

- ~ разумевање појава везаних за непосредну животну средину;
- ~ препознавање негативних појава у човековом односу према животној средини (квалитет воде, ваздуха, земљишта, биљног и животињског света),
- ~ уочавање узрочно-последичних веза у животној средини;

- ~ уочавање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа,
- ~ васпитавање ученика да чува и уређује простор у коме живи и учи;
- ~ стицање навика одговорног понашања према животињама;
- ~ развијање интересовања и способности за активно упознавање и чување животне средине;
- ~ решавање једноставних проблем-ситуација – самостално и у тиму;
- ~ развијање правилног става и критичког мишљења.

Глобална структура годишњег програма наставе чувари природе 3. разред

Број наст. теме	НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА			
		Обрада	Остали типови часа	Укупно часова по теми	
1.	ЖИВОТНА СРЕДИНА	4	2	6	
2.	ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	2	3	5	
3.	ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	4	4	8	
4.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	4	13	17	
Укупно има 4 теме		УКУПНО ЧАСОВА:	14	22	36

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика четвртог разреда основне школе. Ученицима пружа могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Задаци који се односе на разумевање и усвајање појмова:

дечја и људска права, идентитет, друштвена одговорност, различитост култура, једнакост, право и правда, мир, сигурност и стабилност, демократија.

Задаци који се односе на вештине и способности:

примена појмова, критичко мишљење, јасно и разговетно исказивање личних ставова, самостално доношење одлука и извођење закључака, саосећајна комуникација, истраживање, тимски рад, ненасилно решавање сукоба, руковођење, учешће.

Задаци који се односе на ставове и вредности:

приврженост демократским начелима и поступцима, приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема, спремност на заступање и заштиту својих и туђих права, спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке, заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама, спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи, спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима.

Глобална структура годишњег програма
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – 4. РАЗРЕД

Број наст. теме	НАСТАВНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА		
		Обрада	Остали облици рада	Укупно часова по теми
I	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	1	1	2
II	Дечја права су универзална, једнака за све	5	3	8
III	Заједно стварамо демократску атмосферу у нашем разреду, школи	5	5	10
IV	Живим демократију, демократска акција	6	5	11
V	Људско биће је део целог света, развијање еколошке свести	3	/	3
VI	Евалуација	/	2	2
УКУПНО:		20	16	36

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Четврти

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ**Циљеви и задаци:**

- оспособљавање за активно упознавање стања животне средине;
- познавање узрочно-последичних веза у животној средини;
- познавање негативних утицаја човека на животну средину;
- испитивање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа;
- подстицање одговорног односа према живом свету;
- подстицање одговорног односа за рационално коришћење природних богатстава;
- уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак;
- испитивање појава и промена у природи;
- подстицање одговорног, здравог односа према себи;
- оспособљавање за решавање проблемских ситуација самостално/тимски;
- оспособљавање за доношење правилног става и за критичко мишљење.

Глобална структура годишњег програма
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – 4. РАЗРЕД

Број наст. теме	НАСТАВНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА			
		Обрада	Вежбе	Остали облици рада	Укупно часова по теми
I	Животна средина	6	2	2	10
II	Природне појаве и промене у животној средини	12	2	2	16
III	Заштита животне средине	7	2	1	10
УКУПНО:		25	6	5	36

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљеви и задаци

Циљ: Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традиционе културе свог народа и народа у ужом и ширем окружењу

Задаци:

- Упознавање основних елемената дечијег фолклора (игре и кратке текстуалне форме,загонетке,успаванке,разбрајалице итд.)
- Упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке,легенде,приче,песме,пословице)
- Усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима кроз познавање:
 - основних разлика између градског и сеоског начина живота
 - основних сезонских радова
 - основних обичајно обредних радњи везаних за те радове
 - основних и општих празника
 - обичајно обредних радњи везаних за те празнике
- Стицање елементарних знања о традиционалним облицима транспорта и транспортним средствима и њиховом значају за живот људи на селу и у граду
- Упознавање различитих народних музичких инструмената и њихове улоге у традицијској култури
- Упознавање са носиоцима народне традиције усменим писаним и материјалним
- Схватање важности чувања и неговања народне традиције

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	Наставна тема-област	Укупно часова по теми	Број часова за:	
			Обрада	Остали типови часова
1.	Питај своју баку	4	3	1
2.	Радови и празници	6	5	1
3.	Кућа	2	2	/
4.	Занати	9	7	2
5.	Традиционални облици транспорта и транспортна средства	5	4	1
6.	Народни музички инструменти	2	1	1
7.	Носиоци народне традиције	6	4	2
8.	Хлебови и исхрана	2	1	1
	Укупно	36	27	9

ПЕТИ РАЗРЕД

Назив предмета: *ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС*

Годишњи фонд часова: 36

Разред: Пети

<i>Редни бр. наста-вне теме</i>	<i>Назив наставне теме</i>	<i>Наставна јединице</i>
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		
I	Демократско друштво.	Основна начела демократског друштва.
II	ОДГД у Србији.	Развој демократског друштва у Србији.
III	Конвенција и декларација о правима детета.	Дечја права и дужности.

IV	Сумирање наученог градива и разјашњавања евентуалних недоумица у вези са наставним јединицама.	Практична примена наученог градива
V	Принципи остваривања програма.	2.1 Циљ задаци и садржај програма 2.2. Основни принципи наставе/учења 2.3. Планирање наставе и извођење часова 2.4. Прилози
IV	Упутство за остваривање програма	3.1. Упознавање општих елемената програма 3.2. Сагледавање услова школског живота 3.3. Избор проблема на којима ће се радити 3.4. Активизам и партиципације – план акције 3.5. Јавна презентација плана акције 3.6. Осврт на научно – евалуација програма 3.7. Прилози

РУСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе руског језика у петом разреду:

Оспособљавање ученика за једноставну комуникацију у оквиру програмом предвиђене тематике.

Да се омогући успешно одвијање процеса описмењавања и читања на руском језику.

Развијање одређених говорних, граматичких правописних навика ученика којима се реализују следећа умења: слушање са разумевањем (аудирање), говор (усмено изражавање), читање и писање.

Развијање навика одговорности и позитивног односа према предмету.

Циљ наставе руског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења руског језика.

Циљ наставе руског језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и инте-лектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из руског језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из земаља руског говорног подручја, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи.

Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 1 Привет, Россия!	4	5	9	- да поздрави и отпоздрави - да представи себе и другог и да

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
				разуме лична питања као и да одговори на њих разуме упутства и налоге и реагује на њих
Урок 2 Кафе „Планета“	4	6	10	- уме да једноставним језичким средствима опише ствари и радње у блиском окружењу и да реагује на њих - да каже шта воли а шта не - уме да опише шта уме а шта не
Урок 3 Школа №3	4	7	11	- разуме кратке молбе и захтеве и реагује на њих - уме да да кратку информацију о личности из руске културе - уме да укратко опише бића, ствари и појаве
Урок 4 Семья Ирины	4	5	9	- уме да упути кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих - исказе и прихвати захвалност - изрази основне осете, потребе - разуме исказе којима се изражава поседовање/ непоседовање

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 5 Свободное время	4	5	9	- опише и планира уобичајене, тренутне активности - разуме једноставна обавештења о хронолошком времену и реагује на њих - тражи и даје једноставна обавештења о времену
Урок 6 Добро пожаловать в Москву	4	9	13	- разуме обавештења о простору и оријентацији и реагује на њих - тражи и даје обавештења о простору - уме да опише простор у којем се креће
Урок 7 Праздники	3	8	11	- разуме једноставно исказане честитке и реагује на њих - упути једноставне честитке - исказе и прихвати захвалност

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе и учења немачког језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

На крају петог разреда, ученик треба да:

- препознаје страни језик који учи међу другим страним језицима;
- препознаје изјавну, заповедну и упитну интонацију;
- препознаје гласове, нарочито оне којих у матерњем језику нема;
- разуме оне изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад и друго;
- разуме кратке дијалоге и монологска излагања до пет реченица, које исказује природним темпом наставник, други ученици или их чује преко звучног материјала, а који садрже искључиво језичку грађу обрађену током петог разреда;
- разуме једноставне дечје песме и бројалице у вези са обрађеном тематиком.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- правилно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје;
- правилно репродукује основне интонацијске схеме;
- користи устаљене изразе учтивости;
- поставља питања и даје императивне исказе у основној комуникацији на часу и у игри;
- ступи у дијалог и у оквиру четири-пет реплика, постављањем и одговарањем на питања, води разговор у оквирима комуникативних функција и лексике обрађених током петог разреда;
- монологски, без претходне припреме али уз наставников подстицај, у три до пет реченица представи себе или другога, уз помоћ питања саопшти садржај дијалога или наративног текста, или опише ситуацију, слику и лице, предмет, односно животињу;

- интерпретира кратке, тематски прилагођене песме и бројалице/рецитације.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- упозна и, када је у питању позната језичка грађа, савлада технике читања у себи и гласног читања;
- упозна основна правила граfiје и ортографије;
- разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радним листовима;
- разуме смисао кратке писане поруке, честитке и разгледнице;
- разуме глобално и селективно садржај непознатог текста који се састоји од искључиво познате језичке грађе.

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- упозна основна правила граfiје, ортографије и интерпункције у оквиру усмено стечених језичких знања;
- пише кратке реченице на основу датог модела;
- кратко одговори на једноставна питања (ко, шта, где) која се тичу обрађене теме, ситуације у разреду или њега лично;
- пише речи и кратке реченице на основу дате слике или другог визуелног подстицаја;
- пише кратку поруку, честитку и разгледницу;
- издвоји и напише кључне речи из обрађеног дијалога или текста.

Елементи цивилизације

Поред упознавања начина понашања својственог културама земаља чији се језици уче (поздрављање, тражење, захваљивање итд.), ученици морају упознати и:

- назив земаља, становника и језика чији се језици уче;
- изглед земаља, заставу, симболе;
- главни град, његов симбол, план једног градског кварта;
- неки типични производи ових земаља;
- типична имена и презимена;
- познате личности са простора ових земаља (из света уметности, науке, филма и музике), чувене на међународном плану;
- живот младих у тим земљама као мултикултурним срединама;
- оброци: специфичности одређених кухиња;
- Божић, Нова година, Ускрс и други важни празници у земљама чији се језик учи.

Теме и ситуације

Школа:

- школски простор, школски прибор, активности, излети

Ја и моји другови:

- дружење
- спорт

Породица и блиско окружење:

- ужа и шира породица, суседи и пријатељи
- кућни љубимци и обавезе према њима

Празници:

- Божић, Нова година, Ускрс и други важни празници

Мој дом:

- просторије у кући, обавезе у кући

Исхрана:

- оброци, омиљена храна, здрава храна
- навике у исхрани у земљи чији се језик учи

Одећа:

- одевни предмети
- прикладно одевање

2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ
Ich, du, wir...	10	14
Bei uns zu Hause	15	17
Alltägliches	3	9
Fertigkeitstraining		4

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

Ред.бр. теме	Ред.бр. часова по теми	Назив теме	Број часова	
			За обраду новог градива	За друге типове часова
1.	1	Увод –упознавање са планом и програмом рада Појам уметности	1	/
2.	2-3. 4-5. 13-14.	ЦРТАЊЕ Врсте и својства линије (2) Стварање различитих вредности линија. Цртање, цртачки материјали, меке оловке, креде, перо, трска, разни цртачки материјали. Линија као средство за стварање различитих квалитета површина (2) Перцепција, стварање различитих вредности квалитета површина. Цртање, цртачки материјали, меке оловке, креде, перо, трска, разни цртачки материјали. Естетско процењивање (1) Односи величина (2) Перцепција, опажање ритма линија, боја, облика. Цртање, цртачки материјали, меке оловке, креде, перо, трска, разни цртачки материјали.	9	2

	18-19.	Лепо писање са калиграфијом (2) Перцепција, опажање ритма линија, боја, облика. Цртање, цртачки материјали, обичне оловке са ознаком "Б" пљоснато заоштрене оловке, метално перо, туш и перо и пенкало, разни цртачки материјали.		
	30-31.	Компоновање више ритмичких целина у простору (2) Перцепција, опажање ритма линија, боја, облика. Цртање, сликање и вајање. Естетско процењивање		
3.	6-7.	СЛИКАЊЕ Својства сликарских материјала и подлога (2) Перцепција. Сликање и цртање разним сликарским и цртачким материјалима. Ритмичко компоновање боја и облика (2) Перцепција, опажање ритма линија, боја, облика.		
	24-25.	Сликање, цртање и вајање, одговарајућа средства и материјали. Коришћење разних материјала за компоновање (2) Перцепција. Сликање, цртање и колаж; одговарајућа средства и материјали.	10	2
	8-9.	Временски и просторни низови (цртани филм, стрип) (2+1) Аперцепција, перцепција - асоцијације у низу покретне слике; боје, мрље, цртежи, облици.		
	16-17.	Сликање, цртање и вајање; одговарајућа средства и материјали. Сликање, естетско процењивање (1)		

4.	26-27.	ВАЈАЊЕ Вајање, врсте вајарског материјала (4) Перцепција и аперцепција, стварање различитих вредности форме (конвексно, конкавно; отворено, затворено) и чврсти материјали. Вајање, глина, гипс и остала одговарајућа средства и чврсти материјали.	10	2
	28-29.	Везивање тродимензионалних облика у простору (2) Перцепција и аперцепција. Вајање, глина, керамичка глина и остала одговарајућа средства и материјали.		
	32-33.	Слободно компоновање (2) Перцепција и аперцепција. Вајање, глина, керамичка глина, гипс и остала одговарајућа средства и материјали.		
	34-35.	Вајање, естетска анализа (1)		
	36.			
	36	Укупно	30	6

ШЕСТИ РАЗРЕД*ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ*

<i>Редни бр. наставне теме</i>	<i>Наставна тема</i>	<i>Број часова</i>
1.	Развој демократског друштва у свету и Србији	4
2.	Грађанска права и дужности и увођење појма “грађанин”	14
3.	Стварање свести код грађана о грађанским правима и дужностима.	8
4.	Државни органи	4
5.	Надлежности државних органа	4

Обрада најзначајнијих појмова везаних за предмет:

Како да помогнем разреду да изради разредну студију?

- ☐ Уочавање проблема у вашој заједници.
- ☐ Који проблем изабрати и на који начин га обрађивати?
- ☐ Прикупљање података о проблему -осмишљавање, израда и развој разредне студије.
- ☐ Представљање разредне студије путем панора или компјутерске презентације у програму „Power Point“-у.

1. Бачки упитници

2. Прилози

3. Циљеви и задаци које би требало постићи у току разраде овог програма, односно, циљ – стицање вештина и знања ученика, који ће користити као будући грађани како би активно учествовали у друштвеном и политичком животу.

Назив предмета:	ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС
Годишњи фонд часова:	36
Разред:	Шести

РУСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе руског језика у 6. разреду:

Оспособљавање ученика за сложенију комуникацију у оквиру програмом предвиђене тематике.

Настављање одвијања процеса описмењавања и читања на руском језику.

Развијање одређених говорних, граматичких и правописних навика ученика којима се реализују следећа умења: слушање са разумевањем (аудирање), говор (усмено изражавање), читање и писање.

Развијање навика и одговорности и позитивног односа према предмету.

Циљ наставе руског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења руског језика.

Циљ наставе руског језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из руског језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из земаља руског говорног подручја, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

Кроз наставу страног језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења руског језика.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 1 Ура, каникулы!	3	8	11	- да изрази одушевљење и мишљење - да разговара о активностима и догађајима - да разговара о временским приликама и догађајима из прошлости
Урок 2 В Санкт-Петербурге	8	9	7	- да изрази допадање и недопадање - разуме жеље и планове и реагује на њих - да саопшти шта неко други жели и планира, шта некога занима или не

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 4 Вечеринка у Лены	7	6	13	- да опише своја и нечија интересовања - изрази потребе, осете и осећања, своја и туђа - формулише исказе којима тражи мишљење, изразавља слагање или неслагање
Урок 4 Вечеринка у Лены	5	11	16	- да разуме и реагује на изразе за означавање количине - на једноставан начин затражи артикле у куповини - изрази количину у мерама - разуме и формулише изразе за поседовање - да опише простор у којем живи

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 5 Где мы учимся	4	11	15	- да саопшти информацију и да на њу реагује - да размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама - опише дневни, недељни распоред активности
Прво полугодиште	18	22	40	
Друго полугодиште	9	23	32	
Укупно	27	45	72	

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЦИЉЕВИ

У шестом разреду ученик треба да:

- разуме кратке дијалоге и проста монолошка излагања која чује од наставника или преко звучног материјала.
- Разуме најбитније информације о кратким и једноставним објашњењима.
- Чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова препознајући основна значења и релевантне детаље.
- Открива значење неознатих речи на основу контекста или помоћу речника
- уме монолошки, без претходне припреме али уз наставников подстицај да представи себе или другог, опише ситуацију, слику или предмет у минимум три реченице
- интерпретира кратке тематски прилагођен песме или рецитације
- кратко одговори а потом и сам постави једноставно питање
- изражава допадање или недопадање
- препознаје основне граматичке категорије и може да направи паралелу са матерњим језиком.

ЗАДАЦИ

општи оперативни задаци

Кроз наставу страног језика ученик:

- богати себе упознајући другог
- развија радозналост и истраживачки дух
- овладава комуникативним вештинама и развија способност учења страног језика
- уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика
- стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама

Посебни оперативни задаци:

Кроз наставу немачког језика ученик се :

- Упознаје са немачким језиком
- продубљује фонетски, лексички, граматички и правописни минимум у комуникацијским ситуацијама и у контексту
- стиче и продубљује знања о традицији и култури Немачке.

Исходи

Ученици треба на крају шестог разреда да разумеју и користе:

- Именице- заједничке и властите
- Чланове (одређене, неодређене, сажимање чланова у дативу и акузативу)
- Негацију
- Заменице (личне и присвојне) у дативу и акузативу
- Предлоге
- Глаголе у прошлом и садашњем времену
- Зависну узрочну реченицу

2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ
Freizeitaktivitäten	6	8
Alles gute zum Geburtstag	4	8
körperteile	7	8
Wie war es in der Schule	2	7
Wo ist denn hier..	10	9
Fertigkeitstraining		3

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

Разред : VI

Ред.број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за		
			обраду	вежба	Естетску анализу
I	СПОНТАНИ РИТАМ БОЈЕНИХ МРЉА, ЛИНИЈА И СВЕТЛИНА	3	1	2	/
II	У СВЕТУ БОЈА	12	6	5	1
III	СВЕТЛИНА	8	4	3	1
IV	ТЕКСТУРА И ФАКТУРА	5	2	2	1
V	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	4	1	2	1
VI	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	4	1	2	1
	Укупно	36	15	16	5

СЕДМИ РАЗРЕД**ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**

<i>Редни бр. наставне теме</i>	<i>Наставна тема</i>	<i>Број часова</i>
1.	Евакуација појма демократског друштва са освртом на децја права и конвенцију	3
2.	Образовање и формирање свести ученика о демократском друштву код нас и у свету	7
3.	Упознавање и разумевање историјског контекста развоја грађанских права и слобода	4
4.	Упознавање с различитим начинима развијања грађанске одговорности и упознавање са могућностима у окружењу за спровођење волонтерских акција	4
5.	Разумевање неопходности постојања државе као организације и упознавање са појмом и обележјима државе	3
6.	Разумевање сврхе поделе власти и упознавање са нивоима власти	3
7.	Упознавање са међународним и националним документима која су основ за оснивање „Ученичког парламента“ у школама у Србији	3
8.	Ђачки парламент	3
9.	Принципи остваривање програма и сумирање наученог	3

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова: 36

Разред: Седми

РУСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе руског језика у 7. разреду:

Оспособљавање ученика за сложенију конверзацију на руском језику у оквиру програмом предвиђене тематике.

Да разумеју руске текстове који говоре о школском животу, о породици, о животу у нашој земљи и Русији и свим сферама људског деловања.

Да ученици науче да се писмено изражавају у оквиру тих области.

Да савладају законитости структуре руског језика у оквиру реченице, облика, изговора и писма.

Развијање одговорности и правилног односа према предмету.

Циљ наставе руског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења руског језика.

Циљ наставе руског језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из руског језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из земаља руског говорног подручја, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

Кроз наставу страног језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења руског језика.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 1 Кумиры молодёжи	5	10	15	- да прича о својим интересовањима укратко, као и да води краћи дијалог на задату тему - да изрази став, слагање или неслагање као и да реагује адекватно на мишљење саговорника - да исказе шта саговорник уме да уради или не

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 2 Счасли-вого пути	5	11	16	- уме да употреби сложеније изразе за количину као и да формулише питања - да разуме обавештења на јавним местима као и да на њих реагује - да се снађе у непознатом окружењу као и да поведе дијалог да добије тражену информацију
Урок 3 Летняя школа в России	4	9	13	- да сложенијим формама опише себе и чланове уже и шире породице - да тражи и даје информације о свакодневним обавезама и активностима - изрази и реагује на молбу и позив саговорнику да нешто уради

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 4 Мы умеем веселиться	3	13	16	- да исприча укратко о традицији и празнику - да пита и даје дозволу за вршење радње - да опише начин прослављања одређеног празника и важних догађаја
Урок 5 В Сибири	4	8	12	- да исприча причу по сликама - да изрази имање и немање у прошлости и будућности - да састави краћи извештај на задату тему
Прво полугодиште	14	26	40	
Друго полугодиште	7	25	32	
Укупно	21	51	72	

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЦИЉЕВИ

У седмом разреду ученик треба да:

- чита, разуме и препричава текстове у прошлом времену
- поставља питања о садржају текста
- представља себе, чланове породице и своје пријатеље
- искаже одговор узрочном реченицом
- користи индиректан говор
- упозна знамените људе из Немачке
- варира дијалоге и разуме прочитано
- научи хороскопске знаке
- чита и препричава комплокованије текстове, нпр лектиру из књиге
- разуме и самостално употребљава будуће време
- води разговор на тему планова за будућност
-

ЗАДАЦИ

општи оперативни задаци

Кроз наставу страног језика ученик:

- богати себе упознајући другог
- развија радозналост и истраживачки дух
- овладава комуникативним вештинама и развија способност учења страног језика
- уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика
- стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама

Посебни оперативни задаци:

Кроз наставу немачког језика ученик се :

- Упознаје са немачким језиком
- продубљује фонетски, лексички, граматички и правописни минимум у комуникацијским ситуацијама и у контексту

- стиче и продубљује знања о традицији, обичајима и култури Немачке.

Исходи

Ученици треба на крају седмог разреда да разумеју и користе:

- именице и множину именица у дативу и акузативу
- предлоге у дативу и акузативу
- прошло, садашње и будуће време обрађених глагола
- индиректне упитне реченице
- основне и редне бројеве
- ред речи у потврдној, одричној, упитној и зависној реченици
- личне и присвојне заменице у задатом падежу

2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ
Wie hast du Mutti kennen gelernt?	6	9
Tina hat sich wehgetan	5	10
Wie ist Thomas	5	6
Was wirst du dann machen?	4	7
Verstehst du dich gut mit deinen Eltern?	2	10
Kennst du Deutschland?	2	3
Fertigkeitstraining		5

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљеви предмета на нивоу другог циклуса основног образовања:

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

Годишњи план рада за седми разред

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова	
			За обраду	За утврђивање
1.	Рачунарство	18	14	4
2.	ИКТ	13	11	2
3.	Дигитална писменост	5	5	/
УКУПНО:		36	30	6

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

Ред.бр. теме	Ред.бр. часова по теми	Назив теме	Број часова	
			За обраду новог градива	За друге типове часова
1.	1	Увод –упознавање са планом и програмом рада Појам уметности	1	/
2.	23-24.	СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ Енформел....(2) Непосредно преношење динамичног тока мисли у одређеном временском интервалу Сликање, одговарајућа средства и материјали	2	/
	2-3.	Ритмичко-хармонијска композиција чистог односа боје и форме (2) Перцепција – аперцепција Цртање, сликање, вајање, .одговарајућа средства и материјали	2	/
	20-21.	Систем низања скупова тачака, линија, боја, облика и волумена према одређеној схеми (2) Комбинаторика унапред датог скупа геометријских бојених површина, пластичних елемената или линеатура Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали	2	/
	4-5.	Слободно компоновање – вежбање(2)	/	2

3.	29-30.	ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА Амблем, површинско обликовање(2) Перцепција и аперцепција Цртање, сликање, вајање, Одговарајућа средства и материјали	2	/
	25-26.	Амблем, тродимензионално обликовање (2) Перцепција и аперцепција Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали	2	/
	27-28.	Визуелна метафорика вежбање(2)	/	2
4.	6-14.	КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ Контраст, јединство и доминанта у простору(10) Опажање и представљање Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали	10	/
	16-19.	Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање (4)	/	4
5	31-32.	СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА Реални облици у нереалним односима (2) Аперцепција (замишљања, подстицање имажинације) Цртање, сликање, вајање.одговарајућа средства и материјали	2	/

	20.	Фотомонтажа (1) Перцепција и аперцепција Одговарајућа средства и материјали	1	
	33.	Слободно компоновање и фантастика – вежбање (1)	/	/
	34.	Естетска анализа		1
				1
	34	Укупно	24	10

ОСМИ РАЗРЕД**ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**

<i>Редни бр. наста-вне теме</i>	<i>Наставна тема</i>	<i>Број часова</i>
1.	Обнављање градива из претходних година и надовезивање на нове теме и појмове	3
2.	Положај деце у савременом друштву	6
3.	Економско-социјални развој непосредно утиче на развој грађанске свести о демократском друштву	6
4.	Међународне и невладине организације	6
5.	Права детета у Србији	4
6.	Деца и медији у савременом друштву	4
7.	Сумирање градива	4

РУСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе руског језика у 8. разреду:

Оспособљавање ученика за сложенију конверзацију на руском језику у оквиру програмом предвиђене тематике.

Да разумеју руске текстове који говоре о школском животу, о породици, о животу у нашој земљи и Русији и свим сферама људског деловања.

Да ученици науче да се писмено изражавају у оквиру тих области.

Да савладају законитости структуре руског језика у оквиру реченице, облика, изговора и писма.

Развијање одговорности и правилног односа према предмету.

Циљ наставе руског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења руског језика.

Циљ наставе руског језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из руског језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из земаља руског говорног подручја, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи. Учење другог страног језика, ослањајући се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развијање свести о језичком богатству ужег и ширег окружења.

Кроз наставу страног језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења руског језика.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 1 В међународ-ном младјџном легере	4	9	13	- да смислено и сажето исприча о сопственим искуствима - да тражи и даје пуну информацију о интересовањима у средствима масовне информације - да напише извештај о догађају и да искаже своје мишљење о њему
Урок СМИ в нашей жизни	3	12	15	- да изрази своје и туђе мишљење о одређеном проблему - да изнесе аргументе за и против одређене тврдње односно става - да води разговор на задату тему

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 3 Планы на будучее	4	8	12	- да напише своју краћу биографију - да разговара о проблемима младих и изнесе своје мишљење - да упути савет и реагује на њега
Урок 4 Из прошлог в будучее	6	14	20	- да води разговор о хронолошки поређаним догађајима као и да уме да их повеже и опише - да сложенијим конструкцијама исказе своја осећања - да пружи адекватне информације о културним и историјским дешавањима у прошлости и будућности

Наставна тема	Број часова			ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће умети:
	за обраду	за друге типове	по наставној теми	
Урок 5 Российский рок	3	5	8	- да осмисли и поведе дијалог на задату тему - да представи и шире опише појаву, особу, дешавање - да да свој коментар и реагује на одређену ситуацију
Прво полугодиште	11	29	40	
Друго полугодиште	9	19	28	
Укупно	20	48	68	

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЦИЉЕВИ

У осмомразреду ученик треба да:

- чита, разуме и самостално препричава текстове у прошлом, садашњем и будућем времену
- овлада реченичним оквиром
- поставља питања о садржају текста
- представља себе, чланове породице и своје пријатеље
- исказа одговор у зрочној и временској реченици
- користи индиректан говор

- чита и препричава композиковане јетекстове, нпр лектирује књиге
- води разговор на тему планова за будућност
- препознаје основне граматичке категорије и прави поређења са матерњим језиком
- идентификује општи садржај текста, важне информације, суштину поруке, говорну намеру и емоционални контекст

ЗАДАЦИ

Општи оперативни задаци

Кроз наставу страног језика ученик:

- богато се упознајући другог
- развија радозналост и истраживачки дух
- овладава комуникативним вештинама и развија способност учења страног језика
- уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика
- стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама

Посебни оперативни задаци:

Кроз наставу немачког језика ученик се :

- Упознаје са немачким језиком
- продубљује фонетски, лексички, граматички и правописни минимум у комуникацијским ситуацијама и у контексту
- стиче и продубљује знања о традицији, обичајима и култури Немачке.

Исходи

Ученици треба да на крају седмог разреда разумеју и користе:

- именице, заменице и чланове у одговарајућем роду, броју и падежу
- правилне, неправилне и модалне глаголе у прошлом, садашњем и будућем времену
- придеве, предлоге и партикуле у одговарајућем облику
- генитивске посесивне фразе
- реченични оквир
- зависне реченице: узрочне, временске и објекатске

2 ЧАСА НЕДЕЉНО, 68 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ
Berufe, Reisen, Märchen	9	18
Medien, Umwelt, Gesellschaft	8	15
Landeskunde	1	3
Alltägliches	2	12

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ образовно-васпитног града изборног предмета је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара и да развију способности за тимски рад.

и

Задаци образовно-васпитног града:

- Упознавање ученика са применом рачунара у различитим областима људске делатности;
- Развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- Подстицање креативног грађана рачунару;
- Оспособљавање зарад рачунару.

Оперативни задаци:

- Упознавање ученика са радом са табелама у програму за обраду текста;
- Упознавање ученика са применом рачунара у области информација и комуникација;

- Упознавање ученика са основним елементима програма за графику и анимацију;
- Упознавање ученика са основним елементима програмирања;
- Упознавање ученика са различитим образовним софтверима.

Годишњи план рада за осми разред

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова	
			За обраду	За утврђивање
1.	Рачунарство	26	15	11
2.	Дигитална писменост	5	5	/
3.	ИКТ	3	3	/
УКУПНО:		34	23	11

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

Ред.бр. теме	Ред.бр. часова по теми	Назив теме	Број часова	
			За обраду новог градива	За друге типове часова
1.	1	Увод – упознавање са планом и програмом рада Појам уметности	1	/
2.	23-24.	СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ Енформел....(2) Непосредно преношење динамичног тока мисли у одређеном временском интервалу	2	/

	2-3.	Сликање, одговарајућа средства и материјали Ритмичко-хармонијска композиција чистог односа боје и форме (2) Перцепција – аперцепција Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали	2	/
	20-21.	Систем низања скупова тачака, линија, боја, облика и волумена према одређеној схеми (2) Комбинаторика унапред датог скупа геометријских бојених површина, пластичних елемената или линеатура Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали	2	/
	4-5.	Слободно компоновање – вежбање(2)	/	2
3.		ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА		
	29-30.	Амблем, површинско обликовање(2) Перцепција и аперцепција Цртање, сликање, вајање, Одговарајућа средства и материјали	2	/
	25-26.	Амблем, тродимензионално обликовање (2) Перцепција и аперцепција Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали	2	/
	27-28.	Визуелна метафорика вежбање(2)	/	2

4.		КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ		
	6-14.	Контраст, јединство и доминанта у простору(10) Опажање и представљање Цртање, сликање, вајање, одговарајућа средства и материјали Контраст, јединство и доминанта у простору– вежбање (4)	10	/
	16-19.		/	4
5		СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА		
	31-32.	Реални облици у нереалним односима (2) Аперцепција (замишљања, подстицање имагинације) Цртање, сликање, вајање.одговарајућа средства и материјали Фотомонтажа (1) Перцепција и аперцепција Одговарајућа средства и материјали	2	/
	20.	Слободно компоновање и фантастика – вежбање (1) Естетска анализа	1	/
	33.		/	1
	34.			1
	34	Укупно	24	10

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ СПОРТ

(7. и 8. разред)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

1. пливање,
2. спортске игре ,
3. слободно спортско пењање.

ПЛИВАЊЕ

-Краул (положај тела , рад руку и ногу и дисање)-9 часова,
-Леђно(положај тела , рад руку и ногу и дисање)-9 часова,
-Прсно(положај тела , рад руку и ногу и дисање)-9 часова,
-Делфин(положај тела , рад руку и ногу и дисање)-9 часова.

СПОРТСКЕ ИГРЕ

-Кошарка(кретање,додавање,примање лопте,кретање у одбрани,чување противничког играча,напад,шут на кош, слободна бацања,правила , суђење,системи напада и одбране-3:2,2:3,2:1:2,или одбрана човек на човека,пресинг одбрана на 1/3,1/2,2/3 и читавом терену...игра...такмичење)-36часа

или

-Одбојка(кретање,одбијање прстима чекићем,блок, смеч, правила,суђење, правилно ротирање играча на терену ,комбинације у одбрани и нападу, игра и такмичење...)-36 часа,

или,

- Фудбал(техника трчања,примање и додавање лопте, ,чување,финтирање играча,ударци лоптом,голман и његово кретање и одбрана,правила игре системи одбране и напада,примена наученог,игра и такмичење) – 36(34) часа.

-Такмичења из свих спортова- 2 часа.

Укупно часова 36 (8.разред 34)

СЛОБОДНО ПЕЊАЊЕ

Игра пењања,избор опреме,познавање ужета-6 часова,

Технике пењања,правила ,варијанте,увежбавање-6 часова

Вођење успона-6часова,

„абсајл“ и повлачење – 6 часова,

Пењачки тренинзи – 4 часа

Напредовање-такмичења + провера-6 часова.

8. Програми активности по разредима са начинима и поступцима за њихово остаривање (програм ваннаставних и слободних активности ученика);

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2007](#), [2/2010](#), [7/2010](#) - други пропис, [3/2011](#), [1/2013](#), [4/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [6/2017](#), [8/2017](#) и [12/2018](#). Измена [9/2017](#) примењује се од 1.9.2018. године.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [1/2005](#), [15/2006](#), [2/2008](#), [2/2010](#), [3/2011](#), [7/2011-I](#), [7/2011-II](#), [1/2013](#), [11/2014](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#). Види: [чл. 5](#). Правилника - 7/2010-4.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [10/2017](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [5/2008](#), [3/2011](#), [1/2013](#), [5/2014-I](#), [5/2014-II](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [3/2018](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2009](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [2/2010](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [5/2014](#), [11/2016-I](#), [7/2017](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о Националном оквиру образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 98/2017 од 3.11.2017. године, а ступио је на снагу 11.11.2017.

ПРОГРАМ РАДА ОСТАЛИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује слободне активности ученика. Школа ће посебну пажњу посветити формирању и раду музичке и драмске групе ученика, школског листа. Слободне активности ученика орагнизују се за ученике I – VIII р. ради задовољења и развијања њихових интересовања за поједине предмете, подручја, области и активности – научне, културно-уметничке, техничке или спортске, и то на принципима: слободног и добровољног опредељења ученика, активног учешћа ученика у организовању рада активног учешћа ученика у програмирању садржаја и метода рада, активног учешћа ученика у анализи остварених резултата, диференцираног приступа ученицима. Свака секција ради по утврђеном плану и програму, а евиденција о раду води се у посебним дневницима. Распоред слободних активности јасно се ставља на увид ученицима. По правилу, слободне активности се остварују једном недељно.

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

ПЛАН РАДА РЕЦИТАТОРСКЕ СЕКЦИЈЕ

1. Анализа досадашњих активности секције, договор о раду и пријем нових чланова (2 часа)
2. Говорење стихова по избору(2 часа)
3. Избор поетског текста и прво читање текста(1 час)
4. Правилан изговор гласова(1 час)
5. Изражајно рецитовање одабраног текста(1 час)
6. Вежбе интонације(1 час)
7. Паузе у говорењу, дикција(1 час)
8. Вежбе темпа и мимике(1 час)
9. Вежбе гестикулације и интонације(1 час)
10. Вежбе интонације(1 час)
11. Паузе у говорењу(1 час)
12. Психичка подршка рецитатору(1 час)
13. Школско такмичење(4 часа)
14. Општинско такмичење(4 часа)
15. Градско такмичење(1 час)
16. Избор текстова и пригодних садржаја за прославу Дана школе(1 час)
17. Реализација приредбе поводом Дана школе (4 часа)
18. Анализа рада секције и постигнутих резултата(1 час)
19. Јавни час (4 часа)

Укупно 36 часова.

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

ПЛАН РАДА ДРАМСКЕ СЕКЦИЈЕ

1. Уводни часови(2 часа)

2. Аудиција за избор нових чланова секције(2 часа)
3. Представљање нових чланова секције(2 часа)
4. Кретање кроз простор(2 часа)
5. Добар дан – успостављање комуникације(2 часа)
6. Вежбе изговора(2 часа)
7. Мимика, гест, покрет(2 часа)
8. Вежбе за концентрацију(2 часа)
9. Покрет, музика, простор(2 часа)
10. Еманација емоција(2 часа)
11. Вежбе импровизације и маште(2 часа)
12. Групни рад са задатом темом(2 часа)
13. Теорија драме и логистичка подршка извођачима(2 часа)
14. Посета позоришне представе и коментари представе(2 часа)
15. Форум – театар(2 часа)
16. Подела улога за предстааву(2 часа)
17. Рад на представи(2 часа)
18. Анализа рада секције, предлози, похвале и награде(2 часа)

Укупно 36 часова.

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ

1. Припрема, избор и читање одабраних литерарних састава поводом пријема првака(2 часа)
2. Посета школској библиотеци(2 часа)
3. Упознавање са библиотечким фондом(2 часа)
4. Јесен нам је даровала – састав(2 часа)
5. Први књижевни покушаји(2 часа)
6. Јесење боје – састав(2 часа)
7. Савремени песнички језик(1 час)

8. Стваралачки књижевни покушаји(1 час)
9. Киша је непрекидно падала – састав(1 час)
10. Литерарно посело(1 час)
11. Литерарни радови настали поводом Божића и Нове године(1 час)
12. Изложба литерарних радова – израда паноа(1 час)
13. Читање литерарних радова насталих поводом Божића и Нове године (1 час)
14. Бирамо најбоље литерарне радове и излажемо их на паноу(1 час)
15. Изложба и читање литерарних радова на приредби поводом Св.Саве (1 час)
16. Мој град под снегом(1 час)
17. Вежбе изражајног читања сопствених текстова(1 час)
18. Први песнички покушаји ученика(1 час)
19. Осврт на књижевну литературу за децу(1 час)
20. Литерарни радови о актуелној теми – Дан жена(1 час)
21. Квиз – колико познајем дела изабраног књижевника(1 час)
22. Пролеће у мојој улици - састав(1 час)
23. Припрема и учешће на литерарним конкурсима(1 час)
24. Учесће на приредби поводом Дана школе(1 час)
25. Уређивање паноа и зидних новина(1 час)
26. Избор и изложба радова поводом краја школске године(1 час)

Разговори са песницима и деčјим писцима ће се организовати у зависности од конкретних услова, у сарадњи са школским библиотекарим(4 часа)

Укупно 36 часова.

ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ИНОВАЦИЈЕ У НАСТАВИ:

1. Развијање љубави и блискости према матерњем језику, народном стваралаштву, националној култури и богатом културном наслеђу;

2. Неговање српског књижевног језика и књижевног говора;
3. Новим приступима наставним сарджајима обогатити свакодневна предавања, како би она била интересантнија и разумљивија ученицима.
4. Новим методама у раду са ученицима и синестезијом у домену уметности писане речи освежити наставне садржаје који су ученицима архаични и због тога, често, мање занимљиви, а некада и неразумљиви.

МУЗИЧКА СЕКЦИЈА (група певача, солисти), РАЗГЛАС, ХОР

ПРЕДМЕТ Музичка култура – **Хор**
 РАЗРЕД II - VI – 72 часа годишње (2 часа недељно)

Редни број наставне теме	Називнаставне теме	Број часова:		
		Обрада	Утврђивање	Систематизација
I	Знање и разумевање	4	6	1
II	Слушање музике	2	3	1
III	Музичко извођење – певање	20	28	1

IV	Музичкостваралаштво	2	3	1
		28	40	4

РЕПЕРТОАР ШКОЛСКОГ ХОРА ОБУХВАТА ДЕЛА ДОМАЋИХ И СТРАНИХ КОМПОЗИТОРА РАЗНИХ ЕПОХА И ПОПУЛАРНЕ ПЕСМЕ И МЕЛОДИЈЕ. (РАЗВИЈАЊЕ ВОКАЛНЕ ТЕХНИКЕ, КОМПОЗИЦИЈЕ СА ПРИГОДНОМ ТЕМАТИКОМ, САВРЕМЕНЕ И ПОПУЛАРНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ)

КРОЗ РАД СА ХОРОМ ИСТИЦАЋЕ СЕ И СОЛИСТИ, КАО И КАМЕРНА ЕТНО ГРУПА ПЕВАЧА. РЕПЕРТОАР ЕТНО ГРУПЕ ЗАСНИВАЋЕ СЕ НА ИЗВОЂЕЊУ ТРАДИЦИОНАЛЕН СРПСКЕ МУЗИКЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ФОЛКЛОРНЕ ТЕМАТИКЕ.

РАД СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ ТАКОЋЕ ЋЕ СПРОВОДИТИ МУЗИЧКА СЕКЦИЈА И

СЕКЦИЈА ЗА РАЗГЛАС

АКТИВНОСТИ:

УВЕЖБАВАЊЕ И ПРОБЕ ХОРА БИЋЕ УСМЕРЕНЕ НА ШТО ВИШЕ ЈАВНИХ НАСТУПА: НА ШКОЛСКИМ ПРИРЕДБАМА, У САРАДЊИ СА МЕСНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ, ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ И У ТЕКУЋИМ ПРОЈЕКТИМА ШКОЛЕ.

ЧЛАНОВИ МУЗИЧКЕ СЕКЦИЈЕ ЋЕ УЧЕСТВОВАТИ У РАДУ И КРОЗ КРЕАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ ПОД НАЗИВОМ ПОЕЗИЈА И МУЗИКА, КАО И КРОЗ ИЗРАДУ ПРИГОДНИХ ПАНОА И СРЕЂИВАЊУ МУЗИЧКОГ КАБИНЕТА.

ПЛАНИРА СЕ ДА ЧЛАНОВИ СЕКЦИЈЕ ЗА РАЗГЛАС ОБОГАТЕ ЦЕДЕТЕКУ НОВИМ ПРИМЕРИМА И ОБУЧЕ СЕ ЗА РАД НА ШКОЛСКОМ РАЗГЛАСУ. АКТИВНО ЋЕ СЕ КОРИСТИТИ ШКОЛСКИ РАЗГЛАС ТОКОМ РАДНИХ ДАНА, ТЕМАТСКИ КОНЦИПИРАНИХ ПО ДАНИМА (ЖАНРОВИ ЗАБАВНЕ МУЗИКЕ, КЛАСИЧНЕ МУЗИКЕ, ЏЕЗА, НАРОДНЕ МУЗИКЕ....).

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ПРОБЕ ХОРА СТАРИЈИХ РАЗРЕДА ОД 5 – 8 , ОДВИЈАЋЕ СЕ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО У МУЗИЧКОМ КАБИНЕТУ, А МУЗИЧКЕ СЕКЦИЈЕ И СЕКЦИЈЕ ЗА РАЗГЛАС ПО ЈЕДНОМ НЕДЕЉНО. ПРОГРАМ РЕАЛИЗУЈЕ ПРОФЕСОР МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ.

ЦИЉЕВИ РАДА СУ:

ДА СЕ КОД УЧЕНИКА РАЗВИЈАЈУ МУЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ, ЖЕЉА ЗА ЗАЈЕДНИЧКИМ МУЗИЦИРАЊЕМ И УЧЕСТВОВАЊЕМ НА ШКОЛСКИМ И ДРУГИМ ЈАВНИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМ НА НИВОУ ГРАДА. ПОДСТИЦАЋЕ СЕ КРЕАТИВНА РАДНА АТМОСФЕРА, УЗИМАТИ У ОБЗИР ИНДИВИДУАЛНЕ СПОСОБНОСТИ УЧЕНИКА И РАЗВИЈАТИ СМИСАО ЗА ЈАВНЕ НАСТУПЕ. ПЛАНИРАНА ЈЕ САРАДЊА СА МУЗИЧКОМ ШКОЛОМ И МУЗИЧКОМ ОМЛАДИНОМ ТОКОМ ОВЕ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ.

ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

СПИСАК УЧЕНИКА И ЕВИДЕНЦИЈА У ДНЕВНИЦИМА РАДА ЗА ВОЂЕЊЕ СЛОБОДНИХ УЧЕНИЧКИХ АКТИВНОСТИ.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈИ

МЕДИЈСКА ПРОПРАЋЕНОСТ

Хор старијих разреда 2 часа недељно (72 годишње)

Музичка секција 1 час недељно (36 годишње)

Секција за разглас 1 час недељно (36 годишње)

Секција : Израда предмета по задатку

Наставни предмет : Техничко и информатичко образовање

Садржај рада	Број часова
1.Упознавање са планом рада секције	2
2.Упознавање са алатом и материјалом	2
3. Технологија обраде материјала	2
4. Израда техничке документације за моделе	4
5.Практичан рад мерење и обележавање на материјалу	2
6. Практичан рад сечење и резање елемената	4
7. Практичан рад равнање брушење и турпијање	4
8. Практичан рад спајање елемената лепљењем	2
9. Практичан рад заштита ,лакирање	2
10. Проба рада	2
11. Израда тестова знања из техничког и информатичког образовања	4
	2
12.Школско такмичење	2

13.Разрада тестова	2
Укупно часова	36

Циљ и задаци:

Формирање стваралачке личности, стицање основних техничко технолошких знања и вештина.

Стицање радних навика.

Развијање интересовања и способности за стваралаштво и проналазаштво

Ова техничка дисциплина је теријско - практичног карактера.

У теоријском делу ученици се: ☐

- упознају са програмом рада, алатима и материјалима који се користе у електротехници и електроници; ☐
- упознају са нивоима такмичења ; ☐
- информишу о достигнућима у области електротехнике и електронике; ☐.

У практичном делу ученици : ☐

- савладају радне поступке потребне за израду разних струјних кола; ☐
- науче да израђују шеме струјних кола; ☐
- овладају припремом модела ракете за лет; ☐
- науче мере сигурности испитивања струјних кола

СЕКЦИЈА ВАЗДУХОПЛОВНО МОДЕЛАРСТВО

ГОДИШЊИ ФОНД	36
За обраду теоретских целина	14
За практичну израду задатака	22

Број наставних часова месечно	4
Број наставних месеци	8

Такмичења ученика се одвијају после првог полугодишта и то :		
ВРСТА	ДАТУМ	ДИСЦИПЛИНА
Школско	У месецу марту	Авио-моделарство
Општинско	Крај месеца априла	
Градско	У месецу мају	
Републичко	Крај месеца маја	

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Практично стицање основних знања и искустава о ваздухопловној техници као и примена свих познатих законитости стечених кроз основни образовни циклус васпитања и образовања у основној школи. Узраст ученика осмог разреда уз планирање омасовљавања активности секције уз прилагођавања програма клубовима који се баве ваздухопловством.

Секција Ауто моделарство

Назив секције		АУТО-МОТО ТЕХНИКА
Презиме и име наставника		
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Упознавање ученика са пропозицијама	2
2.	Читање планова	4
3.	Израда техничке документације	4
4.	Мерење и обележавање на материјалу	2
5.	Резање делова модела	4
6.	Спајање делова	4
7.	Постављање погона и точкова	4
8.	Испитивање кретање модела на полигону	2
9.	Припрема за школско такмичење	8
10.	Школско такмичење	2

Укупан број часова на годишњем нивоу	36
--------------------------------------	----

Ауто моделарство се у основној школи изводи у слободним техничким активностима ученика у виду секција. Ова техничка дисциплина је теријско - практичног карактера.

У теоријском делу ученици се:

- упознају са програмом рада, алатима и материјалима који се користе у ауто моделарству;
- упознају са нивоима такмичења.
- информишу о достигнућима у области ауто технике.
- упознају са свим моделима аутомобила.

У практичном делу ученици :

- савладају радне поступке потребне за израду разних модела аутомобила;
- науче да израђују техничке цртеже модела аутомобила;
- овладају припремом модела аутомобила за старт;
- науче мере сигурности и стартовање модела аутомобила.

Секција - „Шта знаш о саобраћају“

– **Циљеви** организовања и рада саобраћајне секције у основној школи су:

1. омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља,
2. оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и
3. подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја.

– Очекивани исходи квалитетног рада секције су:

1. за ученике узраста од 10 до 12 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као бициклисти, и
2. за ученике узраста од 13 до 14 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као возачи скутера.

– Секција би се организовала за ученике од 5. до 8. разреда, с тим да би се у део њених активности обавезно укључивали сви, посебно ученици нижих разреда

Глобални план рада САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ V-VIII разреда

Ред. број	Назив теме	Вежбе
I	Пешак у саобраћају	1
II	Прелазак и кретање пешака коловозом	2
III	Саобраћајни знаци	4
IV	Саобраћајна култура, раскрснице, безбедност	8
V	Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	2
VI	Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	2
VII	Практичне вежбе на полигонимаI	6
VIII	„Саобраћајна патрола“	2
IX	Практичне вежбе на полигонимаII	5
X	Школско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	4
УКУПНО		36

Географска секција "Млади географи"

Циљеви:

- развијање способности за извођење једноставних истраживања
- обогаћивање знања о природним ресурсима, њиховој ограничениости и одрживом коришћењу
- развијање функционалне писмености (картографска, информатичка, природно-научна)
- обогаћивање знања и боље разумевање специфичности и повезаности природних и друштвених појава и процеса на простору наше земље, Европе и света
- активан однос према природном и друштвеном окружењу
- развијање способности за истраживање туристичких вредности појединих регија Европе и осталих континената

- идентификовање сопствених способности, вештина, талената и интересовања

Исходи:

Ученик ће:

- умети да самостално или у групи прикупља, класификује, анализира, исказује и користи географске информације
- разумети значај рационалног коришћења природних ресурса и како различити начини коришћења природних ресурса утичу на друштвене и културне токове и обрнуто
- моћи да уочи повезаност географских дисциплина и географије са другим наукама
- обогатити знања о европским државама и градовима који су део светске културне баштине
- умети да самостално или у групи истражује туристичке вредности одређених регија прикупља и класификује фотографије, разгледнице, постере, сувенире појединих регија и држава Европе и ваневропских континената
- разумети важност и могућност личног учешћа у заштити, обнови и унапређењу природних и вештачких екосистема
- пише есеје
- откривати и развијати своје склоности и интересовања у географској науци у циљу професионалног опредељења

Глобални план рада секције "Млади географи"

садржај рада	број часова
Упознавање са начином рада секције. Избор тема за рад, давање упутстава за рад.	1
Израда паноа, зидних новина, презентације, изложбе, албуми, естетско уређење кабинета, манифестације	23
Посете и излети	12
Укупно часова	36

Наставни предмет:Руски језик

Врста ван/наставне активности: пројектна настава: МАСЛЕНИЦА

Разред и одељење: од првог до осмог

Циљ датог облика рада: да ученици унапреде све три вештине овладавања страним језиком који уче, т.ј. побољшавање читања, писања и говора кроз различите облике и активности. При спровођењу наставе слободних активности акценат се ставља на договор, односно жеље и афинитете ученика о начину рада, као и на организовање групног рада, као и микро пројектата.

Задаци датог облика рада: усвајање нових лексичких јединица и фразеолошких израза везаних за одређену тему, прилагођено узрасту ученика, правилно усвајање знања из руске граматике и примена граматичких правила, примена правописних правила кроз различите правописне вежбе, читање и анализа текстова, истраживање медија, интернета, примена ИКТ-а.

Месец реализације	Редни бр. садржаја рада	Садржај рада (активности)	Циљеви и задаци и значај
XI-II	1.	Упознавање са основама руске традиције и културе у одељењима нижих разреда, шта празник Масленица представља, какав је значај и како се прославља, корелација са верском наставом, наставом ликовне и музичке културе Израда ученичких паноа, цртежа, лутака, делова ношње....	Циљ овог пројекта је ширење свести о значају и очувању културе и традиције како свог тако и руског народа. Уважавање и поштовање традиције и вредности других народа

	2.	Договор о начину прослављања, организацији такмичења, рецитацијама, паноима... У одељењима старијих разреда пројекат се остварује израдом ученичких презентација, истраживањима, изради костима, лутака, извођењем пригодних рецитација на руском језику, укључивање школског хора, корелација са наставом ликовног, музичког, српског језика и грађанским васпитањем, организација прављења палачинки, укључивање родитеља, вртића и локалне заједнице као и представника руских институција.	Сазнавање нових ствари о обичајима и вредностима Укључивање ученика свих разреда на изради заједничког пројекта, поготово ученика првог разреда у оквиру часова пројектне наставе. Развијање духа заједништва на остваривању заједничког циља. Развијање предузетништва код ученика свих узраста. Корелација и трансфер знања са другим предметима
	3.	Свечана прослава и обележавање руског празника Масленица	

9. Програм допунске и додатне наставе

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2007](#), [2/2010](#), [7/2010](#) - други пропис, [3/2011](#), [1/2013](#), [4/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [6/2017](#), [8/2017](#) и [12/2018](#). Измена [9/2017](#) примењује се од 1.9.2018. године.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [1/2005](#), [15/2006](#), [2/2008](#), [2/2010](#), [3/2011](#), [7/2011-I](#), [7/2011-II](#), [1/2013](#), [11/2014](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#). Види: [чл. 5](#). Правилника - 7/2010-4.

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [10/2017](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [5/2008](#), [3/2011](#), [1/2013](#), [5/2014-I](#), [5/2014-II](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#), [3/2018](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [6/2009](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [11/2016-I](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [2/2010](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [5/2014](#), [11/2016-I](#), [7/2017](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).

Правилник о Националном оквиру образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 98/2017 од 3.11.2017. године, а ступио је на снагу 11.11.2017.

СРПСКИ ЈЕЗИК

Допунска настава

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЗА 5. РАЗРЕД
септембар - октобар	• Правопис • Службе речи у реченици • Главни реченични чланови • Зависни реченични чланови
новембар - децембар	• Врсте речи (именске) • Правопис (употреба великог слова, одричне речце “НЕ“ са глаголима) • Придеви (писање придева на -ски, -чки, -шки, -ов, -ев; извођење придева од именица са “Ј“ у основи, пр: армија-армијски, итд.
јануар	• Реченице по саставу • Стилске фигуре
фебруар - март	• Падежи - значење и функција • Глаголи, глаголски вид и род
април - мај	• Инфинитивна и презентска основа • Глаголски облици (инфинитив, презент, перфекат, футур I) • Књижевни родови и врсте, облици приповедања
Разред: V	

Додатна настава

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ЗА 5. РАЗРЕД
септембар - октобар	Књижевно дело по избору ученика, односно, тумачење (увођење ученика у разумевање битних одлика књижевног дела: тема, композиција, ликови, језик, итд.) Главни и зависни реченични чланови
новембар - децембар	• Граматичке категорије именских речи • Заменице • Употреба падежа
јануар	Припрема за школско такмичење из српског језика и језичке културе
фебруар - март	• Припрема за општинско такмичење • Основна стилска изражајна средства • Правопис (тачка, запета, цртица, итд.)
април - мај	• Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе (збирка тестова) • Разговор о одгледаној позоришној представи • Анализа књижевног дела по избору ученика
јун	Казивање стихова из самосталног ученичког стваралаштва
Разред: V	

ДОПУНСКА НАСТАВА

Планирани број часова:36

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЗА 6. РАЗРЕД
септембар – октобар	Правопис Граматика: Подела гласова Граматика: Гласовне промене Књижевност: Народне епске песме о Косовском боју
новембар – децембар	Граматика: Гласовне промене Књижевност: Епске песме о Марку Краљевићу Граматика: Придевске заменице Правопис: Писање одричних заменица уз предлоге
јануар	Граматика: Глаголски вид и род Граматика: Глаголски облици
фебруар – март	Граматика: Глаголски облици Књижевни родови и врсте, облици приповедања Правопис: Писање речце НЕ уз глаголе
април – мај	Граматика: Независне и зависне реченице Правопис: Писање назива небеских тела Граматика: Грађење речи(творбена основа, корен речи, суфикси изведене и неизведене именице) Граматика: Слагање речи

ДОДАТНА НАСТАВА

Планирани број часова: 36

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ЗА 6. РАЗРЕД
септембар – октобар	Књижевно дело по избору ученика-тумачење(увођење ученика у разумевање битних одлика књижевног дела: тема, композиција, ликови, језик) Грамматика: Подела гласова, гласовне промене
новембар – децембар	Грамматика: Атрибутска и предикатска функција именица и придева Грамматика: Придевске заменице Уочавање разлике међу акцентима Књижевни родови и врсте
јануар	Припреме за школско такмичење из српског језика и језичке културе Грамматика: Глаголски облици
фебруар – март	Припреме за општинско такмичење из српског језика Основна стилска изражајна средства Грамматика: Нелични глаголски облици
април – мај	Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе(збирка тестова) Разговор о гледаној позоришној представи Анализа књижевног дела по избору ученика Грамматика: Комуникативна и предикатска реченица Грамматика: Грађење речи(слагање)

јун	Казивање стихова из самосталног ученичког стваралаштва
-----	--

ДОПУНСКА НАСТАВА

Планирани број часова: 36

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЗА 7. РАЗРЕД
септембар – октобар	- Врсте речи (променљиве речи) -Именичке, глаголске, придевске и прилошке синтагме -Књижевни родови и врсте
новембар – децембар- јануар	-Падежи -Гласовне промене -Глаголски облици -Непроменљиве речи
фебруар – март	- Служба речи у реченици -Реченице -Независне реченице -Стилске фигуре
април – мај	-Независне реченице -Разумевање књижевног текста -Правопис -Форме приповедања(нарација, дескрипција, дијалог, монолог)

јун	- Стилске фигуре
-----	------------------

ДОДАТНИ РАД

Планирани број часова: 36

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ЗА 7. РАЗРЕД
септембар – октобар	-Променљиве врсте речи -Придевске заменице -Именичке, глаголске, придевске и прилошке синтагме
новембар – децембар	-Анализа књижевног дела по избору -Апозиција и апозитив -Падежна синонимија -Актив и пасив -Обнављање народне књижевности -Гласовне промене -Глаголски облици -Припрема за школско такмичење из граматике
фебруар – март	-Припреме за општинско такмичење из српског језика и језичке културе -Припреме за општинско такмичење Књижевна олимпијада -Основна стилска изражајна средства
април – мај	-Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе(збирка тестова) -Разговор о гледаној позоришној представи

јун	-Форме приповедања -Књижевни родови и врсте
-----	--

ДОПУНСКА НАСТАВА

Планирани број часова: 34

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЗА 8. РАЗРЕД
септембар – октобар	- Разумевање прочитаног текста -Правопис -Почеци словенске писмености -Препричавање народне приповетке -Историја српског књижевног језика
новембар – децембар- јануар	- Врсте речи -Служба речи у реченици -Правопис -Писање краћег састава -Одлике епске народне песме -Правопис -Свети Сава-просветитељ и књижевник
фебруар – март	-Служба речи у реченици -Разумевање прочитаног текста -Правопис -Стилске фигуре -Начини казивања у књижевноуметничком тексту

април – мај	-Књижевни родови и врсте -Сложена реченица -Зависноскложена реченица -Правопис -Писци и дела -Стилске фигуре

ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ (36 ЧАСОВА)

1. Врсте речи
2. Функција, служба речи у реченици (2 часа)
3. Ред речи у реченици (2 часа)
4. Књижевни родови и врсте у народној књижевности (2 часа)
5. Књижевни родови и врсте у ауторској књижевности (2 часа)
6. Реферати ученика који се односе на неке од области теорије књижевности (2 часа)
7. Анализа непознатог текста (2 часа)
8. Периодизација књижевности (2 часа)
9. Појам жанра у књижевности (2 часа)
10. Социолошки аспект књижевности – припрема за Књижевну олимпијаду (2 часа)
11. Асоцијативни аспект књижевности (2 часа)
12. Припреме за такмичења Друштва за српски језик и књижевност и Министарства просвете (6 часова)
13. Школска такмичења – припреме (2 часа)
14. Општинска такмичења – припреме (2 часа)

15. Градска такмичења - припреме (2 часа)

16. Савезна такмичења – анализа постигнутих резултата и предлог плана рада за наредну школску годину (2 часа)

МАТЕМАТИКА

ДОДАТНА И ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Редни број	Наставне теме	допун. настава	додаг. настава
1.	Природни бројеви и дељивост - први део	По потреби	
2.	Основни појмови геометрије		
3.	Природни бројеви и дељивост - други део		
4.	Разломци - први део		
5.	Угао		
6.	Разломци – други део		
7.	Осна симетрија		
8.	Разломци – трећи део		
1.	Скупови и примене. Везници и њихова интерпретација скуповним операцијама и релацијама		4
2.	Коцка и квадар. Пребројавање скупова тачака, фигура и бројевних скупова		4
3.	Дељивост бројева		2
4.	Разломци(својства и рачунање у скупу позитивних рационалних бројева)		6

5.	Дијаграми њихова примена у решавању разноврсних математичких проблема-Венови дијаграми, метод дужи и слично		4
6.	Изометријске трансформације(осна симетрија)		4
7.	Права и кружница-конструктивни задаци		4
8.	Логичко комбинаторни задаци		4
9.	Множење и дељење разломака. Графови		4
	Укупно часова	36	36

ДОДАТНА И ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Редни број	Наставна тема	допун. настава	додат. настава
1.	Цели бројеви	По потреби	6
2.	Троугао		9
3.	Рационални бројеви		6
4.	Четвороугао		3
5.	Површина четвороугла и троугла		4
6.	Логичко комбинаторни задаци		8
	Укупно часова	36	36

ДОДАТНА И ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Редни број	Наставна тема	допун. настава	додат. настава
1.	Реални бројеви	По потреби	4
2.	Питагорина теорема		5
3.	Рационални алгебарски изрази		8
4.	Многоугао		5
5.	Зависне величине и њихово графичко представљање		4
6.	Круг		
7.	Сличност		
	Логичко комбинаторни задаци		3
	Осврт на такмичења из математике		7
	Укупно часова	36	36

ДОДАТНА И ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Редни број	Наставна тема	допун. настава	додат. настава
1	Сличност троуглова	По потреби	
2	Тачка, права и раван		
3	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом		
4	Призма		
5	Пирамида		
6	Линеарна функција		
7	Гrafичко представљање стат.података		
8	Ваљак		
9	Системи лин.једначина са две непознате		
10	Купа		
11	Лопта		
	Диофантске једначине		4
	Једначине и неједначине са апсолутним вредностима		3
	Функције и читање графика		3
	Функције са апсолутним вредностима		2
	Геометријска тела – равни пресеци		6
	Неки елементарни проблеми екстремних вредности		4
	Решавање система линеарних једначина		2
	Задачи логичко - комбинаторн природе		5
	Израда задатака са такмичења		5
	Укупно часова	34	34

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**ДОДАТНА И ДОПУНСКА НАСТАВА**

За ученике од петог до осмог разреда који остварују слабије резултате од очекиваних ће се организовати часови допунске наставе по потреби.

Часови додатног рада ће бити организовани за ученике од петог до осмог разреда који су посебно заинтересовани за учење енглеског језика. За ученике осмог разреда ти часови су уједно и припрема за све нивое такмичења.

Пети разред допунска настава

People are people/ can, have got	4 часа
It's delicious/ there is; there are/ countable, uncountable nouns	4 часа
Every day/ Present Simple	4 часа
Love to learn/ Present Continuous	4 часа
The Music of Life/ Comparison of Adjectives	4 часа
A question of Sport/ Past Simple	4 часа
The Time Machine/ Past Simple, negative and questions	4 часа
Talking to the world/ modal verbs, articles	4 часа
Getting around/ Present continuous, going to for future	4 часа

Пети разред додатни рад

Can you remember thirty numbers/ can, have got	4 часа
Can a robot cook?/ there is/there are	4 часа
Do child actors go to school every day?/ Present Simple	4 часа
Can students learn without a timetable or classrooms/ Present simple, Present Cont.	4 часа
Why do we play musical instruments?/ Comp of adj.	4 часа
When did football begin? Past Simple	4 часа
Are museums boring/ Past Simple, negative, questions	4 часа
Can you send postcards from Antartica? Modal verbs, articles	4 часа
Are there ghosts in the Underground?/ Present Continuous, going to for future	4 часа

Шести разред допунска настава

Revision	2 часа
----------	--------

Money/ Present Tenses, countable/uncountable nouns	4 часа
Out and About/ Present Continuous for the future/ will, won't/ going to	4 часа
Be careful/ Present Perfect, Past Simple	5 часова
Time Detectives/ Past Continuous, Past Simple	5 часова
Everyday life/ Be allowed to, modals, lets, make	4 часа
Fashion/ comparison of adjectives	4 часа
Crazy communication/ relative pronouns, ed/ing adj.	4 часа
Our World/ Conditionals	4 часа
Tense Review	4 часа

Шести разред додатни рад

Исте теме ће се обрађивати и са ученицима на часовима додатног рада са истим фондом часова.

Седми разред допунска настава

Revision/ Present Simple, present continuous	2 часа
Crime/ Present Perfect, Past simple	4 часа
The Media/ Past Simple/ Past Continuous/ Used to	4 часа
Education/ Modal verbs, too, enough	4 часа
The Environment/ Conditionals	5 часова
Relationships/ Going to, Will, Present Continuous for the future	4 часа
Interests/ Adjectives with prepositions. Questions, question tags	4 часа
Inventions and discoveries/ Present, Past Future Passive	5 часова
Travel/ Verb+ infinitive or ing, adverbs, commands, requests	4 часа

Исте теме ће се обрађивати и са ученицима на часовима додатног рада са истим фондом часова.

Осми разред допунска настава

Revision/ Present Simple and Continuous	2 часа
The Written Word/ Past Simple, Present Perfect and Past Simple ,Past Continuous	4 часа
Sport / Will, may for predictions and will, going to and present continuous for the future	4 часа
Food/ Countable, uncountable nouns, questions	4 часа
Medical Matters/ Conditionals, Comparatives	4 часа
Having Fun/ Articles, Phrasal Verbs	4 часа
Shopping/ Modal Verbs	4 часа
Houses and Homes/ Passive Voice	5 часова

Rights and Wrongs/ Reported Speech

5 часова

Осми разред додатни рад

Понављање глаголских времена

10 часова

Разумевање текстова и одговори на питања

6 часова

Припрема за такмичења (рад на тестовима са претходних такмичења)

20 часова

Број часова може бити повећан ако се укаже потреба због пласирања ученика на виши ниво.

ФИЗИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА ИЗ ФИЗИКЕ

6.РАЗРЕД

Планирани број часова у току школске године: 18

Планирани број часова недељно : 1

Начин реализације допунске наставе : 1 час недељно у току школске године,а према потреби ученика индивидуализираним обликом рада или у групама са ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета.

Циљ допунске наставе : Помоћ ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета.

Садржај рада	Предвиђени број часова
-коришћење мерила и мерних инструмената (за дужину и време) -коришћење основних јединица за дужину и време -мерење дужине и времена	9
-коришћење јединице за брзину -разликовање врсте кретања на основу облика путање,препознавање равномерног	9

кретања -израчунавање средње брзине,пређеног пута или времена	
репродукција основних знања о врстама и особинама сила -препознавање гравитационе силе и силе трења која делују на тело -препознавање смера деловања електричне и магнетне силе	8
- коришћење мерила и мерних инструмената (за масу,запремину,температуру и тежину) -коришћење основних јединица за масу,температуру и запремину -мерење масе,температуре и запремине -разуме принцип рада спојених судова	9

Начин вредновања допунске наставе: на редовним часовима физике.

7.РАЗРЕД

Планирани број часова у току школске године: 18

Планирани број часова недељно :1

Начин реализације допунске наставе : 1 час недељно у току школске године,а према потреби ученика индивидуализираним обликом рада или у групама са ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета.

Циљ допунске наставе: Помоћ ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета.

Садржај рада	Предвиђени број часова
-усвајање и репродукција појмова код равномерно променљивог кретања -препознаје убрзано тј. успорено кретање -решавање једноставних рачунских задатака -усвајање и репродукција појмова из Њутнових закона	10
-усвајање и репродукција утицају гравитационе силе на кретање тела -рачунски задаци код слободног пада	9
-усвајање и репродукција основних појмова код механичког рада, снаге и енергије -израда рачунских задатака -препознавање да се механичким радом мења температура тела	9
-зна да агрегатно стање зависи од температуре -зна температуре мржњења и кључања воде	8

Начин вредновања допунске наставе : на редовним часовима физике.

8.РАЗРЕД

Планирани број часова у току школске године: 18

Планирани број часова недељно : 1

Начин реализације допунске наставе : 1 час недељно у току школске године, а према потреби ученика индивидуализираним обликом рада или у групама са ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета.

Циљ допунске наставе: Помоћ ученицима који нису усвојили основна знања из програма

предмета.

Садржај рада	Предвиђени број часова
-ученик препознаје врсту кретања на основу облика путање -репродукује појмове који описују периодично кретање -репродукција особина таласа, зна брзину звука	8
-репродукција особина кретања светлости, зна брзину светлости -цртање огледала и сочива са основним елементима	10
-зна смер електричне силе и особине наелектрисаних тела, репродукује Кулонов закон -зна својства електричног поља	9
-зна да струја тече само кроз проводне материјале -цртање електричног кола са основним елементима -коришћење Омовог и Џуловог закона -препознавање магнетног ефекта електричне струје	8

Начин вредновања допунске наставе: на редовним часовима физике.

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ ФИЗИКЕ

6.РАЗРЕД

Планирани број часова недељно :1 час

Укупан број часова : 18

Циљ и задаци: продубљивање и проширивање садржаја редовне наставе

Наставне теме

- увод
- мерење
- кретање
- сила
- мерење
- маса и густина
- притисак

Наставни садржај за реализацију

1. Мерење дужине, времена –сложенији задаци
2. Равномерно праволинијско кретање
3. . Равномерно праволинијско кретање-рачунски задаци
4. Равномерно праволинијско кретање-сложени задаци
- 5 Графички приказ зависности брзине од времена
6. Релативна брзина
7. Релативна брзина –сложени задаци
- 8.Решавање задатака са општинских такмичења
9. Решавање задатака са општинских такмичења
10. Одређивање сталне брзине равномерног кретања тела
11. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела
12. Таблично и графичко приказивање пређеног пута и брзине у зависности од времена графички

задаци.

13. Анализа задатака са општинског такмичења
14. Бројна вредност силе
15. Слагање сила истог правца и истог смера, Слагање сила истог правца а супротног смера
16. Еластична опруга, коефицијент еластичности
17. Сила као мера узајамног деловања два тела
18. Израчунавање запремине тела правилног и неправилног облика

7. РАЗРЕД

Планирани број часова недељно : 1 час

Укупан број часова : 18

Циљ и задаци: продубљивање и проширивање садржаја редовне наставе

Наставне теме

- сила и кретање
- кретање тела под дејством силе теже
- сила трења
- равнотежа тела
- механички рад и енергија
- топлотне појаве

Наставни садржај за реализацију

1. Решавање проблема кретања тела с константним убрзањем.
2. Графичко решавање проблема код равномерно променљивог кретања и њихова примена.
3. Равномерно променљиво кретање-средња брзина
4. Графичко решавање проблема код равномерно променљивог кретања и њихова примена.
5. Израчунавање пута код равномерно убрзаног кретања када је дат график брзине
6. Решавање задатака са општинских такмичења

7. Решавање задатака са општинских такмичења
8. Кретање тела у гравитационом пољу-сложени задаци
9. Примери за примену Њутнових закона динамике
10. Тела на стрмој равни
11. Решавање проблема везаних за слагање и разлагање сила
12. Анализа задатака са општинског такмичења
13. Принцип рада простих машина
14. Сила трења и коефицијент трења-сложени задаци
15. Видео запис или симулација на рачунару различитих облика механичког кретања под дејством силе теже
16. Равнотежа и просте машине-сложени задаци
17. Решавање проблема везаних за рад, енергију тела и законе кретања
18. Решавање тестова-сложени задаци

8. РАЗРЕД

Планирани број часова недељно : 1 час

Укупан број часова : 18

Циљ и задаци: продубљивање и проширивање садржаја редовне наставе

Наставне теме

-периодично кретање

-светлосне појаве

-електростатика

-електрична струја

-магнетно поље

-атомска физика

-физика и савремени свет

Наставни садржај за реализацију

1. Осцилаторно кретање

2. Карактеристике таласа

3. Сферна огледала и конструкција лика
4. Оптички инструменти
5. Видеозапис или симулација на рачунару различитих облика електричних појава у свакодневном животу
6. Кулонов закон-рачунски задаци
7. Кулонов закон-рачунски задаци
8. Рад у електричном пољу,напон
9. Рад у електричном пољу,напон-рачунски задаци
10. Решавање задатака са општинских такмичења
11. Решавање задатака са општинских такмичења
10. Решавање задатака са општинских такмичења
12. Амперметар и волтметар у електричном колу
- 13 . Омов закон
14. Кирхофова правила
15. Рад и снага електричне струје и Џулов закон
16. Анализа задатака са општинског такмичења
17. Решавање проблема везаних за Кирхофова правила
18. Сферна огледала и конструкција лика
19. Оптички инструменти

РУСКИ ЈЕЗИК

Врста ван/наставне активности: допунска настава

Разред и одељење: V

Месец реализације	Редни бр. садржаја рада	Садржај рада (активности)	Број часова	Исходи
IX	1.	Волим да причам о себи и породици	4	Ученик уме да представи себе и своју породицу
IX, X,XI	2.	Моје породично стабло, моја школа, мој град	10	Уме да основне

XII-I	3.	Празници- истраживање, презентације	6	информације о свом граду, школи, својим активностима у току дана
II-IV	4.	Масленица, мој хоби, омиљени спорт	10	Да постави питање и да одговор на одређену тему
IV-VI	5.	Познате личности руске културе	6	Да наведе кратку информацију о личности из руске културе Да разликује, честита и зна како се прослављају одрежени празници Да правилно исказе количину Да поведе дијалог на задату тему

Наставни предмет:Руски језик

Врста ван/наставне активности: допунска настава

Разред: VI

Циљ датог облика рада: да ученици унапреде све три вештине овладавања страним језиком који уче, т.ј. побољшавање читања, писања и говора кроз различите облике и активности. При спровођењу наставе слободних активности акценат се ставља на договор, односно жеље и афинитете ученика о начину рада, као и на организовање групног рада, као и микро пројеката.

Задаци датог облика рада: усвајање нових лексичких јединица и фразеолошких израза везаних за одређену тему, прилагођено узрасту ученика, правилно усвајање знања из руске граматике и примена граматичких правила, примена правописних правила кроз различите правописне вежбе, читање и анализа текстова, истраживање медија, интернета, примена ИКТ-а.

Месец реализације	Редни бр. садржаја рада	Садржај рада (активности)	Број часова	Исходи
IX	1.	Ура, каникулы!	6	Ученик уме да разговара о својим активностима
IX, X,XI	2.	В Санкт-Петербурге	6	Уме да разговара о временским приликама
XII-I	3.	Мой родной город	5	Да исказе допадање и недопадање
II-IV	4.	Вечеринка у Лены	10	Да употреби правилно глагол у садашњем, прошлом и будућем времену
IV-VI	5.	Где мы учимся	6	Да промени именицу и придев у множини Да опише простор у којем живи и који га окружује Да правилно исказе количину Да поведе дијалог на задату тему

Наставни предмет:Руски језик

Врста ван/наставне активности: допунска настава

Разред и одељење: VII

Месец реализације	Редни бр. садржаја рада	Садржај рада (активности)	Број часова	Исходи
IX, X	1.	Кумиры молодёжи	8	Ученик уме да изрази одушевљење, став
XI-XII	2.	Счастливого пути	8	Уме да правилно употреби повратни глагол у свим временима
I-II	3.	Летняя школа в России	4	Да искаже допадање и недопадање
III-IV	4.	Мы умеем веселиться	8	Да употреби правилно упитне заменице
V-VI	5.	В Сибири	6	Да промени именицу и придев у множини Да правилно употребљава глаголе кретања Да правилно искаже количину Да поведе дијалог на задату тему Да изрази своје и туђе мишљење Да прича о распореду својих активности током дана и недеље Да опише на једноставан начин одређени празник

Циљ датог облика рада: да ученици унапреде све три вештине овладавања страним језиком који уче, т.ј. побољшавање читања, писања и говора кроз различите облике и активности. При спровођењу допунске наставе, наставник поштује различита постигнућа, као и различите индивидуалне способности ученика и диференцира задатке и начин допунског рада.

Задаци датог облика рада: усвајање нових лексичких јединица и фразеолошких израза везаних за одређену тему, прилагођено узрасту ученика, правилно усвајање знања из руске граматике и примена граматичких правила, примена правописних правила кроз различите правописне вежбе, читање и анализа текстова...

Наставни предмет:Руски језик

Врста ван/наставне активности: додатна настава

Разред и одељење: VIII

Месец реализације	Редни бр. садржаја рада	Садржај рада (активности)	Број часова	Исходи
IX IX, X,XI XI	1.	-договор о раду у новој школској години.	2	Ученик ће на напреднијем нивоу умети да: направи репортажу на одређену тему Да изнесе мишљење и став о некој ситуацији и догађају Да исприча и презентује историјске чињенице Да искаже свој став и мишљење о проблемима младих данас
	2.	-Ученичко истраживање о средствима јавног информисања.	5	
	3.	- Истраживање руских медија.	5	
	4.	- Представљање омиљене књиге, емисије, филма	5	
XII-III	5.	Припреме за предстојећа такмичења, тестови	10	
IV V	6.	Истраживање о Ђилибарној соби	5	
	7.	О познатим личностима Русије	6	

Циљ датог облика рада: да ученици упознају живот и дело два велика руска књижевника, руске композиторе, спортисте и друге познате Русе, да се упознају са историјском сликом времена о коме пишу, да упознају обичаје

својствене само Русима, али и да упореде начине обележавања оних обичаја и празника који се и код нас славе. Један од циљева је свакако и подстицање ученика на истраживање, како би сазнали што више о начину живота својих вршњака у Русији. Припреме за такмичење из руског језика у циљу постизања што бољих резултата. Истраживање медија као основних извора информација и садржаја као и примена ИКТ-а у процесу ширења знања и развијање истраживачког духа. Такође оспособљавање ученика за самостална истраживања.

Задаци датог облика рада: анализа књижевног дела, прилагођеног узрасту ученика, усвајање нових лексичких јединица и фразеолошких израза везаних за одређену тему, проширивање знања о животу у Русији, обичајима и историјским чињеницама, проширивање знања из руске граматике.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ, ДОДАТНОГ РАДА И СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

•Разред 5.

У петом разреду су планиране слободне активности (36 часова), у склопу којих ће ученици вежбати конверзацију на основу вокабулара и граматике коју обрађујемо на часовима редовне наставе. Инсистираће се на слушању кратких дијалога, као и самосталној употреби језика.

На часовима слободних активности вежбаће се теме које су претходно обрађене на часовима редовне наставе:

Представљање себе и своје породице	2 часа
Описивање куће, собе и намештаја	2 часа
Кућни љубимци	2 часа
Храна и пиће	2 часа
Школски предмети и школски прибор	2 часа
Земље и језици	2 часа
Одећа и обућа	2 часа
Акузатив именица	2 часа
Како изгледа твој дан?	2 часа
Глаголи са префиксима и неправилни глаголи	6 часова
Учтиво постављање питања	2 часа
Слушање текстова	10 часова

•Разред 6.

У шестом разреду планирана је допунска настава (24 часа) са ученицима , којима је помоћ потребна. Будући да је примећено да је ученицима доста тежа граматика која се обрађује у шестом разреду, допунска настава ће се прилагођавати актуелним потребама ученика. Наставне јединице које ће се обрађивати на часовима допунске наставе:

Модални глаголи	1 час
Присвојне заменице у дативу и акузативу	2 часа
Редни бројеви	2 часа
Личне заменице у дативу и акузативу	2 часа
Императив	2 часа
Узрочне реченице	3 часа
Перфекта	3 часа
Претерит	1 час
Предлози са дативом	2 часа
Предлози са акузативом	2 часа
Предлози са дат/акк	3 часа
Часови конверзације	2 часа
	24 часа

•Разред 7.

У седмом разреду је планирана допунска настава (24 часа), која ће бити усклађена са потребама ученика. Будући да се у седмом разреду акценат ставља на конверзацију, на часовима допунске наставе увежбаваће се самостално састављање реченица, постављање питања и давање одговора. Часови допунске наставе ће обухватити следеће наставне јединице:

Перфекат правилних и неправилних глагола	6 часова
Претерит помоћних и модалних глагола	1 час
Футур	1 час
Компарација придева	4 часа
Индиректне реченице	4 часа
Конверзација	8 часова

•Разред 8.

У осмом разреду је планирана допунска настава (24 часа) и додатан рад (72 часа). Додатан рад ће бити реализован са ученицима који су исказали жељу да учествују на такмичењима из знања страних језика. На часовима додатног рада понављаће се граматичке јединице из претходних година и вежбати задаци са прошлогодишњих такмичења и додатног материјала наставника.

Допунска настава ће обухватити и пратити наставне јединице обрађене на часовима редовне наставе у складу са потребама ученика. Посебан акценат биће стављен на оспособљавање ученика да самостално користе језик, постављају питања и дају јасан и граматички исправан одговор на постављено питање. Допунска настава ће обухватити следеће наставне јединице

Конверзација	10 часова
Глаголска времена (презент, перфекат, претерит и футур)	10 часова
Валенца глагола и постављање питања	4 часа

БИОЛОГИЈА

ДОДАТНА НАСТАВА

разред: VIII

Циљеви:

- Да ученици развију знања, вештине и умења из области екологије и заштите животне средине
- Да ученици упознају и усвоје појам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на Земљи

Исходи:

Ученик ће:

- Упознавањем са еколошким факторима, уочити њихове међусобне утицаје и комплексност
- Схватити динамику односа материје и енергије
- Схватити значај еколошке равнотеже за одржавање екосистема

- Усвојити знања о изворима и последицама угрожавања животне средине, екосистема
- Упознати глобалне последице загађивања
- Упознати концепцију одрживог развоја
- Изградити ставове, развијају знања и умећа неопходна за заштиту животне средине и сами покушати да допринесу одрживом развоју

Значај додатне наставе. Избор тема за додатни рад , припрема литературе и давање упутства за рад	1
Екологија и животна средина	8
Угрожавање и заштита и унапређивање екосистемаи животне средине	9
Глобалне последице загађивања животне средине	10
Животна средина и одрживи развој	4
Животна средина, здравље и култура живљелја	2
УКУПНО	34

10. Програм културних активности школе

Програм културних активности школе реализује се кроз: сарадњу са фондацијом „Лаза Костић“, прославе у школи, изложбе ученичких радова, рад на припреми, издавању и промоцији Летописа, изложбе ученичких радова, учествовање на сајмовима (сајам образовања, сајам књига), учешће представника Ученичког парламента на предавањима, радионицама са темама које су у складу са интересовањима и потребама ученика, учествовање у културним и јавним манифестацијама у граду (свечане академије, трибине, дебате, промоције, музички наступи, позоришне представе).

Стручног већа српског језика реализује следеће културне активности у току школске године:

- посета Народном музеју
- посета Музеју савремене уметности
- посета Сајму књига
- посета позоришту
- сарадња са Фондом „Лаза Костић“
- организовање књижевних сусрета
- сарадња са Дечијим културним центром
- јавни наступи талентованих ученика (драмска, литерарна, рецитаторска, секција), у сарадњи са професорима музичке културе.

Рад и афирмација културно-уметничког стваралаштва ученика остварује се разноврсним културно-уметничким манифестацијама у сарадњи са одговарајућим друштвима и појединцима из друштвене средине (Смотра стваралаштва ученика Новог Београда, организација литерарних вечери, сусрета са књижевницима, уметницима; посете позориштима, музејима.

11. Програм школског спорта и спортско рекреативних активности

Актив физичког и здравственог васпитања

У периоду од наредне 4 године , актив физв планира да, поред редовне наставе , организује турнирска такмичења из спортских игара у старијим разредима школе(одбојка, кошарка, мали фудбал, рукомет...)Поред турнира у плану је и одржавање јесењих и пролећних кросева, које иначе и свих ових година одржавамо.

У плану је и стално учешће на општинским , градским , међуокружним и републичким такмичењима у зависности од могућности и резултата деце.

Као и сваке године , планирамо да у сарадњи са локалном заједницом , заједнички организујемо спортско-рекреативне активности као што су „Спортски дан“, „Спортски сајам“ и разне врсте спортско-рекреативних радионица.

Актив, такође, планира да се укључи у све спортске активности и манифестације које имају подршку и сагласност Министарства просвете и Министарства омладине и спорта.

Стручно усавршавање, које је у плану Министарства просвете(каталог стручног усавршавања) , је наш приоритет како би пратили савремене токове у просвети.

Стална сарадња са спортским клубовима у оквиру активности секција , као и праћење савремених токова методике тренинга , је наш приоритет.

Током прослава Дана школске славе Свети Сава, Дана школе, сарадња са колегама из других актива (српски језик , музичка култура...)

Планирамо да у току овог периода организовано уз сагласност школског одбора и родитеља , водимо децу на излете , логоровања , зимовања , летовања.

У овом периоду пратићемо интересовање деце и сходно томе у договору са управом школе, стварати могућности и услове за увођење нових спортских садржаја у редовне активности актива.

12. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

У складу са међународним документом Конвенција о правима детета и документима које је усвојила Влада Републике Србије: - Национални план акције за децу; - Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања. Министарство просвете Републике Србије је објавило: - Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама, којим је прецизирана улога свих који су укључени у живот и рад школе. На основу овог Протокола школа је формирала Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања који је израдио овај програм рада.

Циљ програма: Остваривање и развој безбедног и подстицајног окружења у образовно-васпитим установама чиме се остварује право сваког детета да буде заштићено од свих облика насиља.

Програм за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Р бр	Активност	Време реализације	Извршиоци
1.	Формирање тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања	9.	Директор
2.	Упознавање Наставничког већа са Програмом	9 - 10.	Тим
3.	Избор ученика за Вршњачки тим (ВТ)/ученички парламент	9	Сарадници ВТ
4.	Реформулисање и доношење нових одељењских и шк. правила	9 – 10.	ОС, сарадници ВТ
5.	Увођење ученика 1. разреда у пројекат „Школа без насиља“ кроз анимирани серијал „Уаааа неправда“	9 – 12.	Учитељи 1. разреда
6.	Реализација превентивних радионица са ученицима 1. разреда у оквиру „Школе без насиља“	2 – 6.	Учитељи 1. разреда
7.	Укључивање родитеља у пројекат „Школа без насиља“	9 – 6..	Учитељи 1. разреда
8.	Сарадња са ЦСР, МУП – ом, здравственим службама и сл.	9 – 8.	Директор школе
9.	Упознавање Савета родитеља школе са Програмом	9.	Директор, стручни сарадник, наставници у Савету

10 .	Вођење евиденције о насиљу, злостављању и занемаривању	9 – 6.	ОС – 1. ниво, стручни сарадници – 2. ниво, директор – 3. ниво
11 .	Уређење учионица, холова и сала школе прикладним материјалима и ученичким продуктима у духу програма	10 – 6.	ОС, ВТ, Тим
12 .	Припрема и реализација интерактивних представа „Форум театра“	2 – 6.	Професор српског језика
13 .	Реализација ученичких акција у духу програма	10-6.	Сарадници ВТ, Тим, наставници
14 .	Обрада погодних наставних тема у духу програма: Шта је насиље, врсте насиља и сл.	9 – 6.	ОС
15 .	Праћење свих ученика и указивање на могућ ризик од насиља...	9 – 6.	ОС, родитељ, стр. сарадници
16 .	Појачани васпитни рад са ученицима по потреби	9 – 6.	ОС, родитељи, Тим, стр. сарадници и службе ван школе
17 .	Праћење ефеката појачаног васпитног рада		ОС, родитељ, Тим, директор
18 .	Едукативне радионице / предавања за родитеље		ОС, стручни сарадници
19 .	Сарадња са медијима		Директор
20 .	Самовредновање рада Тима		Тим

13. Програм професионалне оријентације

Циљеви програма

- професионално васпитање и информисање ученика;
- развијање код ученика реалне слике о себи, својим особинама, образовним и радним аспирацијама;
- оспособљавање ученика за самостално доношење одлуке о свом професионалном путу и рационалан избор школе и занимања.

Задаци програма

- упознати ученике са светом занимања и могућностима наставка школовања после завршетка основне школе;
- настојати на реалном сагледавању и процењивању сопствених особина, способности, вештина, интересовања, мотивације и вредносног система код ученика;
- пружити помоћ ученицима да ускладе жеље и могућности и нађу најбоље решење при избору средње школе/занимања;
- помоћи ученицима да на основу сопствене процене самостално донесу одлуку о свом професионалном опредељивању.

План активности у остваривању програма

Активности на остваривању Програма ПО у нижим и вишим разредима одвијају се кроз реализацију редовне наставе и оне наставне садржаје на које се могу надовезати васпитне и образовне поруке ученицима, које ће им олакшати увид у свет занимања. Осим тога, на часовима ОС ће се реализовати теме прилагођене узрасту ученика, а које ће такође усмеравати пажњу ученика на овај важан сегмент у њиховом будућем животу.

Време	Активности	Учесници
VIII, IX	Прављење програма активности са динамиком реализације. Прикупљање значајних информација у вези са ПО за текућу школску годину.	Тим, ПП служба
X	Припрема паноа за презентацију информација о средњим школама. Припрема радионица из пројекта Професионална оријентација за ЧОС. Припрема и реализација радионица на ЧОС-у из области самоспознаје. Припрема и реализација информативних разговора на часовима ОС о могућностима наставка школовања после завршене ОШ. Посета Народној Банци Србије за заинтересоване ученике седмог и осмог разреда. Реални сусрети са светом рада – одлазак на радно место.	Тим, ПП служба, Ђачки парламент
XI	Анкета за ученике о професионалним интересовањима и плановима. Реализација радионица из области информисања о занимањима. Организација и реализација обиласка Архитектонске школе у сарадњи са наставником Цртања, сликања и вајања.	Тим, ПП служба, Ђачки парламент, представници одељењске заједнице, Клуб родитеља и наставника Натавница Јасмина Манојловић
XII	Ученици интервјуишу родитеље о њиховом занимању и садржају посла – разговор на ЧОС-у, панои о карактеристикама различитих занимања. Вршњачко саветовање и информисање о упису у средње школе – посета наших бивших ученика садашњим ученицима осмог разреда. Организација и реализација обиласка стручних школа за које ученици покажу интересовање и у складу са организационим могућностима.	Тим, ПП служба, Ђачки парламент, представници одељењске заједнице, Клуб родитеља и наставника.
II	Радионица – Захтеви занимања и контраиндикације за различита занимања. Психолошко испитивање личности и способности ученика који имају потешкоће при опредељивању у ПО. Обрада и анализа података након тестирања. Сарадња са Националном службом за запошљавање.	Тим, ПП служба, представници Националне службе за запошљавање.
III	Психолошко испитивање личности и способности ученика који имају	

	потешкоће при опредељивању у ПО. Обрада и анализа података након тестирања. Сарадња са Националном службом за запошљавање. Рад на професионалном опредељивању ученика који имају сметње у развоју или показују слабије напредовање или потичу из недовољно стимулативних средина.	Тим, ПП служба, представници Националне службе за запошљавање
IV	Реализација родитељског састанка на тему „Завршни испит и процедуре приликом уписа у средњу школу“.	Одељењске старешине, чланови Тима, ПП служба, родитељи, Клуб родитеља и наставника.
V	Индивидуално саветовање ученика и родитеља приликом избора средње школе.	Одељењске старешине, чланови Тима, ППС
током школске године	Постављање значајних информација у вези са ПО на сајт школе и континуирано уређивање паноа за ПО у простору школе. Редовно информисање ученика о активностима „Отворених врата“ средњих школа.	Одељењске старешине, чланови Тима, ППС

14. Програм здравствене заштите

Основна здравствена заштита наших ученика се остварује у Дом здравља Нови Београд као и у зубарској ординацији у склопу школе. Сарадња са педијатријском службом ће се одвијати кроз вршење редовних систематских прегледа, вакцинације кроз предавања која ће реализовати школски лекар или спољни сарадник. Стручни органи наше школе ће пратити и анализирати податке о здравственом стању ученика и на основу тога предузимати кораке превенције и корекције.

Очни преглед ученика обавља се на крају сваке школске године.

Ученици осмог разреда биће лабораторијски прегледани на крају школске године, на време за упис у средње школе.

Стални систематски стоматолошки преглед и санација зуба обављаће се током целе године у школској амбуланти.

Током школске године контролисаће се хигијена школе као и хигијена ученика.

Здравствена заштита ученика оствариће се путем здравственог васпитања, нарочито наставних предмета биологије и физичког васпитања, као и кроз биолошко - медицинска предавања лекара.

У погледу исхране ученика, обезбеђен је у боравку ручак. Здравствена превенција обухвата и превентивне мере у вези са безбедношћу боравка ученика у школи. Ово обухвата професионално обезбеђење у школи-школски полицајац, дежурство наставника, дежурство помоћног особља, као и правила о контролисаном уласку и боравку у школској згради и школском дворишту.

15. Програм социјалне заштите

Социјална заштита ученика подразумева систем различитих мера и активности чији је циљ пружање најбоље подршке ученицима са социјалним проблема тј. ученицима који припадају осетљивим групама као што су:

- материјално угрожене породице
- деца без родитељског старања
- једнородитељске породице
- ромска национална мањина
- лица са инвалидитетом
- лица са хроничним болестима
- избегла и расељена лица
- деца сасметњама у развоју и поремећајима у понашању.

Циљеви и задаци програма:

- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању,
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица са проблематичним односима,
- сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика / упућивање у остваривање социјално-заштитних мера,
- утврђивање социоекономског статуса родитеља,
- упућивање родитеља на остваривање права,

- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.

Начин реализације активности се одвија најпре у школи где стручни сарадници уз сарадњу учитеља, старешина и наставника детектују социјални проблем независно од тога да ли је повезан с понашањем ученика и/или чланова његове породице. Стручни сарадници тада путем дописа обавештавају Центар за социјални рад, који предузимају мере из свог делокруга рада - одлазе на терен, преиспитују породичну ситуацију, обављају информативне разговоре с ученицима и/или члановима њихових породице. Када утврде потребне чињенице реализују одређене социјалне и законске мере и пружају социјалну заштиту ученицима и њиховим породицама. У циљу ефикасније сарадње школе и Центра за социјални рад могућ је и долазак радника Центра за социјални рад у школу, где се даље формира заједнички тим за заштиту ученика који прави лични план заштите ученика и ради на његовој реализацији. Врло је важна повратна информација Центра за социјални рад школе, односно благовремена узајамна комуникација.

Школа у сарадњи са другим надлежним установама и организацијама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група.

16. Програм заштите животне средине

Циљ програма је развој и јачање еколошке свести. Активности програма усмерене су на остварење општег циља, а током школске године реализоваће се предвиђени пројекти у сарадњи са Министарством заштите животне средине на основу дописа упућеног школи и успостављањем сарадње са носиоцима пројеката.

Садржаји	Време реализ.	Носилац посла	Учесници
1. Естетско и функционално уређење школског простора за почетак шк.године	VII -IX	ОС, наставници	Ликовна секција, представник одељења
2. Уклањање плаката, огласа, графита са фасада	IX-VI	ОС, наставници	ОЗ
3. Функционално опремање хола за презентацију радасекције	IX	ОС, наставници	Секције виших разреда

4.Уређење зелених површина у дворишту	IX-VI	Наставници Сарадња са Клубом родитеља и наставника и организацијом Орка	ОЗ
5. Кућни ред у школи	IX-VI	Наставници	Сви
6. Уређење одељењских панoa	IX-VI	ОС	Ученици, ОС
7. Естетско уређење и опремање	XI	Наставници	Ученици, одељењски старешина, наст. ТИО
8.Опремање хола цвећем	IX-V	Наст. биологије	Секције
9.Опремање панoa за родитеље	IX-V	ОС	Чланови ликовне секције
10.Бирајмо најбоље уређену учионицу-кабинет	XII	ОС, наставници	Одељ.старешина Пред.наставник.

17. Програм сарадње са локалном самоуправом

Сарадња са локалном самоуправом реализује се на основу програма сарадње са локалном самоуправом, који чини део школског програма. Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

18. Програм сарадње са породицом

Циљ: Успостављање успешне сарадње родитеља и школе, међусобно уважавање и поверење како би заједнички што боље деловало на развој ученика.

Сарадња ће се одвијати у следећим облицима:

Индивидуални облик: индивидуалним разговорима наставника, стучних сарадника и директора о напредовању ученика, њиховом понашању у породици и у школи и проблемима у учењу.

Писмени облик: контакти са родитељима за правдање изостанка, молбе, поруке.

Групни облик: разговори биће организовани са родитељима ученика код којих се јављају тешкоће у напредовању (учењу и понашању) како би се заједнички пронашло што боље решење. Разговори ће организовати одељењски старешина у сарадњи са директором, школским педагогом и психологом.

Родитељски састанци: сазива их и припрема одељењски старешина.

Посебна сарадња са родитељима се остварује преко Савета родитеља и Клуба родитеља и наставника.

19. Програм излета, екскурзија и наставе у природи

Циљ излета, екскурзије и зимовања, као облик образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева и задатака образовања и васпитања, циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање са појавама и односима у природној и друштвеној средини, с културним, историјским и духовним наслеђем и приврним достигнућима.

Задаци излета, екскурзија и зимовања су:

- Продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искуства ученика;
- Повезивање и примењивање знања и умења;
- Развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима;
- Неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва;
- Успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно
- Проучавање објеката и феномена у природи
- Упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- Развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња;
- Развијање способности оријентације у простору;

Садржаји програма:

У складу са наставним програмом на излетима, екскурзији и зимовању могу се реализовати следећи програмски садржаји:

а) посете које омогућавају са природним лепотама, природно-географским и друштвено-географским одликама Србије (планине, реке, бање, језера, биљни и животињски свет, заштићени природни објекти и национални паркови, становништво у Србији...)

б) обилазак средњевековних, нововековних и локалитета савременог доба – манастир Манасија и Жича, Ресавска пећина, спомен парк Шумарице, Врњачка бања, Крагујевац, Јагодина, Тара, Златибор, Дивчибаре, Копаоник, пољопривредно добро Радмиловац, Бојчинска шума.

ПРЕДЛОГ ДЕСТИНАЦИЈА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ПОСЕТА,
ИЗЛЕТА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ
ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА ШКОЛСКЕ

Циљ организовања наставе у природи јесте остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из наставног плана и програма основне школе, у климатски погодном месту из образовно – васпитних, здравствено – рекреативних и других разлога.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- ~ побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- ~ задовољавање основних дејних потреба за кретањем и играм,
- ~ очување природне дејје радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- ~ развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;

НАСТАВА У ПРИРОДИ

1. КОПАОНИК
2. ТАРА
3. ЗЛАТИБОР

4. СОКОБАЊА
5. РУДНИК
6. ВРЊАЧКА БАЊА
7. ДИВЧИБАРЕ
8. СРЕБРНО ЈЕЗЕРО
9. БАЊА ВРУЏИ

ИЗЛЕТИ:

Циљ излета је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно – здравствени опоравак ученика .

Задачи који се остварују реализацијом програма излета су :

Проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно – последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

ПОЛУДНЕВНИ ИЗЛЕТИ:

- ~ Фрушка гора – Хопово,
- ~ Марадик – Крушедол,
- ~ Сремски Карловци – Стражилово,
- ~ Салаш у Војводини,
- ~ Салаш Стремен – Фенек,
- ~ Бојчинска шума - Фенек,
- ~ Музеј хлеба – Бојчинска шума,
- ~ Царска бара – Ковачица,
- ~ Опленац – пећина Рисовача,
- ~ Бранковина – Лелић,
- ~ Топола – Опленац,
- ~ Природњачки музеј, Свилајнац

- ~ У оквиру наставе физичког васпитања: Камп животних вештина,
Спортско-рекреативан дан на Ади.
- ~ Полудневни излети ће се организовати у току школске године.

ПОСЕТЕ:

- ~ Београдска разгледница (Зоолошки врт – Калемегдан, Етнографски музеј, Вуков и Доситејев музеј, Ботаничка башта – Црква Светог Марка, Ташмајдан, Београд на рекама, Мали Дунав – Радмиловац, Винча, Ада Циганлија – спортско забавни дан, Музеј Николе Тесле, Природњачки музеј, Музеј науке и технике),
- ~ Центар за промоцију науке, Фестивал науке
- ~ Радионице у природи
- ~ Радионица под отвореним небом

ПОЗОРИШНЕ ПРЕДСТАВЕ:

- ~ Једном месечно позоришна или биоскопска представа.

ПРОСЛАВЕ:

- ~ Прослава Нове године ван школе у одговарајућем простору.
- ~ Прослава завршетка школске године ван школе.

20. Програм рада школске библиотеке

Једна од најважнијих функција школске библиотеке је развијање потреба ученика за читањем. Улога школске библиотеке и библиотекара је значајна у смислу промоције књиге и књижевне културе.

1. Планирање рада библиотекара
1.1. Планирање и програмирање рада библиотекара, израда месечних планова рада библиотеке, дневник рада, полугодишњи и годишњи извештаји;
1.2. Планирање рада са ученицима од I-VIII разреда, пратећи интелектуални развој ученика;
1.3. Планирање свих типова часова у библиотеци;
1.4. Планирање часова са ученицима за Читалачку значку;
2. Рад са ученицима
2.1. V разред: Даље развијање читалачке културе и упознавање са пословима: аутор књиге,

састављач, издавач итд; 2.2. VI разред: Упознавање ученика са ауторским и стручним каталогом и њихово коришћење, организовање самосталног рада у тражењу библиотечке грађе, игре, драматизација по избору ; 2.3. VII разред: Упознавање ученика са универзалном децималном класификацијом и сигнатуром, информације о занимању библиотекар; 2.4. VIII разред: Проверавање знања у самосталном налажењу и коришћењу библиотечког материјала, опроштајни час према интере-совању ученика; 2.5. Рад са ученицима на издавању књига и друге грађе; 2.6. Рад у секцији „Млади библиотекар“ са ученицима који показују интересовање; 2.7. Рад на остваривању задатака културне и јавне делатности; 2.8. Рад са ученицима који показују интересовање за такмичење „Читалачка значка“ 2.9. Такмичење ученика у читању: Најначитанија ОЗ у школи; 2.10. Припрема ученика за самостално коришћење различитих извора информација у настави и ван ње; 2.11. Помоћ ученицима у припреми и обради задате теме (израда реферата и сл.)
3. Сарадња са наставницима и стручним сарадницима 3.1. Сарадња са наставницима у реализацији угледних часова и примена мултимедија у настави; 3.2. Примена општих принципа, циљева и исхода образовања и васпитања, као и стандарда постигнућа ученика; 3.3. Стално упућивање на употребу расположивих фондова у циљу унапређења наставе и остваривања постављених захтева у настави везаних за самовредновање; 3.4. Учешће у развојном плану рада школе; 3.5. Учешће у раду Педагошког колегијума и анализа колики је допринос рада Б у раду школе; 3.6. Сарадња са ППС око анализе угледних часова и анализа рада тимова; 3.7. Обележавање свих важних датума паноима или презентацијама (Нова година, Божић, Свети Сава, Дан школе, Ускрс, Светски дан књиге...)
4. Рад са родитељима 4.1. Праћење потреба ученика и информисање родитеља; 4.2. Сарадња око повећања књижног фонда; 4.3. Учешће у заједничким активностима везаним за рад у тимовима;
5. Рад са директором 5.1. Сарадња око набавке, куповине и опремања Б; 5.2. Учешће у реализацији свих програма који ће се реализовати у школи; 5.3. Учешће у реализацији предавања и семинара који ће се реализовати у школи; 5.4. Остали послови везани за обележавање важних датума, пробних тестирања, уџбеника и остало;
6. Сарадња са установама из локалне средине

6.1. Заједничке активности Б са околним школама на позајмицама и размени примера добре праксе; 6.2. Сарадња са ИК око бесплатних семинара, часописа и удбеника; 6.3. Сарадња са ГБ у свим заједничким активностима на промовисању читања и културе;
7. Вођење документације и стручно усавршавање 7.1. Континуирано библиотечко пословање за сву грађу и медије у Б; 7.2. Обрада, инвентарисање и сигнатура грађе- фонда; 7.3. Чување и расход оштећене грађе; 7.4. Вођење ауторског и стручног каталога за фонд; 7.5. Похађање семинара каталогизованих за актуелну школску; 7.6. Активности и обавезе у раду општинског Актива школских библиотекара; 7.7. Вођење евиденције и статистике;
8. Рад у стручним органима 8.1. Рад у ШРП- Визија школске Б – шта би могла да буде у школи, шта би променили и додали у раду на који начин би се ситуација променила у односу на постојећу, шта би промена донела ученицима, наставницима и осталим запосленима у школи, или заинтересованим у локалној заједници; 8.2. Активности у ПК: Тенденција да наставници,библиотекар израђују и користе е-наставни материјал ; 8.3. Примењивање електронског учења јер ученицима то чини наставу атрактивнијом; 8.4. Рад на изради Школског часописа; 8.5. Присуствовање седницама ОВ и НВ;
9. Остали послови и задаци 9.1. Рад на Летопису и Монографији школе; 9.2. Стварање електронске базе књижног фонда Библиотеке; 9.3. Остали послови по налогу директора.

21. Начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад

а) Програм рада у продуженом бораваку

Продужени дневни рад након редовне преподневне наставе, **продужени боравак**, један је од модела којим се квалитетно и систематски организује васпитно-образовни рад са децом млађег школског узраста. Рад у продуженом бораваку је необавезан облик васпитно-образовног рада који се одвија пре и после наставе и има своје педагошке,

васпитне, образовне и социјалне вредности. Рад у продуженом боравку је усклађен и прати и допуњава образовно-васпитни рад у редовној настави.

Циљеви и задаци програма продуженог боравка:

- Потпун и хармоничан развој детета
- Важност истицања индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала)
- Фокусирање на учење (истиче се важност онога што дете учи и процеса којим усваја знање)
- Оспособљавање ученика за самостално учење
- Подстицање мотивације за учење
- Улога технологије у образовању ученика
- Социјализација и комуникација
- Културно-уметничко подручје развоја
- Игре, спорт и рекреација
- Тимски рад
- Подизање нивоа опште културе ученика
- Рад са децом са посебним потребама и даровитим ученицима

Организацију рада продуженог боравка можемо поделити у три сегмента:

- Време за израду домаћих задатака и вежбање (самостални рад ученика уз помоћ учитеља)
- Слободно време (друштвене игре по слободном избору ученика, у учионици или дворишту, игре опуштања, спортске игре)
- Усмерене (или слободне) активности ученика (ликовн, музичке, говорне, такмичења у шаху, плесу, писању поезије, цртању...)

б) Програм инклузивног образовања реализује се путем активности Тима за инклузивно образовање, у ширем и ужем саставу.

Општи циљ програма: постизање оптималних образовно-васпитних постигнућа ученика и његово оспособљавање за квалитетан и самосталан живот у заједници.

Задаци Тима за инклузивно образовање:

1. Унапређивање квалитета рада у школи, доношењем плана ИО.
2. Организација, координација и евалуација активности ИО.
3. Идентификовање ученика који напредују уз потешкоће и/или су из осетљивих група и других ученика којима је потребна додатна подршка.
4. Формирање тимова за додатну подршку за свако дете.
5. Израда, спровођење и евалуација ИОП-а.
6. Учешће у раду Педагошког колегијума и информисање о плану активности и ИОП.
7. Осмишљавање антидискриминационих мера.
8. Вођење евиденције о раду Тима и евиденције о ученицима који уче по ИОП-у.
9. Осмишљавање начина за активније укључивање родитеља.
10. Прикупља и размењује примере добре праксе.
11. Сарадња са интересорном комисијом, родитељима и другим институцијама.
12. Мотивисање наставника да се стручно усавршавају у области инклузивног образовања.
13. Осмишљавање мера за спровођење ИОП-а.

	Садржај, активности	Носиоци и сарадници	Начини и исходи
VIII/IX/X	Конституисање Стручног тима за инклузивно образовање. Израда годишњег програма рада Стручног тима за инклузивно образовање. Упознавање чланова Тима са ученицима којима је	Чланови Тима	Оформљен Тим Записник са састанка Тима Центар за таленте

	потребна додатна подршка у образовању. Разматрање увођења ИОП-З. Разматрање евентуалних законских новина у области ИО. Договор око састанака Тимова за ИОП у вези са појединачним ученицима. Сарадња са Центром за таленте.		
XI	Анализа и вредновање појединачних ИОП-а на крају првог класификационог периода на основу извештаја одељењских старешина и предметних наставника. Покретање процедуре за израду ИОП-а за друге ученике према потреби. Анализа степена укључености ученика који уче по ИОП-у у ваннаставне активности и евалуација сарадње са установама ван школе које учествују у реализацији ИОП-а.	Чланови Тима Одељењске старешине Предметни наставници	Евалуација ИОП-а Записник са састанка Тима
II	Анализа и вредновање појединачних ИОП-а на крају првог полугодишта на основу извештаја одељењских старешина и предметних наставника. Анализа оцењивања ученика који раде по ИОП-у (искуства предметних наставника).	Чланови Тима Одељењске старешине Предметни наставници	Евалуација ИОП-а Записник са састанка Тима
VI	Годишње вредновање реализације ИОП-а – збирна анализа на основу извештаја предметних наставника. Анализа сарадње родитеља ученика који су укључени у ИО. Анализа рада Тима и предлози за рад у наредној школској години.	Чланови Тима Одељењске старешине Предметни наставници	Евалуација ИОП-а Записник са састанка Тима
IX - VI	Едуковање учитеља и наставника за израду ИОП-а. Остваривање сарадње са надлежним институцијама (Институти, Заводи, Дом здравља, Школска управа и други). Формирање и саветовање Тимова који раде на реализацији појединачних ИОП-а.	Чланови Тима Одељењске старешине Предметни наставници	Записници у дневницима рада чланова Тима

	Састанци чланова Тима са наставницима и родитељима (по потреби).		
--	--	--	--

в. Програм рада Ученичког парламента

Ученички парламент је законом предвиђен облик организовања ученика ради заступања интереса свих ученика у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу.

Закон о основама система образовања и васпитања

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [88/2017](#), [27/2018](#) - други закон и [27/2018](#) (II) - други закон

Месец	Активности
Септембар	- Упознавање ученика ради што успешнијег оформљивања тима и одабира представника (председник, потпредседник и записничар). - Конституисање Парламента и избор ученика за горе поменуте функције. - Упознавање са Изводом из Закона о системима васпитања и образовања о Бачком парламенту и Пословником о раду ученичког Парламента – читање и дискутовање о документима и начина примене информација из истих у будућем раду.
Октобар	- Идентификација проблема којима би ученици желели да се баве. - Формирање радних група (тимова) за акције. - Упознавање са основама спровођења акције (циљ – активности – време – одговорни). - Осмишљавање флексибилног Годишњег плана рада и мапирање тема.
Новембар	- Светски дан детета (обележавање): Пovelља о правима и безбедност ученика. - Пројекти/ акције у току.
Децембар	- Светски дан сиде, дан УНИЦЕФ-а (11.12.) (обележавање). - Пројекти/ акције у току.
Јануар	- Школска слава, Дан школе (могућности за укључивање у организацију). - Пројекти/ акције у току.
Фебруар	- Пројекти/ акције у току.
Март	- Пројекти/ акције у току.

Април	- Светски дан здравља (07.04.) (обележавање). - Пројекти/ акције у току.
Мај	- Пројекти/ акције у току.
Јун	- Пројекти/ акције у току. - Интерна и екстерна евалуација рада Грачког Парламента.

г. Програм рада Клуба родитеља и наставника

Као што је пракса показала, иако је тема учешћа родитеља у образовању препозната у свим значајним документима образовних политика, не постоје довољно ефикасни механизми који ће помоћи родитељима да буду активни и укључе се у рад школе. Међународна искуства, али и искуства и пракса у земљи (формирање и рад Клубова родитеља, Тимова за сарадњу са породицом, итд.) показала су да се сарадња на релацији школа – родитељ оснажује и учешће родитеља повећава уколико постоји више различитих начина како родитељи могу да се укључе и допринесу раду школе. Досадашња пракса показује да ниво укључивања родитеља у рад школе зависи од броја механизма, дефинисаних начина/ могућности за учешће родитеља (Савет родитеља, школски тимови, Клубови родитеља), као и да ће се родитељи укључивати више, одазивати чешће, уколико постоји прилика за непосредније, директније учешће. Досадашњи модуси/ начини учешћа који се нуде родитељима у оквиру школе, су најчешће представничког карактера. Они често не омогућавају континуирано учешће већег броја родитеља директноу осмишљавање, планирање и реализацију активности/ програма/ пројеката и прикупљање средстава, већ се учешће углавном остварује преко и/или на позив представника родитеља у тим телима. Уколико се и дешава консултовање већег броја родитеља, најчешће једном до два пута годишње. Наведена искуства из иностранства се разликују управо по томе, што у школама активно раде школске групе родитеља и наставника, које функционишу као удружења и на тај начин пружају могућност за веће, директније укључивање родитеља и лакше прикупљање средстава за рад.

Водећи се тим примером, школа је донела одлуку да формира **Клуб родитеља и наставника**, који заједно са Саветом и школским тимовима обезбеђује значајније и директније учешће родитеља по питањима од интереса за рад школе и образовање ученика, родитеља и наставника. Посебна добит од успостављања Клуба, који окупља и родитеље и наставнике, јесте управо заједнички рад кроз који се унапређује међусобна сарадња и обезбеђује достизање најбољег интереса ученика у процесу образовања, а на питања као што су: унапређивање образовних постигнућа, мотивације за школско учење и остваривање подстицајне и безбедне климе у школи и генерално безбедности деце, превенције насиља, итд.

Оквир рада Клуба родитеља и наставника

Клубови родитеља и наставника представљају групе које чине родитељи и наставници заинтересовани да се активније укључе у креирање и реализацију програма који пружају подршку за све учеснике активне у образовном процесу – ученике, родитеље и наставнике. Клубови су оперативне јединице које могу брзо и ефикасно да се организују и реализују активности и на тај начин одговоре на потребе различитих учесника у образовању и допринесу развоју квалитетне сарадње на релацији школа – родитељи.

Клубови родитеља и наставника, Савет родитеља школе и школски тимови који укључују родитеља, заједно чине оквир за сарадњу и учешће актера окупљених у образовању. Клуб родитеља и наставника је јединица која омогућава директно учешће већег броја родитеља и наставника који реализују конкретне акције/ програме/ иницијативе, а у складу са заједнички дефинисаним приоритетима, који се утврђују у сарадњи са Саветом родитеља, и другим школским тимовима. Делујући као неформално удружење, Клуб омогућава флексибилније и ефикасније организовање и реализацију већег броја иницијатива, него што је то случај у пракси са Саветом родитеља. На тај начин, Клуб постаје „продужена рука“ за спровођење активности Савета родитеља/ Тимова за сарадњу са породицом.

Клуб и Савет (и др. тимови који укључују родитеље или су усмерени на рад са породицом) координирају активности и заједно доприносе да се унапреде услови и подигне квалитет образовања, а у циљу проналажења најбољих начина да се одговори на потребе које се препознају као значајне у појединачним школама. Клуб и Савет заједно учествују у: препознавању приоритета за рад у наредној години, заједно раде на остваривању сарадње са значајним актерима у локалној заједници и шире (образовним, здравственим институцијама и институцијама културе, спортским удружењима, невладиним организацијама, фондацијама, итд.) и планирају иницијативе које су усмерене на унапређење услова и квалитета образовања. О својим активностима Клуб редовно извештава Савет родитеља школе и Наставничко веће, док Савет прослеђује даље информације преко представника родитеља осталим родитељима, односно преко Наставничког већа запосленима у школи.

У складу са наведеним, оквир рада Клуба родитеља и наставника подразумева следеће:

- испитивање потреба и интересовања различитих учесника у образовању (родитеља, наставника и ученика) за одређеном подршком, са посебном пажњом на разумевање свих препрека које постоје у сарадњи родитељ – школа (спровођење истраживања на тему како родитељи виде наставнике у образовном процесу и обрнуто, дискусија како да се сарадња унапреди по одређеним темама, које вештине недостају, итд.);
- креирање образованих програма, школских (на пример учешће у настави), и ваншколских, као што су различите активности у области спорта, науке, културе, еколошке заштите, здравља и безбедности, итд. – на све теме које се препознају као значајне, како за ученике, тако и за родитеље и наставнике;
- развијање иницијатива за унапређење организације живота у школи – школског окружења и услова у школи;
- мапирање/препознавање значајних програма/ иницијатива, удружења, итд. у локалној заједници, али и шире (на међународном плану) са којима треба развити партнерство/ сарадњу;

- прикупљање средстава за програме/ иницијативе које се дешавају у школи;
- редовно информисање Савета, Наставничког већа, школских тимова о спроведеним активностима (учешћем на редовним састанцима, припремом периодичних извештаја, итд.);
- редовно информисање родитеља, наставника и ученика о планираним и спроведеним активностима (сајт школе, кампање, инфо пултови, часопис школе, итд).

Начин рада Клубова родитеља и наставника

Клубови родитеља и наставника функционишу као групе/ неформална удружења на нивоу школе. У циљу боље организације рада, Клуб формира скупштину коју чине сви заинтересовани родитељи и наставници који се региструју као чланови Клуба. Скупштина бира једног наставника и једног родитеља да координирају рад групе. Поред координатора, скупштина бира и једног записничара и благајника. Клуб спроводи активности на основу плана активности који се утврђује на почетку школске године, на основу утврђених потреба и анализа тренутног стања у школи по одређеним питањима. Клуб о својим активностима редовно извештава Савет родитеља са којим тесно сарађује, Наставничко веће, ученички парламент, али и родитеље, наставнике и ученике кроз редовне активности информисања (сајт школе, кампање, инфо пултови, часопис школе, огласна табла, итд.).

д. Програм школског маркетинга

Циљ програма школског маркетинга је континуирана промоција рада школе, представљање резултата и успостављање сарадње са широм заједницом с циљем унапређења квалитета рада школе и јачањем свестности о значају школе као институције.

СЕПТЕМБАР:

- * Састанак са руководиоцима слободних активности, разним друштвеним организацијама, локалном месном заједницом и договор о заједничком раду
- * Објединити планове рада и дати конкретна задужења
- * Промоција почетка школске године

ОКТОБАР:

- * Манифестација “Радост Европе”

- * Сарадња са Месном заједницом

- * Посета Сајму књига

НОВЕМБАР:

- * Организовање хуманитарних акција у сарадњи са Подмлатком ЦК

- * Уређење паноа у школи / литерарни и ликовни радови /

ДЕЦЕМБАР:

- * Организовано обележавање Нове године.

ЈАНУАР:

- * Обележити прославу Дана Светог Саве / у програм укључити све културно - уметничке секције.

ФЕБРУАР:

- * Обележити на пригодан начин ДАН ШКОЛЕ,

- * Састанак са руководиоцима свих облика друштвених и слободних активност и договорити се о укључењу у такмичења која се организују на нивоу Општине, Града, Републике.

МАРТ:

- * Организовати акцију „У сусрет пролећу “ / рад на заштити човекове средине.

АПРИЛ:

- * Обележити 11. април - Дан Новог Београда / сарадња са МЗ.

- * Учешће на „Песинчком каравану “.

МАЈ:

- * Смотра стваралштва ученика основних школа

- * Организовање посета позоришним представама

ЈУН:

- * Организовати састанак са ученицима који су у току године допринели афирмацији школе.

- * Свечано обележити завршетак школске године и доделу књижица, сведочанстава и диплома.

22. Међупредметне компетенције и стандарди постигнућа ученика

Закон о основама система образовања и васпитања

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [88/2017](#), [27/2018](#) - други закон и [27/2018](#) (II) - други закон

Закон о основном образовању и васпитању

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [55/2013](#), [101/2017](#) (чл. 66. није у пречишћеном тексту) и [27/2018](#)

Правилник о стандардима квалитета рада установе *Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 14/2018 од 2.8.2018. године, а ступио је на снагу 10.8.2018.*

23. Индивидуални планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма који се не објављује у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

24. Програм безбедности и здравља на раду

На основу Закона о безбедности и здрављу на раду,

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [101/2005](#), [91/2015](#) и [113/2017](#), као и Статута школе.

25. Праћење реализације и евалуације школског програма

За реализацију Школског програма одговорни су сви чланови одељењских већа на нивоу разреда. Извршиоци датих задужења дужни су да подносе извештаје надлежним органима о степену реализације свог програма.

Анализа програмских задатака и активности вршиће се на крају сваког класификационог периода. Вредновање постигнутих резултата вршиће се на крају школске године.

Праћење реализације Школског програма вршиће:

Директор школе

Помоћник директора школе
Стручни сарадници
Наставничко веће
Школски одбор

26. Прилози

Препоруке за планирање образовно-васпитног рада у складу са новим програмима наставе и учења за основно образовање и васпитање